

x
ADAMS

141.72

a.

STAATSOMWENTELING
V A N
A M E R I K A.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

1917

ALFRED I. HARRIS

STAATSOMWENTELING
VAN
AMERIKA.

UIT HET FRANSCH

VAN DEN HEERE

ABT R A T N A L.

Te AMSTERDAM,
By WILLEM HOLTROP.

M D C C L X X I.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

AMERICAN

LIBRARY

LIBRARY

LIBRARY

LIBRARY

LIBRARY

LIBRARY

LIBRARY

ZYNER EXCELLENTIE

JOHN ADAMS,

SCHILDKNAAP,

GEVOLMAGTIGDEN STAATS-
DIENAAR DER VEREENIG-
DE STAATEN VAN
AMERIKA,

EDELMOEDIGEN BEVORDERAAR
VAN DE ONAFHANKLYKHEID
DIER VOLKPLANTINGEN,

WORDT DIT WERK

ONDERDAANIGST OPGEDRAAGEN,

DOOR

ZYNER EXCELLENTIE'S

Zeer eerbiedigenden Dienaar

WILLEM HOLTROP.

✱✱

Adams

14/1. 72

a

B E R I G T

V A N D E N

U I T G E E V E R.

De Wysgeerige en Staatkundige Geschiedenis van de Bezittingen en den Koophandel der Europeaanen in de beide Indiën, door den Heer Abt RAYNAL, behoort zekerlyk onder de schoonste werken, welke, zedert de herstelling der beschaafde Letteren, zyn in 't licht gekoomen; mischien is 't het nuttigste van allen die wy kennen. Het is eene lettervrugt, die geen voorbeeld hadt; ten eenigen dage zal zy tot een voorbeeld kunnen dienen. Eigenaartig past deeze Verhandeling over de geschillen van Groot-Britannie met zyne Volkplantingen by de bovengenoemde Geschiedenis; doch zy kan tevens als een stuk, welk op zich zelve staat, worden aangemerkt. Op zyne Reizen heeft de Uitgeever het zonderling geluk gehad van een affchrift dier uitmuntende Verhandeling magtig te worden. Hy vleit zich dat de doorluchtige Geschiedschryver eenige toegeeflykheid zal gebruiken omtrent iemand, welken geenerhande bedenkingen zouden hebben kunnen beweegen om buiten zyne kennis dit geschrift in het licht te geven, ware hy niet in zyn binnenste overtuigd geweest dat de bondige redkavelingen, daarin voorkoomende, in deeze netelige oogenblikken, van eenigen dienst zullen kunnen weezen voor het Vaderland, welk hy bemint met een

* 4

drift,

VIII BERIGT VAN DEN UITGEEVER.

drift, die alleen moet wyken voor de vlamme van een verhevener soort, van welke de boezem des menschlievenden Schryvers blaakt, voor de vryheid en het geluk van alle Volken der aarde. —

Men durft zich vleien, dat behalven den geest van algemeene goedwilligheid, welke deeze geschiedkundige en wysgeerige Verhandeling kenschetst, de gegrondheid der staatkundige inzigten, het fyngelespen oordeel, en zelf de heilzaame schimpredenen, waarmede dezelve doormengd is, niet rechttydiger zouden kunnen aangeboden worden aan die geenen, ten dienste van welke dit Werk inzonderheid geschikt is. De wensch, en zelf de verwagting der Natie schynt hierop uit te loopen, dat het Parlement, voordat het zyne zitting eindige, ten langen laaste, indien het nog tyds genoeg zy, kragtdaadige maatregels beraame om een einde te maaken aan de tegennatuurlyke en schandelyke oneenigheden, welke den boezem van het Moederland en der Volkplantingen zo wreedaartig hebben vancen gereeten: oneenigheden, te midden van welke de volken zich wederzyds beroofd zien van hunne waardigste voordeelen, en in welke de gedwongene opoffering van hun onderling geluk gevolgd wordt van de elende en de veragting der Natien.

De Uitgever verlangt, met eenen ernst evenredig aan de aangelegenheid van het onderwerp, dat zommigen zyner medeburgereen, die in de letterbaane loopen, onder eene Regeering, zo gunstig voor de vryheid van denken als die van Groot-Britannie, zich in
het

het veld zullen begeeven, welk door de Akademie van Lion voor hun geopend wordt, in de volgende Bekendmaaking. Het toppunt zyner wenschen zou hy bereikt hebben, in dien de Eerekroon des vernufts wierdt toegewezen aan een der Schryveren onder het volk, zo vermaard om zyne welspreekendheid, en 't welk hy zich vleit de meerderheid der wapenen wel haast te zullen zien hervatten, zo dra de ongelukkige geschillen, tuschen hetzelfde en de Volkplantingen ontstaan, plaats zullen gemaakt hebben voor eene beter bere-dencerde liefde tot het Vaderland. Hy biedt zich aan by allen, welke zich sterk genoeg oordeelen om dit gewigtig onderwerp te behandelen, en geene bekwaame gelegenheid hebben om hunne Verhandelingen ter aangewezenen plaatze te bezorgen, om dezelve franko na Lion te willen zenden, mids zy, vóór den eersten van Wintermaand des jaars 1782, aan zynen Boekverkooper Lockyer Davis ter hand koomen.

Londen
5 Maart 1781.

BEKENDMAAKING

VAN DE AKADEMIE DER WEETENSCHAP-
PEN, FRAAIE LETTEREN EN KUN-
STEN, TE LION.

De Heer Abt RAYNAL, naa de wae-
reld verlicht te hebben door zyne Schrif-
ten, heeft haar nieuwe kundigheden
willen aanbrengen, door den naayver op
te wekken. Een Lid zynde van de Aka-
demie der Weetenſchappen te Lion,
heeft hy deezer Maatſchappye den voor-
ſlag gedaan, om twee Prys vraagen uit te
ſchryven, waartoe hy de noodige pen-
ningen heeft bezorgd, om door haar uit-
gedeeld te worden aan de Schryvers,
welke zy zal oordeelen aan de oogmer-
ken van het Programma best voldaan te
hebben.

Met dankbaarheid heeft de Akademie
deeze aanbieding aangenomen, en haast
zich thans om de twee onderwerpen aan
te kondigen.

Van de eerste Prys vraage, als betref-
fende eeniglyk de fabrieken en den wel-
vaart der ſtad Lion, zullen wy hier niet
ſpreken; de andere Vraag, van een al-
gemeene bedoeling, om voor het jaar
1783 beantwoord te worden, luidt aldus:

*Is de ontdekking van Amerika nuttig
of nadeelig geweest voor het Menschdom?*
In-

Indien het daaruit eenige voordeelen getrokken hebbe, welke zyn dan de middelen om ze te handhaaven en te vermenigvuldigen?

Indien die ontdekking nadeelig geweest zy, welke zyn de middelen om daarin te voorzien?

De Prys bestaat in eene fomme van twaalfhonderd Livres, welke aan den gekroonden Schryver of zynen Gelastigde zal worden ter hand gesteld.

V O O R W A A R D E N.

Alle perfoonen van allerlei landaart zullen na den Prys mogen dingen, uitgezonderd de Leden der Akademie. De Schryvers zullen zich rechtstreeks noch van ter zyde doen bekend worden. Aan het hoofd der Verhandeling zullen zy eene Zinspreuk plaatzen, en daar nevens een verzegeld Biljet voegen, met de zelfde Zinspreuk getekend, waarin hun naam en woonplaats staan uitgedrukt.

Uit hoofde van de aangelegenheid des onderwerps, stelt de Akademie geene paalen ten aanzien van de uitgestrektheid der Verhandelingen, maar verzoekt alleen dat ze in het Latyn of Fransch geschreeven worden.

Naa

XII BEKENDMAAKING.

Naa den eersten van Sprokkelmaand des jaars 1783 zal geene Verhandeling worden aangenomen. In dat zelfde jaar zal de Akademie den Prys uitdeelen, in haare openbaare Vergadering, naa het feest van St. Lodewyk.

De Verhandelingen moeten franko gezonden worden te Lion,

Aan den Heere LA TOURRETTE, Aanblyvenden Geheimschryver van de Klasse der Weetenschappen, in de Straat Boissac; of

Aan den Heere DE BORY, Aanblyvenden Geheimschryver van de Klasse der Fraaie Letteren, in de Straat Boissac; of

Aan den Heere AIMÉ DE LA ROCHE, Akademie-Drukker.

(Getekend)

LA TOURRETTE,

Aanblyvende Geheimschryver.

*Lion,
5 September 1780.*

IN-

I N H O U D

DER

A F D E E L I N G E N.

*Bekrompenheid van Engeland, in den
jaare 1763. . . . .* bladz. 1

Engeland roept de Volkplantingen te hulpe. 4

*Engeland eischt van zyne Volkplantingen,
't geen het van dezelve behoorde ver-
zocht te hebben. . . . .* 13

*Naa alvorens geweeken te zyn, wil En-
geland van zyne Volkplantingen ge-
hoorzaamd worden. — Middelen van
tegenstand, welke deeze beraamen. . .* 18

*De Volkplantingen hadden het regt om
zich van het Moederland af te schei-
den, zelf buiten het geval van misnoegen. 29*

*Welke zyde Engeland moest gekoozen heb-
ben, toen het de gisting der Volkplan-
tingen zag. . . . .* 51

*Engeland neemt het besluit, de Volkplan-
tingen door geweld te onder te brengen. 65*

*De Volkplantingen verbreeken de ban-
den, welke haar met Engeland veree-
nigden, en verklaaren zich onafhanklyk. 76*

De

*De Oorlog , tusfchen de Verëenigde Staat-
ten en Engeland , neemt een aanvang.* 86

*Waarom het den Engelschen niet gelukt
zy , de Verëenigde Provinciën te onder
te brengen.* . . . 93

*Waarom het den Verëenigde Provinciën
niet gelukt zy , de Engelschen uit het
Vastland van Amerika te verdryven.* 103

*Frankryk erkent de Onafhanklykheid der
Verëenigde Staaten. — Deeze flap
heeft ten gevolge , den Oorlog tusfchen
deeze Kroon en die van Engeland.* 114

*Spanje , Engeland en Frankryk niet
hebbende kunnen bevredigen , verklaart
zich voor de laatstgenoemde Kroone.* 131

*Hoedanig eene Staatskunde het Huis van
Bourbon moet volgen , indien het de
overwinning behaale.* . . . 139

*Hoedanig een denkbeeld men zich moete
vormen van de dertien Verëenigde
Provinciën.* . . . 145

STAATSOMWENTELING

V A N

A M E R I K A.

---

*Bekrompenheid van Engeland, in den
jaare 1763.*

Engeland wierdt verlost van een langduurigen en bloedigen Oorlog, in welken zyne Vlooten de vlag der overwinninge hadden laten waaien op alle Zeeën, in welken eene heerschappy, reeds te uitgebreid, vergroot was door de toevoeging van een wydstrekkend grondgebied in de beide Indiën. Buiten 's lands mogt deeze luister de oogen der menschen verblinden; maar binnen 's lands zuchtte de Natie onder haare aanwinningen en zegepraalen. Verpletterd onder den last van 3.330.000.000 Livres, welke haar een Intrest van 111.577.490 Livres kostte, was zy ter naauwer nood in staat om met een inkoomen van honderdendertig millioenen, welke haar nog overschooten, de dringendste uitgaa-ven goed te maaken; en dat inkoomen, verre van te kunnen aangroeien, hadt geene bestendige vastigheid.

De landeryen bleeven bezwaard met eene
A veel

2 STAATSOMWENTELING

veel grooter belasting, dan zy, in tyd van vrede, immer hadden kunnen opbrengen. Eene nieuwe belasting hadt men op de huizen en op de vensters gelegd. Van wyn, gemaakt zilverwerk, speelkaarten, dobbelsteenen, in één woord, van alles, 't geen als een voorwerp van weelde of vermaak wierdt gehouden, moest meer betaald worden dan iemand zich vooraf zou hebben kunnen verbeelden. Om zich schadeloos te stellen voor de opoffering aan de behoudenisfe der Burgeren, welke 's Lands schatkist hadt gedaan, door het verbod van geestryke dranken, was zy op de Drem, de Cider, het Bier en alle andere dranken gevallen, onder 't gemeen in gebruik. Niets wierdt buitenlands verzonden, niets kwam van daar in Engeland, of het wierdt gedrukt door uitgaande en inkomende regten. De oorspronklyke werkstoffen en het arbeidsloon waren in Groot-Britannie tot zulk een hoogen prys gestegen, dat de Kooplieden zich den voet zagen ligten in landen, alwaar zy dus lang geen mededingers ontmoet hadden. De voordeelen van zynen Koophandel met alle de gewesten der aarde, bedroegen jaarlyks niet boven de zesenvyftig millioenen Livres; en van deeze Balans moesten nog worden afgetrokken vyfendertig millioenen aan agterstallen van de sommen, welke door de uitlanders in de openbaare Fondsen gelegd waren.

De springveeren van den Staat waren gedrukt. De spieren van het Staatkundig lichaam te gader eene geweldige spanning lydende, waren eenigermate uit haare plaats gerekt. Men bevondt zich in het oogenblik eener ziekte-

tescheidinge. Men moest de onderdaanen laten adem haalen. Men kon hun geene ruimte of verligting geeven door het verminderen der uitgaven. Die, welke de Regeering deedt, waren noodzaaklyk, het zy om voordeel te doen met de veroveringen voor zo veel gelds en bloeds gekogt; het zy om het Huis van Bourbon in bedwang te houden, verbitterd door de vernederingen van den voorgaanden oorlog, en door de opofferingen van den jongsten vrede. By gebrek van andere middelen, om de zekerheid van het tegenwoordige en den voorspoed van het toekomstige op een vasten voet te brengen, verzon men het middel om de Volkplantingen tot hulpe van het Moederland in te roepen. Dit was verstandig en regtvaardig.

---

*Engeland roept de Volkplantingen
te hulpe.*

Alle de leden eener gemeenschappelyke vereeniging moeten het hunne toebrengeu ter haarer verdediging en bloei, naar evenredigheid van de uitgestrektheid hunner vermogens: omdat alleen door de algemeene magtbetooning ieder klasfe het volkomen en vreedzaam genot van 't geen zy bezit kan handhaaven. Minder belang zekerlyk heeft hier by de behoefte dan de ryke; doch zyne rust heeft daarby in de eerste plaats belang, en vervolgens de handhaving van den nationaalen rykdom, om in welken te deelen hy door zyne nyverheid geroepen wordt. Geen gezellig beginzel is klaarblykelyker dan dit; en nogthans wordt 'er geen staatkundige misflag algemeener begaan, dan de inbreuk op dit beginzel. Wat toch mag de oorzaak zyn van de eeuwigduurende tegenftrydigheid tusfchen de grondbeginzels en het gedrag der Overheden?

De voornaame reden is de misflag der wetgeevende magt, welke het onderhoud der algemeene magt bezwaart, en aan haare grilligheden toewydt een gedeelte der inkomsten, tot dit onderhoud gefchikt. Het goud van den handelaar, van den handwerksman, en de lyftogt van den behoefte, in den naam van den Staat, in de fteden en ten platten lande
over-

overweldigd, en aan de Hoven aan het belang en de ondeugd verspild, vermeerderen den ydeln praal van een hoop menschen, welke hunnen Meester vleien, haaten en bederven, en in nog veragtyker handen de ergernis en de schande hunner vermaaken betaalen. Men verspilt ze aan den uitwendigen toefstel van grootheid, het ydel tooizel der zulken, welke geene wezenlyke grootheid kunnen bezitten, aan feestmaalen, de toevlugt der onvermogene ledigheid te midden der staatszorgen en werkzaamheden, welke het Ryksbestuur zou vorderen. Een gedeelte van 's Lands penningen wordt, in de daad, aan de algemeene behoeften besteed; maar de zorgelooze onbekwaamheid besteedt dezelve zonder oordeel en zonder spaarzaamheid. Het misleid oppergezag, 't welk zich zelf niet verwaardigt om van zyne dwaalingen ontheven te worden, duldt in de belastingen eene onregtvaardige uitdeeling, eene heffing, die in haaren eigen aart niets anders dan eene onderdrukking te meer is. Dan worden alle Vaderlandsgezinde aandoeningen verdoofd. 'Er ontstaat een oorlog tusfchen den Vorst en de onderdaanen. Zy, die de inkomsten van den Staat inzamelen, worden in geen ander licht beschouwd dan als vyanden van den burger. Hy verdedigt zyne bezittingen tegen de belastingen, even gelyk hy die tegen eenen vyandyken inval beschermt. Alles, 't geen de list aan het geweld kan ontrooven, wordt als een wettige winst aangezien; de onderdaanen, bedorven door de Regeering, gebruiken schaeverhaalingen tegen eenen Meester, die hen plondert. Zy begrypen niet dat

6 STAATSOMWENTELING

zy in deezen ongelyken ftryd de speelballen en de slagtoffers tevens zyn. 's Lands Kas, onverzadelyk en inhaalig, minder voldaan over 't geen haar gegeven, dan verbitterd over 't geen haar geweigerd wordt, vervolgt met honderd handen 't geen ééne hand haar wil onthouden. Zy paart de werkzaamheid der magt by die van het belang. De kwellaadjen worden vermenigvuldigd; zy krygen den naam van tuchtiginge en regtvaardigheid; en het wangedrogt, dat allen verarmt, welke het pynigt, dankt den hemel voor het getal der fchuldigen, welke het ftraft, en der misdaden, welke hem verryken. Gelukkig is de Vorst, welke, ter voorkoominge van zo veel misbruiken, zich wel zou willen verwaardigen om aan zyne onderdaanen eene getrouwe rekenfchap te doen van het gebruik der middelen, welke hy van hun vordert. Doch deeze Vorst is nog niet gebooren; en ongetwyfeld zal hy nimmer den throon beklimmen. Ondertusfchen is de fchuld van hem, die befcherming geniet, aan den Staat, welke hem befchermt, niet te minder noodzaaklyk en wettig; geen volk heeft zulks ontkend. De Engelsche Volkplantingen van Noord-Amerika hadden daarvan geen voorbeeld gegeven; en nimmer hadt het Britfche Ministerie tot haar de toevlugt genomen, of het verkreeg den onderftand, om welken het aanhieldt.

Maar dit waren giften en geene belastingen, dewyl de inwilliging wierdt voorafgegaan van vrye en openbaare raadpleegingen in de vergadering van elke Volkplantinge. Het Moederland hadt zich gewikkeld gevonden in kostbaa-

re en bloedige oorlogen. Oproerige en onderneemvolle Parlementen hadden deszelfs rust verstoord. Het stondt onder stoutmoedige en omgekogte bestuurders, ongelukkig gezind om het gezag van den throon te verheffen op de puinhoopen van alle de vermogens en regten des volks. De omwentelingen waren elkander gevolgd, zonder dat het iemand ondernam, eene gewoonte te bestryden, bevestigd door eene gelukkige ondervinding van twee eeuwen.

De Provinciën der nieuwe wereld waren gewoon om het als een regt te beschouwen, deeze wyze van haar aandeel in geld en menschap op te brengen. Al ware deeze eisch of aanmatiging twyfelagtig of ongegrond geweest, zou, nothans, de voorzigtigheid niet gedoogd hebben, dezelve te openlyk aan te tasten. De kunst, om het gezag te handhaven, is eene netelige kunst, welke meer omzigtigheid vordert, dan men veelal denkt. Zy, die het gezag in handen hebben en oeffenen, zyn menschen, te zeer gewoon om de onderdaanen te veragten. Te veel beschouwen zy het als slaaven, wien de Natuur zelve den hals onder het juk doet buigen, terwyl alleen eene hebbelyke gewoonte hun dien last heeft opgelegd. Indien gy hun een nieuw juk oplegt, draagt dan zorg dat zy zich niet met woede herstellen. Vergeet niet dat de hefboom der magt geen ander steunpunt heeft dan het algemeen begrip; dat het vermogen van hun, die regeeren, met 'er daad niets anders is dan het vermogen van hun, welke zich laaten regeeren. Ziet toe dat gy de onderdaanen, door werkzaamheid afgetrokken, of door

de kerens der slaavernye in slaap gewiegd, niet opwekt om hunne oogen op te heffen tot waarheden, welke voor u te geducht zyn; en wanneer zy gehoorzaamen, doet hen dan niet gedenken dat zy regt hebben om te regeeren. Zo dra het oogenblik van dit verschrikkelyk ontwaaken zal gekoomen zyn; zo dra zy op de gedagte vallen, dat zy niet om hunne opperhoofden, maar dat hunne opperhoofden om hen zyn gemaakt; zo dra zy nader tot elkander koomen, zich onderling verstaan en als uit éénen mond zullen gezegd hebben: „ Wy willen deeze wet niet meer dulden; „ dit gebruik mishaaft ons,” dan is ’er geen middelweg meer: gy moet onvermydelyk eer van beiden kiezen, wyken of straffen, slaaven of dwingelanden zyn; en uw gezag, voortaan verfoeid of veragt, wat besluit gy ook moegt neemen, zal aan de zyde der onderdaaren geene andere keuze hebben, dan eene openbaare toomloosheid of een verborgen laat.

De eerste plicht, derhalven, van een verstandig Staatsbestuur, is, de heerschende Volksbegrippen te ontzien: want de algemeene begrippen zyn de dierbaarste eigendom der Volken, dierbaarder zelf dan hunne bezittingen. Ongetwyfeld mag de Overheid haar best doen om deeze begrippen door nieuwe kundigheden te recht te brengen, en langs den weg der overtuiging te veranderen, indien zy de krachten van den Staat doen verzwakken. Maar het is niet geoorloofd dezelve buiten noodzaaklykheid te keer te gaan; nimmer was ’er noodzaaklykheid om het Ontwerp, door Noord-Amerika aangenomen, te verwerpen.

In

In de daad, 't zy de onderscheidene gewesten deezer nieuwe Waereld geregtigd waren, gelyk zy wenschten te zyn, om Afgevaardigden in het Parlement te zenden, en aldaar met hunne medeburgers te raadpleegen over de behoeften der geheele Britsche heerschappye; het zy ze aanhielden met in hunnen eigen boezem te overleggen, hoe veele belastingen het hun voegde op te brengen, voor 's Lands kas kon daaruit geen het minste miskwaam ontstaan. In het eerste geval zouden de Vertoogen hunner Afgevaardigden door de menigte overschreeuwd zyn geworden, en deeze Provinciën zouden volgens de uitspraak der Wet zich genoodzaakt hebben gezien om dat gedeelte van den last te draagen, 't welk men dienstig zou vinden haar op te leggen. In het tweede geval zou het Ministerie, gewoon om over de waardigheden, de bedieningen, de jaargelden, zelfs over de verkiezingen te beschikken, niet meer weerstands tegen zynen wil in het ander Waerelddeel dan in het onze ondervonden hebben.

Op een anderen grondslag, ondertuschen, dan op bloote vooroordeelen, waren de geheiligde grondregels van Amerika gebouwd. De ingezeetenen beriepen zich op de natuur hunner handvesten; met meer gronds beriepen zy zich daarenboven op het regt, welk ieder Engelsch burger heeft, om niet te kunnen geschat worden dan met zyne eigen toestemming, of met bewilliging van zyne plaatsbekleeders. Dit regt, welk het regt van alle Volken behoorde te zyn, dewyl het gegrond is op het eeuwig Wetboek der Reden,

was vastgesteld onder de Regeering van Koning EDUARD DEN I. Zints dat tydſtip hadt de Engeliſchman het nimmer uit het oog verlooren. In tyden van Vrede en van Oorlog, onder eigendunkelyke zo wel als onder zwakke Koningen, in de oogenblikken van ſlaavernye zo wel als in tyden van regeeringloosheid, altoos hadt hy zich daarop beroepen. Onder de TUDORS zag men den Engeliſchman zyne dierbaarſte regten afſtaan, en zynen hals den byl der Dwingelanden weereeloos aanbieden; doch nimmer zag men hem afſtand doen van het regt om zich zelven te belaften. Ter verdediginge van dit regt zag men hem beeken bloeds doen ſtroomen, zyne Koningen van den throon ſtooten of ſtraffen. Eindelyk, in de Staatsomwenteling van den jaare 1688, wierdt dit regt plegtig erkend in de vermaarde Akte, in welke men de vryheid, met de zelfde hand, waar mede zy een eigendunkelyken Koning verdreef, de voorwaarden zag beraamen van een Verdrag tuſſchen de Natie en den nieuwen Oppervorſt, welken zy verkoozen hadt. Dit voorregt van een Volk, veel heiliger, ongetwyfeld, dan zo veele andere ingebeelde regten, door de dwingelandy geheilgd, diende Engeland tevens tot een werktuig en een bolwerk der Vryheid. Engeland was van gedagten en het gevoelde dat het de eenige voormuur was, welke den aandrang der overheerſchinge voor altoos kon bedwingen; dat het oogenblik, welk een Volk van dit voorregt berooft, het ter onderdrukkinge veroordeelt; dat de middelen, in ſchyn ter zynen beveiliginge gehe-

heven, vroeg of laat zynen ondergang bewerken. Toen de Engelschman den grond van zyne Volkplantingen leidde, voerde hy deeze beginzels met zich aan geene zyde der Zeeën; de zelfde beginzels wierden overgeleverd aan het naageslagt.

Helaas! indien zelf in die gewesten van Europa, in welke de slaaverny, al zints langen tyd, haaren zetel heeft gevestigd, te midden van ondeugden, rykdommen en kunsten; in welke de overheersching der Legers ten schraaggpunt voor de overheersching der Hoven dient; in welke de mensch, van de wieg af geboeid, met de dubbele banden van bygeloof en staatkunde gezwagteld, nimmer de lucht der vryheid heeft geademd: indien in deeze gewesten de zulken, die eenmaal in hun leeven gedacht hebben aan het lot der Staaten, niet kunnen nalaaten de grondbeginzels te omhelzen en het geluk der Natie te benyden, welke dezelve gesteld heeft tot den grondslag en de steunpilaar van haaren Regeeringsform: hoe veel naauwer dan moeten aan dezelve de Engelschen, kinderen van Amerika, verbonden zyn, zy die ze van hunne Vaders geërfd hebben? Zy weten tot welk een prys hunne Voorouders dezelve gekogt hebben. De grond zelf, welken zy betreeden, moet in hun aankweken eene aandoening, gunstig voor deeze denkbeelden. Verspreid over eene onmeetelyke uitgestrektheid vastland; vry even als de Natuur, welke hen omringt, tuschen de rotzen, de bergen en de wydftrekkende vlakten hunner wildernissen, aan de buitenste omtrekken der boschen, daar alles nog wild
en

en woest is, en niets het denkbeeld herinnert noch van de slaavernye, noch van de dwingelandye der menschen, schynen zy van alle natuurlyke voorwerpen vermaaningen te ontleenen tot vryheid en onafhanklykheid. Hier by koomt nog, dat deeze lieden, bykans allen zich bemoeiende met den landbouw of den koophandel, met een nuttigen arbeid, welke de ziel verheft en versterkt, door het veroorzaaken van eenvoudige zeden, en daarenboven even verre af zynde van den rykdom als van de armoede, niet kunnen bedorven worden noch door de overmaate der weelde, noch door die der behoeften. Het is in deezen staat inzonderheid dat de mensch, welke de vryheid geniet, dezelve kan handhaaven, en zich jaloersch toonen op het verdedigen van een erfregt, 't welk een waarborg van alle andere regten schynt te zyn. Dit was het besluit, 't welk Amerika nam.

En-

Engeland eischt van zyne Volkplantingen, 't geen het van dezelve behoorde verzogt te hebben.

't **Z**y dat het Britsche Ministerie van deeze gemoedsneigingen en voorneemens onkundig was; 't zy dat het hoopte, door zyne zendingen verandering in dezelve te zullen te wege brengen; het bediende zich althans van het oogenblik van een roemryken vrede om eene gedwongene belasting van zyne Volkplantingen te eischen. Want, dit verdient inzonderheid onze opmerking, een gelukkige of ongelukkige Oorlog dient altoos tot een voorwendzel voor de overweldigingen der Landbestuurderen: even als of de Opperhoofden der oorlogvoerende Natiën niet zo zeer ten oogmerke hadden, hunne vyanden te overwinnen, als hunne onderdaanen in slaaverny te brengen. 't Jaar 1764 zag ten voorschyn komen die berugte Akte, welke verboodt in de Gerigtshoven eenigen eisch te doen gelden, welke niet geschreeven was op gezegeld papier, ten voordeele van 's Lands kas verkogt.

Alle de Engelsche Provinciën van Noord-Amerika wierden met verontwaardiging ingenomen tegen deeze overweldiging van haare dierbaarste en geheiligdste regten. Met volkomene eenpaarigheid verzeggen zy het vertier van alles,

les, 't geen haar door het Moederland wordt toegezonden, tot den tyd toe dat het eene onwettige en onderdrukkende Bill zal hebben ingetrokken. De vrouwen, wier zwakheid men zou hebben mogen vreezen, zyn de eersten en yverigsten in het geeven van het voorbeeld eener opofferinge van het geen tot haaren opschik diende; de mannen, door dit voorbeeld gemoedigd, verzaaken van hunnen kant andere genietingen. Veele landlieden verlaaten de ploeg, om zich in de werkplaatzen op de handwerken toe te leggen; wolle, vlas en katoen, ruuw bewerkt, worden tot den zelfden prys verkogt, welken voormaals de fynste lywaaten en de fraaiste stoffen kosten.

Eene zamenzweering van deezen aart vervult de Regeering met verbaasdheid. Het ge-roep der Kooplieden, wier goederen geenens aftrek hebben, vermeerderd haare ongerustheid. De vyanden van het Ministerie voeden deeze misnoegens; de Zegel-Akte wordt herroepen naa eene tweejarige sluiptrekkende beweging, welke in andere tyden eenen burgerkryg ten gevolge zou gehad hebben.

Maar de zegepraal der Volkplantingen is van korten duur. Het Parlement, welk met den uitersten regenzin zyn stuk hadt moeten opgeeven, wil, in den jaare 1767, dat de inkomsten, welke het door de Zegel-Akte niet hadt kunnen magtig worden, worden opgebracht van het glas, lood, bordpapier, de verfstoffen, het geschilderd papier en de thee, welke uit Engeland na Amerika verzonden worden. Niet minder ergeren zich de opgezeeten en van het Noordlyk vastland aan deeze nieuwigheid, dan aan de,

eerst-

eerstgemelde. Vergeefs brengt men hun onder 't oog, dat niemand het regt van Groot-Britannie kan betwisten, om op de uitgevoerde goederen zodanige belastingen te leggen, als voor zyne belangen voegen, dewyl niemand aan zyne vastigheden, aan geene zyde der Zeeën gelegen, de vryheid betwist om de goederen te vervaardigen, aan de nieuwe belastingen onderworpen. Als eene spotternye wordt deeze uitvlugt beschouwd van menschen, welke, zich alleen met den landbouw geneerende en in de noodzaaklykheid gebragt om geene andere gemeenschap dan met het Moederland te hebben, noch door hunne eigen nyverheid, noch door vreemde verbintenissen de voorwerpen kunnen magtig worden, die men zoekt te bezwaaren. 't Zy deeze belasting in de oude of in de nieuwe Waereld betaald worde, zy zyn van verstand dat de naam geene verandering in de zaak zelve te wege brengt, en dat hunne vryheid niet minder wordt aangetast op deeze wyze, dan op de voorgaande, welke men met een zo goeden uitslag heeft geweerd. Duidelyk zien de Volkplanters; dat de Regeering hen zoekt te misleiden; maar zy willen niet bedroogen worden. Deeze staatkundige drogredenen beschouwen zy in het waare licht, als een dekzel der dwingelandye.

In 't algemeen zyn de Natiën meer geschikt om te gevoelen dan om te denken. Zelden vindt men 'er, die te raade wierden om de natuur der magt, welke haar regeert, te ontleeden. Zy gehoorzaamen zonder naadenken, en omdat zy gewoon zyn te gehoorzaamen.

De-

Dewyl de oorsprong en het voorwerp der eerste Nationaale verbintenissen haar onbekend zyn, beschouwen zy allen weerstand tegen haaren wil als eene misdaad. Meest algemeen is inzonderheid deeze blindheid in de Staaten, in welke de beginzels der wetgevinge onder die van den Godsdienst versmelten. De gewoonte van blindelings te gelooven begunstigt de gewoonte van te lyden. Niet straffeloos doet de mensch afstand van eenig voorwerp. De Natuur schynt zich te wreken van hem, die zich zelven aldus durft vernederen. Deeze slaafsche gesteldheid der Ziele breidt zich tot alles uit. De zelfverzaaking zo wel als de laaghartigheid stelt zy zich tot een pligt, en alle ketens met eerbied kussende, heeft zy op het onderzoek van haare Wetten. Even gelyk eene eenige uitspoorigheid in de Godsdienstige Leerbegrippen genoeg is voor eens vernederde verstandden om eene ontelbaare menigte te doen aanneemen, dus opent eene eerste overweldiging eene deur voor alle de overige. Door dit tweevoudig misbruik van ligtgeloovigheid en gezag (*), zyn alle de ongerymdheden in den Godsdienst en de Staatskunde ter waereld ingevoerd om de menschen te verpletteren. Van hier dat het eerste zein der Vryheid onder de Natien hen gemoedigd heeft om dit tweevoudig juk van den hals te schuiven. Het tydftip der Kerkhervorminge in hetwelk het menschlyk verstand de misbruiken der Kerke begon te onderzoeken, was ook het oogenblik, in

(*) Ligt-ziet elk dat de Schryver hier het oog heeft op de misbruiken der Roomsche Kerke.

in 't welk de Reden ten langen laatste de regten der Volken bemerkte, en de kloekmoedigheid het ondernam om aan de overheerschinge de eerste paalen te stellen. De beginzels van verdraagzaamheid en vryheid, onder de Engelsche Volkplanters vastgesteld, hadden dezelve gemaakt tot een Volk, van alle andere Volken onderscheiden. Men verstondt onder hen wat de waardigheid van eenen mensch ware; en het Britsche Ministerie deeze waardigheid schendende, moest het noodzaaklyk gevolg zyn, dat een Volk, geheel uit burgers zamengeiteld, zich tegen deezen toeleg aankante.

Drie jaaren verliepen 'er, geduurende welke geene der belastingen, den Amerikaanen zo zeer mishagende, geheven wierden. Dit was een grooten stap gevorderd; maar dit was het niet alles, 't geen menschen, jaloersch op hunne voorregten, zогten. Zy begeerden eene algemeene en plegtige afschaffing van 't geen hun onwettiglyk was opgelegd; dit wierdt hun ingewilligd in den Jaare 1770. De Thee alleen wierdt daarvan uitgezonderd. Geene andere bedoeling hadt deeze uitzondering dan om de schande te bedekken van het volkomen opgeeven der meerderheid van het Moederland over zyne Volkplantingen: want deeze belasting wierdt even min als de overige gevorderd.

B

Nel

Naa alvorens geweeken te zyn, wil Engeland van zyne Volkplantingen gehoorzaamd worden. — Middelen van tegenstand, welke deeze beraamen.

Het Ministerie, door zyne zendelingen misleid, verbeeldde zich ongetwyfeld dat de zaaken in de nieuwe waereld een anderen keer hadden genomen, toen het, in den Jaare 1773, het heffen der belastinge op de Thee beval.

Algemeen is het misnoegen, op het ontvangen van deeze tydinge in Noord-Amerika. In zommige Provinciën besluit men plegtige dankbetuigingen te doen aan de Scheeps-Kapiteinen, welke geweigerd hadden dit voortbrengzel in hunne schepen te laaden. In andere Gewesten weigeren de Kooplieden, aan wien het gezonden was, hetzelfde te ontvangen. Hier wordt hy voor een vyand van 't Vaderland verklaard, al wie Thee zou durven verkoopen. Elders worden met de zelfde schande gebrandmerkt allen, welke dezelve in hunne Pakhuizen zouden bewaaren. Veele Provinciën verzaaken plegtiglyk het gebruik van deezen drank. Nog meer verbranden het overschot van dit boomblad, dus lang het voorwerp van haar vermaak. De Thee, welke na dit gedeelte des Aardkloots wierdt gezonden, schatte men op vyf of zes millioenen ponden; zedert wierdt

wierdt niet een enkele kist derwaarts geschikt. Boston was het voornaame tooneel van deezen opstand. Deszelfs bewooners vernielden in de haven zelve drie laadingen Thee, uit Europa overgekoomen.

Nog sterker dan het overige gedeelte van Amerika, was deeze groote stad ten allen tyde op haare voorregten gesteld geweest. De geringste inbreuk op dezelve wierdt kloekmoedig afgeweerd. Deeze tegenstand, welke zomtyds van oproerigheden ging gepaard, was, zints eenige jaaren, eene bron van kwellinge voor de Regeering. Het Ministerie, op wederwraak bedagt, bediende zich te gretig van de omstandigheid eener berispenswaardige uitspoorigheid; het eischte deswegen van het Parlement eene strenge straffoeffening.

Gemaatigde lieden wenschten dat de schuldige stad alleenlyk veroordeeld wierdt in eene schaêvergoeding, evenredig aan het nadeel, op de Ree veroorzaakt, en in eene boete, welke zy verdiend hadt, om het niet straffen van deeze gewelddaadigheid. Voor te ligt wierdt deeze straffe aangezien: op den dertienden van Lentemaand des Jaars 1774, wierdt 'er eene Bill uitgebragt, welke de haven van Boston sloot, en verboodt om in dezelve iets te lossen of te laaden.

Het Hof van Londen wenschte zich zelve geluk met eene zo strenge wet; het twyfelde niet of het zou de Bostoniaanen tot dien geest der slaavernye brengen, welchen men dus lang vrugtloos hadt getragt hen te doen aanneemen. Indien, tegen alle verwagting, deeze stoutmoedige lieden in hunne eischen volhard-

den, hunne nabuuren zouden met gretigheid zich bedienen van het verbod, onder 't welk de voornaamste haven der Provincie was gelegd. Ten ergste genomen, zouden de andere Provinciën, zints lang jaloersch tegen de Provincie van Massachusetts, haar met onverschilligheid aan haar droevig lot overlaten, en de vruchten plukken van den uitgestrekten Koophandel, welken derzelver rampspoeden zich tot haar zouden doen wenden. Op deeze wyze zou de band verbroken worden tuschen deeze onderscheidene Bezittingen, welke, in het oordeel van het Moederland, zedert etlyke jaaren, te veel vastigheds hadt gekreegen.

Over 't algemeen wierdt het Ministerie in zyne verwagting te leur gesteld. Zomtyds doet eene daad van strengheid de menschen bedremmeld worden. De volken, welke zo lang gemord hadden als het onweder slegts van verre rommelde, onderwerpen zich menigmaalen wanneer het op hunne hoofden nederdaalt. Dan wikken en weegen zy de voor- en nadeelen der tegenstandbiedinge; zy vergelyken hunne eigen sterkte met die van hunne onderdrukken; een vervaarende schrik bevangt hen, welke alles te verliezen en niets te winnen hebben; zy verheffen hunne stemme, en jaagen bevreesdheid aan; zy bedienen zich van omkoopinge; 'er ontstaat verdeeldheid tuschen de gemoederen, en de Maatschappy wordt gescheurd in twee aanhangen, die elkander tergen, zomtyds handgemeen worden, en elkander vermoorden onder de oogen hunner dwingelanden, die met eene stille zelfvoldoening het bloed zien stroomen. Maar de dwinge-

gelanden vinden geene medestanders dan onder reeds bedorvene volken. Het zyn de ondeugden, welke hun bondgenooten bezorgen onder de geenen, welke zy verdrukken. Het is de weekelyke lafhartigheid, die verschrikt wordt, en haare rust tegen geene eeraanbrengende gevaaren durft verwisselen. Het is de veragtylike eerzucht om te regeeren, welke der overheerschinge de hand leent, en met eigen toestemming eene slaavin wordt om te heerschen, een Volk ten prooi geeft om in deszelfs buit te deelen, en de eere verzaakt om tytels en eerampten te verkrygen. Het is inzonderheid de onverschillige en koelzinnige, zelfzoekende eigenbaat, het laatste gebrek van een Volk, de laatste misdaad der Wethouderschappen: want altoos doet de Wethouderschap dezelve geboren worden; 't is deeze eigenbaat, die uit een gezet beginzel, eene geheele Natie aan één mensch, en het geluk van eene Eeuw en van de Naakoomelingschap, aan het genot van één dag en van één oogenblik opoffert. Alle deeze gebrekkelykheden en miskwaamen, de vrugten eener vermogende en wellustige Maatschappye, eene Maatschappye, die reeds oud is geworden en haaren uitersten eindpaal heeft bereikt, moeten niet gezogt worden onder akkerbouwende en nieuwe Volken. De Amerikanen bleeven vereenigd. De uitvoering van eene Bill, welke zy onmenschlyk, barbaarsch en moorddaadig noemden, hadt ten gevolge dat zy bevestigd wierden in hun besluit om hunne regten met meer eensgezindheids en standvastigheids te handhaaven.

Te Boston namen de gemoederen meer en

meer een hooger vlugt. De ſtemme van den Godsdienst verſterkt die der Vryheid. De Kerken weergalmen van de dringendſte vermaaningen tegen Engeland. Zeer gewigtig, ongetwyfeld, voor de Wysbegeerte was het ſchouwſpel, wanneer zy in de Kerken aan den voet der altaaren, alwaar zo dikmaals het bygeloof de ketens der volken heeft gezegend, alwaar zo menigmaalen de Priesters de dwingelanden geveleid hebben, de Vryheid haare ſtemme hoorde verheffen, ter verdediginge van de voorregten eener onderdrukte Natie; en indien men mag gelooven dat de Godheid zich verwaardigt om het oor te leenen aan de klagen der ongelukkigen, moet zy zeker met genoegen haar heiligdom tot dit oogmerk zien toewyden, en de lofzangen aan de Vryheid als een gedeelte verſtrekken van den Eerdienſt, aan haar betoond. Eene gewigtige uitwerking moesten deeze vertoogen hebben; en wanneer een vry volk den hemel aanroept tegen de onderdrukking, lydt het niet lang of het vat de wapens op.

De overige bewooners van Maſſachuſet krygen zelf den inval niet om het geringſte voordeel te doen met den wederspoed der hoofdſtad. Zy zyn alleen bedagt om de banden, welke hen met de Bostoniaanen vereenigen, naauwer toe te haalen, gezind om zich liever onder de puinhoopen van het gemeene Vaderland te laaten begraven, dan de geringſte inbreuke te dulden op voorregten, welke zy geleerd hebben hooger dan hun leeven te ſchatten.

Alle Provinciën neemen deel in de zaak van
Bos-

Boston, en haare genegenheid groeit aan naar gelange van het ongeluk en de verdrukkinge deezer ongelukkige stad. Na genoeg schuldig aan eenen zo zwaar gestraften tegenstand, bemerken zy gereedlyk dat de wraakoeffening van het Moederland tegen haar alleenlyk wordt uitgesteld; en dat al de genade, waarmede zich de meest begunstigde Provincie kan vleijen, hierin zal bestaan, dat zy de laatste zyn zal, op welke een onderdrukkende hand zal nederdaalen.

Deeze voorbereidzels tot een algemeenen opstand worden vermeerderd door eene Akte tegen Boston, welke men langs de geheele vaste kust ziet zweeven, raakende het papier met zwarte randen, een zinnebeeld van het rouwgewaad der Vryheid. Welhaast slaat de ongerustheid van het eene huis tot het ander over. De burgers vergaderen en houden samenkomsten op openbaare plaatsen. Schriften, vol welsprekendheid en vuur, ziet men van alle drukpersen koomen.

„De strengheden van het Britsche Parlement tegen Boston,” dus spreekt men in die schriften, „moeten alle Amerikaansche Provinciën doen beeven. Geene andere keuze is haar overgelaaten, dan tusfchen het zwaard en het vuur, de eislykheden van den dood en het juk eener laaghartige en slaafsche gehoorzaamheid. Ziet daar dan eindelyk gebooren het tydftip eener gewigtige omwenteling, waarvan de uitkomst, het zy dan gelukkig of heilloos, het medelyden of de verwondering der naakoomelingschap voor altoos zal bepaalen.

B 4

„Zul-

„ Zullen wy vry , of zullen wy slaaven
 „ zyn ? van de oplossing van dit gewigtig
 „ vraagstuk zal voor het tegenwoordige af-
 „ hangen het lot van drie millioenen men-
 „ schen , en in het toekomende het geluk of
 „ de elende van hunne ontelbaare naaktoome-
 „ lingschap.

„ Ontwaakt dan , o Amerikanen ! Nimmer
 „ hingen over het land , welk gy bewoont ,
 „ zo donkere wolken. Men noemt u Rebel-
 „ len , omdat gy niet wilt belast worden dan
 „ door uwe eigen Afgevaardigden. Regtvaar-
 „ digt deezen eisch door uwen moed , of ver-
 „ zegelt het verlies van denzelven met uw ei-
 „ gen bloed.

„ Het is geen tyd meer van raadpleegen.
 „ Wanneer de hand des onderdrukkers onop-
 „ houdelyk bezig is met ketens voor u te
 „ sneedden , zou het stilzwygen eene misdaad
 „ en de werkeloosheid eene schandvlekkende
 „ oneere zyn. De handhaaving der voorreg-
 „ ten van het Gemeenebest , ziet daar de
 „ hoogste wet. De laaghartigste der slaaven
 „ zou hy zyn , welke , in het gevaar , waarin
 „ de vryheid van Amerika zich bevindt , niet
 „ alle zyne poogingen , ter handhaavinge van
 „ dezelve , zou aanwenden.”

Deeze gezindheid was algemeen : maar het
 gewigtig stuk , de moeilyke zaak , te midden
 van eene algemeene oproerigheid , was , eene
 bedaardheid uit te werken , onder begunstiging
 van welke eene eenpaarigheid van neigingen
 kon gebooren worden , welke aan de besluiten
 waardigheid , sterkte en vastigheid gaf. Het
 is deeze eenpaarigheid , welke , uit eene me-
 nig-

nigte verspreide deelen, en die allen ligtelyk verbroken worden, een geheel zamenstelt, welk niet bewerkt wordt, indien het niet gelukke om het door geweld of door list te verbreken. De noodzaaklykheid van dit groot zamengevoegd geheel wierdt begreepen door de Provinciën *Nieuw-Hampshire, Massachusetts, Rhodus-eiland, Connecticut, Nieuw-York, Nieuw-Jersey*, de drie Graaffschappen van *Delaware, Maryland, Pensilvanie, Virginie*, en de beide *Karolina's*. Deeze twaalf Volkplantingen, by welke zich naderhand *Georgie* voegde, zonden, in Herfstmaand des Jaars 1774, Afgevaardigden na Philadelphia, met last om haare voorregten en belangen te handhaaven.

Thans worden de geschillen tuschen het Moederland en de Volkplantingen van eene aangelegenheid, grooter dan zy dus lang geweest waren. Het zyn niet meer eenige byzondere perfoonen, welke een hardnekkigen weerstand bieden aan heerschzuchtige meesters. Het is eene wortteling tuschen het eene lichaam en het ander, tuschen het Congres van Amerika en het Parlement van Engeland, tuschen de eene en de andere Natie. De besluiten, van weerskanten genomen, doen de gemoederen meer en meer verbitteren. De afkeerigheid groeit aan. Alle hoop op verzoening verdwynt. Van beide zyden wordt het zwaard gewet. Groot-Britannie zendt troepen na de nieuwe waereld. Dit ander halfgrond legt zich toe op zyne verdediginge. De burgers worden aldaar soldaaten. De

brandstoffen worden byeen gebragt, en welhaast in brand gestoken.

GAGE, Bevelhebber der Koningsgezinde troepen, zendt, in den nacht van den acht tienden van Grasmaand des Jaars 1775, van Boston eene bende, met last om een Krygsmagazyn te vernielen, door de Amerikaanen te Concord opgericht. By Lexington ontmoet hy eenige Landtroepen, welke hy zonder veele moeite op de vlugt dryft; in alleryl vervolgt hy zynen optogt, en volbrengt den toe- vertrouwden last. Maar naauwlyks is hy wedergekeerd na de Hoofdstad, of hy ziet zich besprongen, op eene vlakke van vyftien mylen, van eene verwoede menigte, van welke hy zommigen doodt, doch die wederkeerig eenigen van zyn volk dooden. Het Engelsch bloed, in Europa zo menigmaalen door Engelsche handen geplengd, besproeit thans den grond van Amerika, en de burgerkryg heeft eenen aanvang genomen.

Geregelde gevechten worden 'er, in de volgende maanden, op het zelfde slagveld gehouden. WARREN wordt een slagtoffer dier moorddaadige en tegennatuurlyke krygsverrigtingen. Het Congres vereert zyne overblyfsels.

„ Hy is niet gestorven”, dus spreekt de Redenaar, „ hy zal niet sterven, die voortreffelyke Burger. Zyne naagedagtenis zal eeuwig in geheugenisse, zal eeuwig dierbaar zyn by „ alle braave lieden, by allen, welke hun „ Vaderland zullen lief hebben. In den korten loop van drieëndertig jaaren hadt hy ten „ toon

„ toon gespreid de bekwaamheden van een
„ Staatsman, de deugden van een Raadsheer,
„ de ziel van een Held.

„ Gy allen, welken een zelfde belang be-
„ zielt, nadert het bebloede Lyk van WAR-
„ REN. Besproeit met uwe traanen zyne eerly-
„ ke wonden; maar houdt u niet te lang
„ op by dit ontzielde lichaam. Keert weder
„ na uwe wooningen, om aldaar de euveldaad
„ der dwingelandye te doen versoeien. Dat
„ op dit eislyk schouwspel de haren uwer
„ kinderen te berge ryzen; dat hunne oogen
„ branden; dat hunne voorhoofden een dreig-
„ gend vertoon aanneemen; dat hunne monden
„ de verontwaardiging uitdrukken. Dan, dan
„ zult gy hun wapens in de handen geeven;
„ en uwe laatste bede zal zyn, dat zy zege-
„ praalende wederkeeren, of dat zy, even als
„ WARREN, hunne dagen eindigen”.

De vlamme der beroerten, in Masfachuset
opgegaan, sloeg ook tot de andere Provinciën
over. Minder bloedig, in de daad, waren al-
daar de tooneelen, om dat 'er niet zo veele
Britsche troepen bezetting hielden; maar
overal verzekerden zich de Amerikanen van
sterkten, wapens en krygsbehoefden: overal
verdreeven zy hunne Opperhoofden en de
overige bewindslieden der Regeeringe: overal
mishandelden zy de zulken der inwooneren,
welke de belangen van het Moederland een
gunstig hart scheenen toe te draagen. Zelf
ging de stoutmoedigheid van eenige ondernee-
mende luiden zo verre, dat zy zich verzeker-
den van de Werken, certyds door de Fran-
schen opgeworpen aan het Meir Champlain,
tus-

tusſchen Nieuw-Engeland en Canada; zelf dedden zy eenen inval in dit uitgeſtrekt gewest.

Terwyl eenige byzondere perſoonen of op zich zelve ſtaande landſchappen dus met voordeel der gemeene zaake ten dienſte ſtonden, is het Congres op middelen bedagt om een Leger op de been te brengen. Het opperbevel over hetzelve wordt opgedraagen aan GEORGE WASHINGTON, geboortig in Virginië, en bekend door eenige gelukkig uitgevallene verrigtingen in de jongſtvoorgaande oorlogen. Straks vliegt het nieuwe Legerhoofd na Maſſachuſet, verdryft de Koninklyke benden van poſt tot poſt, en noodzaakt haar om zich binnen Boston op te ſluiten. Zesduizend deezer oude ſoldaaten, het zwaard, de ziekten en allerlei elenden ontkomen, en door honger of door den vyand genoopt, begeeven zich te ſcheep, op den vierentwintigſten van Lente-maand des Jaars 1776, met eene overhaaſting, veel naar vlugten gelykende. Zy gaan eene ſchuilplaats zoeken in Nieuw-Schotland, 't welk, te gader met Florida, aan zyne oude meesters nog getrouw was gebleeven.

---

*De Volkplantingen hadden het regt om
zich van het Moederland af te schei-
den, zelf buiten het geval
van misnoegen.*

Deeze gelukkige uitflag was de eerste flap van Engelsch-Amerika tot eene Staatsomwenteling. Gretig begon men na dezelve te verlangen. Allerwege wierden de bedenkingen verspreid, dienende om dezelve te verdedigen. Door de Wysbegeerte waren deeze bedenkingen, in Europa en voornaamlyk in Engeland gebooren, na Amerika overgebracht. Men bediende zich tegen het Moederland van haare eigen beginzels, en men redekavelde aldus.

De Maatschappyyen en de Regeering moesten niet onder elkander verward, maar zorgvuldig onderscheiden worden. Laaten wy, om dit te doen blyken, derzelver oorsprong naafspooren.

De mensch, op deezen aardbol geplaatst; omringd van alle de onheilen der Natuure; onophoudelyk verplicht om zich in veiligheid te stellen en zyn leeven te verzekeren tegen de stormwinden en onweders in de lucht, tegen de overstromingen der wateren, tegen de ongemeatigheid der verzengde of bevrozene luchtstreeken, tegen de onvrugtbearheid der

aar-

aarde, welke hem het noodig voedsel weigert, of tegen haare heillooze vrugtbaarheid, welke de vergiftige planten onder zyne voeten doct uitspruiten, eindelyk, tegen de verscheurende tanden van wilde dieren, welke hem zynen prooi en zyn verblyf, en hem bestrydende, het gebied over deezen aardbol schynen te betwisten, van welken hy waant de heer en meester te zyn: de mensch, in zulk een staat, eenzaam en aan zich zelve gelaaten, vermogt niets ter zyner zelfbehoudnisse. Hy moest zich dan met zyns gelyken vereenigen en zamenvoegen, om hunne sterkte en vernuft gemeen te hebben. Door deeze vereeniging heeft hy over alle rampen en onheilen gezegepraald, heeft hy deezen aardbol ten zynen dienste toebereid, de rivieren beteugeld, de zeeën zyner heerschappye onderworpen, zynen lystogt verzekerd, een gedeelte der dieren veroverd, door hen te noodzaaken om hem ten dienste te staan, en de andere verre weg verdreeven na het binnenste der wildernissen en boschen, alwaar hun getal van eeuwe tot eeuwe afneemt. 't Geen een eenig mensch niet vermogt, hebben de menschen gezamentlyk uitgewerkt; allen te gader handhaaven hunner handen werk. Ziet daarden oorsprong, de voordeelen en het oogmerk der samenlevinge.

De Regeering is haaren oorsprong verschuldigd aan de noodzaaklykheid der voorkominge en beteugeling van de ongelyken, welke de samenlevende menschen over en weder van elkander hadden te vreezen. Het is een schildwagt, die een waakend oog houdt,

houdt , om te beletten dat de algemeene werkzaamheden niet gestoord worden.

De Maatschappy ontleent, derhalven, haaren oorsprong van de behoeften der menschen, de Regeering uit hunne gebreken. De Maatschappy dient altoos ten goede; de Regeering moet altoos dienen ter beteugeling van het kwaade. De Maatschappy is de eerste in rang; in haaren oorsprong is zy vry en onafhankelyk; de Regeering is om haarent wille ingesteld en slegts haar werktuig. 't Is het werk der eerste om te regeren, der laatste om te gehoorzaamen. De Maatschappy heeft de algemeene sterkte doen gebooren worden; de Regeering, welke haar van dezelfde heeft ontvangen, moet haar geheel en al ten haaren dienste toewyden. Eindelyk, de Maatschappy is weezenlyk en in haaren aart goed; de Regeering, gelyk bekend is, kan kwaad zyn en is het al te dikmaals.

Men heeft gezegd dat wy allen evengelyk waren gebooren; dat is onwaar. Dat wy allen de zelfde regten hadden. Ik weet niet wat regten zyn, alwaar eene ongelykheid van kwaamheden en sterkte, en geen borgtocht of wettelyke staaving plaats heeft. Dat de Natuur ons allen de zelfde woonplaats en de zelfde hulpmiddelen heeft aangeboden; dat is onwaar. Dat wy allen zonder onderscheid met de zelfde middelen van zelfsverweeringe begaafd waren; dat is onwaar: en ik weet niet, in welk een zin het waar zyn kan, dat wy de zelfde hoedanigheden van lichaam en van geest bezitten.

Tus-

Tusſchen de menſchen heeft eene oorfpronklyke ongelykheid plaats , welke door geenerhande middelen kan verholpen worden : zy moet eeuwig duuren ; en alles , 't geen de beſte wetgeving kan uitwerken , is niet haare vernietiging , maar het weeren van haare misbruiken.

Maar heeft de Natuur , haare kinderen als eene ſtiefmoeder behandelende , zwakke en ſterke kinderen ſcheppende , hier door niet als in eigen perſoon de zaaden der dwingelandye geſchapen ? Ik geloof niet dat zulks kan ontkend worden , voornaamlyk indien men opklimme tot eenen tyd , welke alle wetgeving is vooraf gegaan ; een tyd , in welken men den menſch zich zal zien vertoonen even zeer aan zyne driften overgegeeven , even redenloos als de dieren.

Wat dan is het doelwit geweest der grondleggeren van volken en der wetgeeveren ? Alle de onheilen van deeze uitspruitende zaaden te keer te gaan , door eene ſoort van door kunst gemaakte evengelykheid , welke de leden eener Maatſchappye zonder uitzondering onderwerpt aan een eenig onpartydig gezag. Het is een zwaard , 't welk zonder onderscheid boven alle hoofden zweeft ; maar dit zwaard was een loutere harſienſchim. Het moest door eene hand , een natuurlyk weezen , worden vastgehouden.

Wat is hiervan de uitwerking geweest ? Dat de geſchiedenis van den beſchaafden menſch niets anders dan de geſchiedenis van zyne elenden is. Alle de bladzyden der geſchiedeniſen
zyn

zyn met bloed geverfd; zommige met het bloed der onderdrukkeren, andere met dat der onderdrukten.

De mensch, uit zulk een oogpunt beschouwd, vertoont zich veel booser en ongelukkiger dan het dier. De onderscheidene soorten van dieren bestaan ten koste van elkander; maar de Maatschappyen der menschen hebben nimmer opgehouden elkander aan te randen. Niet een rang of stand is 'er, in eene zelfde Maatschappy, welke niet verslindt of verslonden wordt, hoedanig ook de gedaanten der Regeeringe of der door kunst gemaakte evengelykheid mogen geweest hebben of nog zyn, welke men tegen de natuurlyke of oorspronklyke ongelykheid heeft overgesteld.

Maar deeze gedaanten van Regeeringe, welk eene bekragtiging zy ook mogen ontvangen hebben van de vrywillige verkiezinge der vroegste Voorvaderen, of van den eed, of van de eenpaarige toestemming, of van haare duurzaamheid, zyn dezelve daarom van eene verbindende kracht voor de naakoomelingen? Niets van dien aart; en 't is onmogelyk dat gy, Engelschen, die van tyd tot tyd zo veele omwentelingen in uwe Staatsgesteltenisse hebt ondergaan, die gestooten zyt van de Eenhoofdige regeering na de dwingelandy, van de dwingelandy na de Adelregeering, van de Adelregeering na de Volksregeering, van de Volksregeering na de Regeeringloosheid: het is onmogelyk dat gy van my in gevoelen kunt verschillen, zonder u zelve van oproerigheid of meenedigheid te beschuldigen.

Wy beschouwen en onderzoeken de dingen als Wysgeeren; en het is bekend dat onze bespiegelingen geene burgeroorlogen voortbrengen. Geene lydzaamer onderdaanen zyn 'er dan wy. Ik zal dan voortgaan in myne bespiegelingen, zonder voor de gevolgen te duchten. Indien de onderdaanen gelukkig zyn onder hunnen Regeeringsform, zullen zy dien behouden. Indien zy ongelukkig zyn, het zullen niet uwe of myne gevoelens zyn, maar de onmogelykheid om meer en langer te lyden, welke hen na verandering zal doen haaken: eene heilzaame pooging, welke de onderdrukker oproerigheid zal noemen, hoewel zy niet anders zy dan de wettige uitoeffening van een onvervreemdbaar en natuurlyk regt van den onderdrukten mensch, zelf van den mensch, welke niet onderdrukt wordt.

Men wil, men kiest voor zich zelve. Men kan niet willen noch kiezen voor eenen ander; het zou uitzinnig wezen, te willen en te verkiezen voor hem, die nog niet gebooren is, voor hem, die nog eenwen af is van zyne bestaanlykheid. Geen mensch is 'er, die, te onvrede over den Regeeringsform van zyn Vaderland, geene vryheid heeft om elders iet beters te zoeken. Geene Maatschappy is 'er, welke niet de zelfde vryheid heeft om haaren Regeeringsform te veranderen, welke haare voorzaaten hadden om dien aan te neemen. In dit geval is het even eens als of de Maatschappyen zich in het eerste oogenblik haarer beschaavinge bevonden. Zonder dit zou het grootste kwaad plaats hebben; wat zeg ik, het grootste kwaad zou ongeneeslyk zyn. Mil-

lioc-

lioenen van menschen zouden veroordeeld zyn tot een eindeloozen rampspoed. Maakt dan met my dit besluit op:

Dat 'er geene Maatschappy bestaat, wier voorregt het is, onveranderlyk te zyn.

•Dat geen staatkundig gezag, 't welk gister of voor tien jaaren ontstaan zynde, niet over tien jaaren of morgen kan vernietigd worden.

Dat geene magt, hoe eerwaardig of heilig ook, geregtigd is om den Staat als haaren eigendom te beschouwen.

Al wie anders denkt, is een slaaf. Hy is een Afgodendienaar van het werk zyner handen.

Al wie anders denkt, is een uitzinnige, die zich zelven, die zyn huisgezin en kinderen tot eene altoosduurende elende doemt, te gader met de kinderen zyner kinderen, door aan zyne Voorvaders het regt te verleenen om voor hem eene verbintenis aan te gaan, toen hy nog niet in wezen was, en door zich het regt aan te matigen om eene verbintenis aan te gaan voor zyne naaneeven, welke nog niet bestaan.

Alle gezag in deeze waereld heeft een aanvang genomen, of met de toestemming der onderdaanen, of met het geweld van den Meester. In beiderlei geval kan het op eene wetlige wyze een einde neemen. Voor de dwingelandy geldt het regt der verjaaringe niet tegen de vryheid.

Te gewigtiger is de waarheid deezer beginzelen, naar gelang alle gezag, uit zynen eigen aart, tot overheersching neigt, onder de on-

stuimigste Natie, zelf onder u, Engelschen; ja, onder u.

Eenen Whig heb ik eens hooren zeggen: mischien was hy een geestdryver; maar de zotten spreken ook zomtyds woorden van gezond verstand: ik heb hem hooren zeggen, dat zo lang een slegt Koning, of ten minste een slegt Staatsdienaar, niet met even weinig toefstel, oploop en verwondering, als de geringste kwaaddoener, na *Tyburn* (*) wordt gebragt, de Natie van haare regten noch het onderscheideene denkbeeld, noch het volkomen genot zal hebben, voegende aan een volk, 't welk durft gelooven of zeggen dat het vry is. En, nogthans, volgens uwe eigen bekentenis, doet eene onkundige, bedorvene en onderneemzieke Staatsdienaarschap, heerschzuchtig en ongestraft, u in den diepsten afgrond nederstorten.

Van weinig belang is de somme uwer wandelende geldspecien. Gy zyt onder papieren begraaven. Gy hebt ze van allerlei benaamingen. Al het goud van Europa, in uwe schatkisten byeen gebragt, zou naauwlyks toereikende zyn om uwe Nationaale schulden af te doen. 't Is onbekend, door welk een wonderwerk die denkbeeldige munt gehandhaafd worde. Door het beuzelagtigste toeval kan dezelve in een oogenblik in veragting koomen. Eén opstand is 'er alleen noodig om een onverwagt bankeroet te veroorzaaken.

De

(*) De gewoone Strafplaats te Londen.

De akelige gevolgen , welke dit gebrek aan goede trouwe zou te wege brengen , gaan onze verbeelding te boven. Ziet daar het oogenblik , u aangewezen , om u aan uwe volkplantingen te doen verklaren , dat wil zeggen , aan u zelven te verwekken , een onregtvaardigen , uitzinnigen en verderflyken oorlog. Wat zal 'er van u worden , wanneer een aanmerkelijke tak van uwen koophandel zal afgehouden zyn ; wanneer gy een derde gedeelte uwer bezittingen zult verlooren hebben ; wanneer gy een of twee millioenen uwer landgenooten zult vermoord hebben ; wanneer uwe vermogens uitgeput , uwe kooplieden bedorven , en uwe handwerkslieden tot den bedelzak gebragt zyn ; wanneer uwe schulden vermeerderd en uwe inkomsten zullen verminderd zyn ? Let 'er op : vroeg of laat zal het bloed der Amerikanen op uwe hoofden nederdaalen ; deszelfs plenging zal door uwe eigen handen gewroken worden. Dit oogenblik is niet verre.

Maar , zegt gy , *het zyn Rebellen*. Rebellen ! en waarom ? omdat zy uwe slaaven niet willen zyn ? Een volk , dat onderworpen is aan den wille van een ander volk , 't welk naar goedvinden kan beschikken over zynen Regeeringsform , Wetten en Koophandel , hetzelfde naar welgevallen belasten , aan zyne niverheid paalen stellen en dezelve door willekeurige bepaaelingen aan den band leggen : dat is , in de daad , een slaafsch volk , en zyne slaaverny is onduidelyker , dan die het onder eenen dwingeland zou lyden. Van de onderdrukking eens dwingelands wordt men nog verlost door hem ten lande uit te dryven , of

te dooden. Van beide middelen hebt gy u bediend. Maar eene Natie kan niet verdreeven, kan niet gedood worden. De vryheid kan alleenlyk verwagt worden van een vredebreuk, waarvan het gevolg is de ondergang van eene van beide Natien, en zomtyds van beiden. De dwingeland is een eenhoofdig beest, 't welk met een enkelen slag kan geveld worden. Een dwingelandische Natie, is eene Hydra met duizend hoofden, die alleenlyk met duizend zwaarden, tevens opgeheven, kunnen afgehouden worden. De misdaad der onderdrukkinge, door een dwingeland gepleegd, doet het misnoegen op hem alleen nederdaalen. De zelfde misdaad, door eene talryke Maatschappy begaan, verspreidt de eislykheden en de schande over de geheele menigte, welke nimmer bloost. De misdaad van allen is niemands misdaad; en de aandoe-ning der wanhoope, onder den hoop zwervende, treft niemand.

Maar het zyn onze Onderdaanen. Uwe onderdaanen! niet meer dan de inwooners van het Prinsdom Wales de onderdaanen zyn van het Graaffchap Lankaster. Het gezag van de eene Natie over de andere kan geen anderen grondslag hebben dan de verovering, de algemeene toestemming, of voorgestelde en aangenomene voorwaarden. De verovering verbindt niet sterker dan het diefstal. De toestemming der voorouderen kan de naakoomelingen niet verbinden; en 'er is geene voorwaarde, welke de opoffering der vryheid niet uitsluit. De vryheid kan tegen geene zaak worden uitgewisfeld, om dat niets by haar in waar-

waarde kan vergeleeken worden. Deeze redenen hebt gy uwen dwingelanden onder 't oog gebragt; en wy houden ze u thans voor ten behoeve van uwe Volkplanters!

De grond, dien zy bewoonen, is de onze. De uwe! dus noemt gy denzelven, omdat gy dien overweldigd hebt. Maar het zy zo. Gebiedt niet het vergunnings-oktrooi ulieden, de Amerikanen als uwe landgenooten te behandelen? Doet gy dat? Maar 't is hier wel te doen om vergunningen van oktrooien, welke iets wegschenken waarvan men geen meester is, 't geen men derhalven geen regt heeft te schenken aan een handvol zwakke menschen, door de omstandigheden genoodzaakt om iets ten geschenke te ontvangen, 't geen, volgens het regt der Natuure, hun toebehoort. En, daarenboven, zyn de naaneeven, welke heden ten dage leeven, geroepen by een verdrag, welk hunne voorvaders getekend hebben? Erkent dan de waarheid van dit beginzel, of herroept de naakoomelingen van JAKOBUS DEN II. Wat regt, vraagen de Amerikanen, hebt gy gehad om hem te verdryven, 't geen wy niet hebben om ons van u af te zonderen? en wat zult gy hun antwoorden?

Het zyn ondankbaaren: wy zyn hunne stigters; wy zyn hunne beschermers geweest; wy hebben ons voor hun in schulden gestookt. Zegt, voor u zelven zo veel en nog meer dan voor hun. Indien gy hunne bescherming op u hebt genomen, het is omdat gy de bescherming van den Sultan van Constantinopole op u zoudt genomen hebben, indien uw eerzucht of uw belang zulks gevorderd hadden. Maar

hebben zy hunne schulden niet betaald, door u hunne voortbréngzels te leveren; door by uitfluiting te ontvangen uwe koopmanschappen, voor den buitenspoorigen prys, op welken het u heeft goed gedagt dezelve te stellen; door zich te onderwerpen aan de verboden, welke hunne nyverheid bepaalden, en aan de uitzonderingen, met welke gy hunne eigendommen bezwaard hebt? Zyn zy u niet te hulpe gekoomen? Hebben zy zich niet om u in schulden gestookt? Hebben zy niet voor u de wapens opgevat en gestreeden? Toen gy hun verzoecken gedaan hebt, op eene wyze, aan vrye menschen voegende, hebben zy dezelve niet ingewilligd? Wanneer zyt gy van hun afgeweezen, dan wanneer gy hun den dolk op het hart zettende, tot hen zeide: *uwe schatten of uw leeven; sterft of wordt myne slaaven?* Hoe! omdat gy hun hebt welgedaan, hebt gy daarom regt om hen te onderdrukken? Hoe! zullen de Natien op den pligt van dankbaarheid het barbaarsche regt bouwen, om de zulken te vernederen en met voeten te treden, die het ongeluk hebben gehad om weldaaden van haar te ontvangen? Helaas! byzondere personen, hoewel dit niet een pligt zy, kunnen, mischien, verdraagen dat hunne weldoeners tirannen zyn. In hun staat het fraai, is het grootmoedig, ongetwyfeld, 'er in te berusten dat zy ongelukkig zyn, om niet ondankbaar te worden. Maar de Natien hebben eene andere zedekunde. Het algemeen geluk is de eerste wet, zo wel als de eerste pligt. De eerste verplichting, onder welke deeze groote lichaaamen leggen, betreft hen zelve. Voor

al-

alle dingen zyn zy vryheid en regtvaardigheid ſchuldig aan de byzondere leden, welke dezelve uitmaaken. Ieder kind, welk in den Staat gebooren wordt, ieder nieuw burger, die de lucht kooft in ademen van het Vaderland, welk hy zich verkoozen, of 't geen de Natuur hem gegeven heeft, heeft regt op het hoogſte geluk, welk hy kan genieten. Alle verpligting, welke met deeze niet kan worden overeengebragt, is gebroken. Alle tegenkanting tegen dezelve, is een gewelddaadige aanſlag op zyne regten. En wat raakt het hem dat men zyne voorouders onder verpligting gelegd heeft, indien hy zelve beſtemd zy om een ſlagtoffer te worden? Op welk een grond kan men van hem eifchen, het betaalen van deeze woekerſchuld van weldaaden, waar van hy zelve geen genot gehad heeft? Neen, neen; zich met dudanig eenen eifch te willen wapenen tegen eene geheele Natie en derzelver naakoomelingſchap, is zo veel als alle denkbeelden van Orde en Staatkunde het onderſt boven keeren; het is, op den naam der Zedekunde, alle haare wetten te verraden. Wat hebt gy al niet voor Hanover gedaan? voert gy heerſchappy over Hanover? Alle de Republyken van Griekenland waren door wederzydſche dienſtbetooningen aan elkander verbonden: eifchte immer eene van haar, tot een blyk van dankbaarheid, het regt om beſchikking te maaken over het ſtaatsbeſtuur der Republyk, welke onder verpligting was gelegd?

Onze Eer is 'er mede gemoeid. Zeg liever, de eer van onze kwaade bewindſlieden, en niet de uwe. Waarin beſtaat de ware eer

van iemand, die een misflag heeft begaan? In het volharden in zyne dwaaling, of in het erkennen van dezelve? Behoeft hy zich te schamen, die tot den rechten weg wederkeert? Engelschen! te zeer hebt gy u gehaast. Waarom hebt gy niet zo lang gewagt, tot dat de rykdommen de Amerikaanen zouden bedorven hebben, gelyk gy reeds bedorven zyt? Dan zouden zy niet meer werk van hunne vryheid gemaakt hebben, dan gy van de uwe maakt. Door den overvloed r'onder gebragt zynde, zouden als dan uwe wapenen nutteloos geweest zyn. Maar van wat oogenblik hebt gy u bediend om hen aan te vallen? Een oogenblik, in het welk 't geen zy te verliezen hadden, hunne vryheid naamelyk, niet kon worden opgevoogen door 't geen zy hadden te behouden. *Maar zo wy langer gewagt hadden, zouden zy talryker zyn geworden.* Dat erken ik. Wat hebt gy dan ondernomen? Het in slaavernye brengen van een volk, 't welk, in weerwil van u, in vryheid zal gesteld worden. Twintig en dertig jaaren lang zal de gedagtenis uwer snoodheden in versche geheugenisse blyven; maar de vrugt derzelven zal u ontnomen zyn. Dan zult gy niets anders hebben overgehouden dan schaamte en knaagingen. 'Er bestaat eene Natuurwet, welke gy niet zult veranderen, dat het meeste de wet sielt aan het minste. Maar, antwoordt my hierop, indien ten dien dage de Amerikaanen het zelfde tegen Groot-Britannie ondernamen, 't geen gy hebben tegen hen hebt ondernomen, wat zoudt gy zeggen? Juist het zelfde 't geen zy u in dit oogenblik te gemoete voeren. Waarom zou-

zouden de bedenkingen, op welke gy in hunnen mond weinig agts geeft, u in uwen eigen mond dringender en bondiger dunken?

Zy willen noch aan ons Parlement gehoorzaamen, noch onze inzettingen aanneemen. Hebben zy dezelve gemaakt? Kunnen zy ze veranderen?

Wy gehoorzaamen 'er wel aan, zonder in het voorleedene gehad te hebben, en zonder voor het tegenwoordige eenigen invloed te hebben op dezelve. Dat wil zeggen, dat gy slaaven zyt, en geene vrye menschen kunt dulden. Verwart, ondertuschen, den toestand der Amerikaanen niet met den uwen. Gy hebt Afgevaardigden, zy hebben ze niet. Gy hebt stemmen, die voor u spreken, en niemand spreekt voor hun. Indien de stemmen gekogt en verkogt worden, dient zulks hun tot eene voortreffelyke reden, om dit beuzelagtig voordeel van de hand te wyzen.

Zy willen van ons onafhanklyk zyn. Zyt gy niet van hun onafhanklyk?

Nimmer zullen zy zich zelve buiten ons kunnen handhaaven. Indien dat waar zy, houdt dan uwe rust. De nood zal hen tot u doen wederkeeren.

En indien wy buiten hun niet kunnen bestaan. Dat zou een groot ongeluk zyn; maar hen te vermoorden om u daarvan te verlossen; dit, voorwaar, is een zeer zonderling middel.

't Is voor hun eigen belang, 't is ten hunnen beste dat wy tegen hen woeden, even gelyk men woedt tegen witzinnige kinderen. Hun belang! hun eigen best! En wie heeft u tot regters aangesteld over deeze beide stukken,
die

die hen van zo naby raaken, en welke zy beter dan gy moeten kennen? Indien het gebeurde dat een burger zich met kragt en geweld indrong in eens anders huis, om reden dat hy een man van veel verstand, en niemand beter in staat is om de goede orde en den vrede by zynen buurman te handhaaven, zou men dan geen regt hebben hem te verzoeken om van daar te gaan en zich met zyne eigen zaaken te bemoeien? En indien de zaaken van deezen gediensfigen veinsaart zich in eenen zeer ontredderden staat bevonden? Indien het een eersuchtig mensch ware, die onder voorwendzel van de dingen te willen in orde brengen, dezelve zegt te overweldigen? Indien hy, onder het dekzel der goedwilligheid, hoogst onregtvaardige oogmerken verbergde, by voorbeeld, om zich ten koste van zynen medeburger uit de verlegenheid te helpen?

Wy zyn het Moederland. Hoe! altoos de geheiligdste naamen om tot een dekzel voor de eersucht en het belang te verstrekken! Gy zyt het Moederland; volbrengt dan haare pligten. Voor 't overige is de Volkplanting uit vershillende Natiën opgericht; zommige van welke u dien tytel zullen toestaan, andere denzelven betwisten. Allen zullen u gezamenlyk zeggen: 'er is een tyd, in welken het gezag der vaderen en der moederen over hunne kinderen ophoudt; die tyd, wanneer de kinderen voor zich zelve kunnen zorgen. Wat tydverloop hebt gy ter onzer vryverklaaringe vastgesteld? Handelt ter goeder trouwe, en gy zult erkennen dat gy u zelve hadt voorgesteld, ons onder eene voogdyschap

te

te houden, welke nooit een einde zal nemen. Indien ten minste deeze voogdyschap ten onzen opzichte niet veranderde in eenen onverdraagelyken dwang; indien ons voordeel niet by aanhoudenheid aan het uwe wierdt opgeofferd; indien wy niet hadden te lyden eene menigte verdrukkingen van onderscheiden aart, van den kant der Landvoogden, der Regteren, der Bestuurderen van de geldmiddelen, der Krygslieden, welke gy ons hebt toegezonden: indien de meesten van deeze, in onze gewesten overkoomende, niet medebragten een bedorven karakter, een ontredderden staat, gierige handen en de moedwilligheid van ondergeschikte dwingelanden, die, in hun eigen Vaderland der gehoorzaamheid aan de wetten moede geworden, zich schadeloos zoeken te stellen in de nieuwe waereld, door aldaar eene te dikmaals willekeurige magt te oeffenen. Gy zyt het Moederland; maar, wel verre van onze vorderingen aan te moedigen, zyt gy beducht voor dezelve; gy boeit onze handen, gy versmoort onze opkoomende sterkte. De Natuur, ons begunstigende, verydelt uwe heimelyke wenschen; of liever, gy zoudt wel wenschen dat wy in eene altoosduurende kindsheid bleeven, ten aanzien van alles, 't welk ons nuttig zyn kan, en dat wy nogthans sterke slaaven wierden om u ten dienste te staan, en aan uwe begeerlykheid onophoudelyk nieuwe bronnen van rykdommen te openen. Is dat eene Moeder? is dat een Vaderland? Ach! in de boschen, welke ons omringen, heeft de Natuur een veel zagtaartiger Instinkt gegeven aan het wil-

wilde dier, 't welk, moeder geworden zynde, ten minste de zulken niet verscheurt, welke het ter waereld heeft gebragt.

Het inwilligen van alle hunne eischen zouden gevolge hebben, dat zy eerlang gelukkiger wierden dan wy. En waarom niet? Indien gy bedorven zyt, moeten zy daarom ook bedorven worden? Indien gy tot slaavernye neigt, moeten zy u daarom naavolgen? Indien zy u tot meesters hadden, waarom zoudt gy dan den eigendom van hun gewest niet overdraagen aan eene andere Mogendheid, aan uwen Vorst? Waarom zoudt gy dien Vorst niet aanstellen tot hunnen volstrekten beheerscher, gelyk gy hem, door eene plechtige Staatshandeling, tot zulk een beheerscher over Canada hebt verklaard? Zouden zy dan ook deeze spoorbystere vergunning moeten bekrachtigen? En wanneer zy dezelve bekrachtigd hadden, zouden zy dan ook moeten gehoorzaamen aan den Vorst, dien gy hun gegeven hadt, en, indien hy zulks beval, tegen u de wapens moeten opvatten? De Koning van Engeland heeft eene ontkennende magt. Buiten zyne roefstemming kan aldaar geene wet worden afgekondigd. Waarom zouden de Amerikanen hem deeze magt onder hen zelve verleenen, waarvan gy dag aan dag het miskwaam gewaar wordt? Zou het zyn om hem ten eenigen dage, gewapenderhand, dezelve te ontweldigen, gelyk u zal gebeuren, indien uwe Regeeringsform tot volkomenheid gebragt worde? Wat voordeel stelt gy 'er in, hen te onderwerpen aan eene gebrekkige Constitutie?

Gebrekkig of niet, wy hebben deeze Con-
sti-

stitutie; en zy moet algemeen erkend en aangenomen worden van alles wat den naam van Engelsch draagt; ieder onzer Provinciën, zich op haare wyze bestuurende, haare eigen wetten hebbende en na de onafhankelijkheid staande, houden wy op een Nationaal lichaam te zyn; en wy zyn niets meer dan een hoop kleine op zich zelve staande, verdeelde en gestadig tegen elkander opstaande Republyken, die door een gemeenen vyand gercedlyk kunnen bemagtigd worden. Den schranderen en magtigen PHILIPS, bekwaam om deezen aanslag te onderneemen, deezen hebben wy voor de deur.

Indien hy aan uwe deur zy, dan is hy verre van de Amerikanen. Een voorregt, 't welk ten uwen opzichte aan eenig ongemak kan onderhevig zyn, is daarom niettemin een voorregt. Maar gaat het u aan, of uwe Volkplantingen, door onmeetelyke zeeën verre afgescheiden zynde van Groot-Britannie, uwe instellingen al of niet aanneemen? Wat doet zulks voor of tegen uwe sterkte, voor of tegen uwe veiligheid? Deeze eenigheid, van wier voordeelen gy zo breed opgeeft, is dus laing niets anders dan een bloot voorwendzel. Gy werpt haar uwe wetten voor, wanneer zy door dezelve gekweld worden; gy trapt deeze wetten met voeten, wanneer zy zich ten haaren voordeele op dezelve beroepen. Gy schat u zelve, en gy wilt haar schatten. Indien men de geringste inbreuk op dit voorregt maake, heft gy een woedend geschreeuw aan: gy loopt te wapen, gy zyt bereidwillig om u te laten ombrengen; en gy zet uwen medeburger

ger den dolk op het hart, om hem te noodzaaken dit regt te verzaaken. Uwe havens staan voor alle Natiën open; en gy sluit voor haar de havens uwer Volkplantingen. Uwe koopmanschappen worden overal verzonden daar het u behaagt; en de haare moeten regelrecht na uwe havens gezonden worden. Gy hebt handwerken en fabrieken, en gy dult niet dat zy ze insgelyks zullen hebben. Zy hebben huiden en yzer, en 't een en ander moeten zy u ongewerkt leveren. Het geen gy voor een laagen prys koopt, moeten zy van u koopen tot den prys, dien het uwer schraapzucht behaagt te stellen. Gy offert haar op aan uwe handelaars; en vermids uwe Oostindische Maatschappy in een agterlyken staat was, moesten de Amerikanen haare schade draagen. En gy noemt hen nog uwe medeburgers! en 't is dus dat gy hen nodigt om uwe Constitutie aan te neemen! Loopt heen met uwe spotterny. Deeze eenigheid, deeze verbintenis, welke u zo noodig dunkt, is die der zwakke dieren in de Fabel, onder welke gy den rol van Leeuw speelt.

Misfchien hebt gy u niet laten vervoeren, om de nieuwe waereld met bloed en plonderingen te vervullen, dan uit een valsch beginzel van punt van eere. Gaarne willen wy ons zelve diets maaken, dat zo veele misdaaden niet de gevolgen zyn geweest van een koelzinnig beraamd ontwerp. Men hadt u gezegd, dat de Amerikanen niets anders waren dan een veragtelijke hoop lafhartigen, welke de geringste bedreiging met ziddering en beëving zou doen berusten in alles, 't geen u zou be-

haa-

haagen van hun te vorderen. In stede van kleinmoedige luiden, welke men u voorgesteld en beloofd hadt, hebt gy ontmoet dappere mannen, rechtschapene Engelschen, medeburgers u waardig. Was dit eene reden om boos te worden? Hoe! uwe voorouders hebben den Batavier, het Engelsche juk afschuddende, bewonderd; en gy, hunne afstammelingen, gy zoudt u verwonderen, dat uwe landgenooten, uwe broeders, zy die uw bloed in hunne aderen voelen stroomen, liever verkiezen daar mede den grond te besproeien en te sterven, dan als slaaven te leeven? Een uitlander, op welken gy de zelfde regten zoudt voorgewend hebben, zou u ontwapend hebben, indien hy u zynen blooten boezem toonende, zou gezegd hebben: *steek my den dolk in 't hart, of laat my in vryheid*; en gy vermoordt uwen broeder! en gy vermoordt hem zonder eenige gemoedsknaaging, om dat hy uw broeder is! Engelschen! wat is 'er schandelyker, dan de woestheid van eenen mensch, moedig op zyne vryheid, en tevens eenen aanslag doende op de vryheid van eenen ander. Wilt gy ons doen gelooven, dat de grootste vyand der vryheid een vry mensch is? Helaas! hiertoe hellen wy te zeer over. Overal gedraagt gy u als dwingelanden. Nu dan, gy dwingelanden der Natiën en van uwe Volkplantingen, indien gy de sterkste zyt, het is om dat de hemel de ooren gestopt heeft voor de gebeden, welke uit alle gewesten der aarde worden opgezonden.

Dewyl de zeeën uwe lyfswagten niet hebben opgeslokt, zegt my wat 'er van hun zal

D

wor-

worden, indien in de nieuwe waereld een welspreekend man opstaa, die de eeuwige zaligheid belooft aan allen, die met de wapens in de handen als martelaars der vryheid zullen sneuvelen. Amerikaanen! dat op staanden voet uwe Leeraars de predikstoelen beklimmen, met kroonen in hunne handen, en op de geopende hemelen wyzende. Neen, gy zult uwe medeburgers niet bedriegen. God, die het beginzel der regtvaardigheid en goede orde is, haat de dwingelanden. Deeze geheiligde liefde tot de vryheid heeft God zelve in het menschlyk hart gedrukt; hy wil niet dat de slaaverny het schoonste werk zyner handen zal vernederen en misvormen. Indien immer een mensch mag vergoed worden, 't is hy, ongetwyfeld, die strydt en sterft voor zyn Vaderland. Plaats zyne beeltenis in de kerken, aan den voet der altaaren. Dit zal de eerdienst van 't Vaderland zyn. Maakt een staatkundig en godsdienstig Almanach, in welken ieder dag getekend is met den naam van den eenen of anderen deezer helden, die zyn bloed heeft vergooten om u vry te maaken. Met een heiligen eerbied zal eerlang de naakomelingschap deeze naamen leezen; zy zal zeggen: „Zie „daar de zulken, welke de helft eener waereld hebben vry gemaakt, en die, aan ons „geluk arbeidende, toen wy nog niet waren, belet hebben dat wy by onze geboorte de ketens boven onze wieg niet „hoorden rammelen.”

Wel-

Welke zyde Engeland moest gekoozen hebben, toen het de gisting der Volkplantingen zag.

Toen de zaak uwer Volkplantingen in uwe Parlementsvergaderingen wierdt bepleit, hebben wy uitmuntende Redenaars voor haar hooren opkoomen. Hoor hier den man, die, misfchien, het woord behoorde gevoerd te hebben voor uwe zaak.

„ Ik zal niet fpreken, myne Heeren, van
„ de regtvaardigheid of onregtvaardigheid
„ uwer eifchen. Te wel ben ik bedreeven in
„ ftaatszaaken, dan dat ik onkundig zyn zou,
„ dat dit voorafgaand en geheilgd onderzoek,
„ in alle andere omftandigheden des leevens,
„ in de tegenwoordige ontydig en belachelyk
„ zyn zou. Ik zal niet onderzoeken, welk
„ eene hoop gy kunt voeden om gelukkig te
„ zullen flaagen, en of gy de fterkfte zyn zult;
„ hoewel dit onderwerp, misfchien, ulie-
„ den zal dunken van eenige aangelegenheid
„ te zyn, en ik my, waarfchynlyk, van uwe
„ aandagt zou mogen verzekerd houden. Ik zal
„ nog meer doen. Ik zal geene vergelyking
„ maaken tufchen de voordeelen van uwen
„ toefland, indien dezelve met een gelukki-
„ gen uitflag bekroond worde, en tufchen
„ de gevolgen, welke dezelve kan te wege
„ brengen, indien hy ongelukkig afloope. Ik

„ zal u niet vraagen, tot hoe lange gy be-
 „ flooten hebt uwen vyanden ten dienste te
 „ staan. Maar ik zal terstond onderstellen,
 „ dat gy uwe Volkplantingen tot dien trap
 „ van slaavernye hebt gebragt, welken gy
 „ van haar vordert. Zegt my alleen, door
 „ welke middelen gy haar in dezelve zult
 „ doen blyven? Door middel van een steeds
 „ op de been blyvend Leger? Maar zal dit
 „ Leger, naar gelange van den aangroei der
 „ bevolkinge, al of niet versterkt worden?
 „ Tweezins kunt gy my op deeze vraage ant-
 „ woorden: het eene van deeze antwoorden
 „ dunkt my ongerymd, en het ander brengt
 „ u tot het punt, daar gy thans reeds zyt.
 „ Ik heb 'er lang en veel over gedagt; en,
 „ indien ik my niet bedriege, heb ik het
 „ eenig redelyk en zeker besluit ontdekt, 't
 „ geen gy behoorde te neemen. Het bestaat
 „ hierin, dat zo dra gy de overhand zult
 „ hebben gekreegen, gy den verderen voort-
 „ gang der bevolkinge moet beletten, dewyl
 „ het u voordeeliger, eerlyker en betaame-
 „ lyker dunkt, te heerschen over een klein
 „ getal slaaven, dan tot uws gelyken en vrien-
 „ den te hebben eene Natie van vrye men-
 „ schen.

„ Maar, zult gy my vraagen, hoe belet
 „ men den voortgang der bevolkinge? Zwak-
 „ ke lieden en kleine verstanden zouden, veel-
 „ ligt, zich aan myn middel kunnen ergeren;
 „ maar ten allen geluk, bevinden zich geene
 „ van dien aart in deeze doorluchtige verga-
 „ dering. Dit middel is, dat gy het grootste
 „ gedeelte dier onwaardige Rebellen, zonder

„ me-

„ medelyden , vermoordt , en de overigen
„ tot den staat van Negers vernedert. De
„ dappere en edelmoedige Spartaanen , zo ge-
„ roemd in de oude en hedendaagsche Ge-
„ schiedenisfen , hebben u daarvan een voor-
„ beeld gegeven. Even als zy , zullen onze
„ medeburgers en lyfwagten , het hoofd in
„ hunne mantels bedekt , by nacht heimelyk
„ de kinderen onzer flooten gaan vermoor-
„ den , in het aanzien hunner vaderen , en op
„ den schoot hunner moederen : zo veelen
„ zullen zy alleen in 't leeven laaten , als ge-
„ noeg zyn om hun werk te verrigten en
„ ons in veiligheid te stellen”.

Engelfchen ! gy ziddert op deezen eiflyken voorflag , en gy vraagt wat befluit men zou kunnen neemen. Het zy gy overwinnaars zyt , of overwonnen wordt , dit is het geen u voegt. Indien het misnoegen , door uwe barbaarsheden veroorzaakt , tot bedaaren kan gebragt worden ; indien de Amerikanen de oogen kunnen fluiten voor de verwoestingen , die hen omringen ; indien zy , op de puinhoopen treedende van hunne verbrande fteden en vernielde wooningen , op de beenderen hunner medeburgereu langs de velden verfpread ; indien zy , den ftank inademende van het bloed , welk uwe handen allerwege vergooten hebben , de aanflagu uwer overheerfchinge kunnen vergeeten ; indien het hun geoorlofd zy het minfte vertrouwen in uwe woorden te ftellen , en te gelooven dat gy in goeden ernft afziet van de onregtvaardigheidu uwer eifchen , maakt dan een aanvang niet het opontbieden uwer befoldigde moordenaaren.

ren. Geeft de vryheid weder aan hunne havens, welke gy geflooten houdt; verwydert uwe fchepen van hunne kusten; en indien 'er een verftandig burger onder u zy, dat hy dan een olyftak in zyne hand neeme, laat hy zich in 't midden hunner ftellen en zeggen:

„ O gy, onze medeburgers en onze oude
 „ vrienden, veroorloft ons deezen tytel; wy
 „ hebben dien ontheilgd, maar ons berouw
 „ maakt ons waardig dien wederom aan te
 „ neemen, en wy ftreeven na de eer om dien
 „ voortaan te behouden. Wy belyden het in
 „ de tegenwoordigheid van dien hemel en van
 „ die aarde, welke daarvan getuigen zyn ge-
 „ weest; wy belyden dat onze eifchen onregt-
 „ vaardig en onze handelingen barbaarsch ge-
 „ weest zyn. Vergeet dezelve. Herstelt uwe
 „ bolwerken en fterkten. Keert weder in uwe
 „ vreedzaame wooningen. Laaten wy zelf den
 „ laaftten droppel vergooten bloed uitwis-
 „ fchen. Wy bewonderen den edelmoedigen
 „ geest, die u geleid heeft. Aan den zelfden
 „ geest waren wy, in foortgelyke omftandig-
 „ heden, onze behoudenis verfhuldigd. 't Is
 „ zo; aan deeze merktekens herkennen wy u
 „ inzonderheid voor onze medeburgers en
 „ broeders. Gy wenscht vry te zyn; weest
 „ vry; weest het in alle de uitgestrektheid,
 „ welke wy zelve aan dien geheiligden naam
 „ gegeven hebben. Wy zyn het niet, van
 „ wien gy dat regt ontleent. Wy kunnen het
 „ u niet geeven, noch ontnemen. Gy hebt
 „ het, even gelyk wy, van de Natuur ont-
 „ vangen, die door de euveldaaden en het
 „ zwaard der dwingelanden kan beftreeden

„ worden, maar welke de euveldaaden en het
„ zwaard der dwingelanden niet kunnen ver-
„ nietigen. Wy zoeken ons geenerlei meer-
„ derheid over u aan te maatigen. Wy staan
„ alleenlyk na de eere van evengelykheid.
„ Deeze eere is voor ons genoeg. 't'e wel
„ kennen wy de onschatbaare waarde van het
„ voorregt van ons zelven te regeeren, dan
„ dat wy voortaan u daarvan zouden be-
„ rooven.

„ Meesters en opperste beschikkens over
„ uwe wetgeving! indien gy in uwe Staaten
„ een beter Regeeringsform kunt beraamen
„ dan de onze, wy wenschen u by voorraad
„ geluk met denzelven. Uw geluk zal ons
„ geen ander gevoelen inboezemen, dan de
„ zucht om u naa te volgen. Beraamt inzet-
„ tingen, geschikt naar uwe luchstreeke,
„ naar uwen grond, naar die nieuwe waereld,
„ welke gy beschaaft. Wie kan beter dan gy
„ zelve uwe eigen behoeften kennen? Moe-
„ dige en deugdzaame menschen, hoedanigen
„ gy zyt, moeten geene andere wetten ge-
„ hoorzaamen, dan die zy zich zelven opleg-
„ gen. Een ander juk zou hun onwaardig
„ zyn. Bepaalt gy. zelven uwe belastingen.
„ Wy begeeren niets meer dan dat gy in den
„ omslag der belastingen u naar onze gebrui-
„ ken schikt. Wy vertoonen u den staat on-
„ zer behoeften; en gy zelve zult de juiste
„ evenredigheid bepalen tusfchen uwe onder-
„ standgelden en uwe rykdommen.

„ Oeffent wyders uwe nyverheid, gelyk wy
„ de onze doen; oeffent ze, zonder daaraan
„ eenige paalen te stellen. Wendt tot een

„ nuttig doeleinde aan, de zegeningen der Na-
 „ tuur en de vrugtbaare Velden, die gy be-
 „ woont. Laat het yzer uit uwe Mynen, de
 „ wolfe van uwe Kudden, de huiden der wil-
 „ de dieren, die in uwe bosfchen omdwaalen,
 „ in uwe werkplaatzen bereid, in uwe handen
 „ eene nieuwe waarde ontvangen. Laaten
 „ uwe havens vry zyn. Veilt uwe koopman-
 „ fchappen en de voortbrengzels uwer kun-
 „ ften in alle oorden der waereld; koopt al-
 „ daar de zulke, welke gy noodig hebt. Dit
 „ is een van onze voorregten, laat het ook het
 „ uwe zyn. De heerschappy over den Oceaan,
 „ welke wy door eene tweehonderdjarige
 „ grootheid en eere verkreegen hebben, be-
 „ hoort u zo wel als ons. Door de banden
 „ van den koophandel zullen wy vereenigd
 „ zyn. Gy zult ons uwe voortbrengzels le-
 „ veren, aan welke wy de voorkeuze zullen
 „ geeven boven die van alle andere volken,
 „ en wy hooopen dat gy wederkeerig de onze
 „ boven die van den uitlander zult fchatten,
 „ zonder dat gy evenwel daar toe zult ver-
 „ bonden zyn door eene andere wet, dan door
 „ die van het algemeen belang, en den tytel
 „ van medeburgers en vrienden.

„ Laaten uwe fchepen en de onze, de zelf-
 „ de vlag voerende, de Zeeën bedekken, en
 „ laat 'er van weerkanten een vreugdefchal
 „ opgaan, wanneer deeze vrienden fchepen
 „ zich te midden der wildernisfen van den
 „ Oceaan ontmoeten. Laat de Vrede herlee-
 „ ven, laat de Eendragt tusfchen ons eeuwig
 „ duuren. Wy begrypen eindelyk dat de ke-
 „ ten van wederzydsche goedwilligheid de
 „ „ eeni-

„ eenige is, welke zo wyd van een gelegene
„ heerichappyen kan zamen binden, en dat elk
„ ander beginzel van eenigheid onregtvaardig
„ en wankelende is.

„ Laaten, volgens dit nieuw ontwerp eener
„ altoosduurende vriendschap, de akkerbouw,
„ de nyverheid, de wetten, de kunsten, en
„ de eerste van alle andere weetenschappen,
„ die van het grootste geluk der menschen en
„ staaten uit te werken, onder ons tot volko-
„ menheid gebragt worden. Laat het gerugt
„ van uwen gelukstand alle de ongelukkigen
„ der aarde na uwe wooningen lokken. Laa-
„ ten de dwingelanden van alle oorden, laa-
„ ten alle onderdrukkers, zo in het geestlyke
„ als in het waereldlyke, weeten dat 'er een
„ plek gronds in de waereld bestaat, alwaar
„ men zich aan hunne boeiens kan onttrekken;
„ alwaar de gedrukte en vernederde mensch-
„ lykheid het hoofd heeft opgestoken; alwaar
„ de oogsten voor den behoefstigen groeien;
„ alwaar de wetten niet anders zyn dan waar-
„ borgen des geluks; alwaar de Godsdienst
„ vry is en het geweeten heeft opgehouden
„ een slaaf te wezen; alwaar, eindelyk, de
„ Natuur zich schynt te willen verdedigen
„ omdat zy den mensch heeft geschapen, en
„ de Wethouderschap, zints zo lange misdaa-
„ dig over den geheelen aardbodem, haare
„ overtredingen vergoedt. Laat het denk-
„ beeld van dusdanig eene schuilplaatze de
„ dwingelanden verschrikken en hun tot een
„ teugel dienen: want, hoewel het geluk der
„ menschen hun onverschillig is, zy zyn ten

„ minste eerzuchtig en gierig; zy willen hun-
 „ ne magt en rykdommen bewaaren.
 „ Wy zelven, o onze medeburgers en
 „ vrienden, wy zelven zullen voordcel trekken
 „ uit uw voorbeeld. Indien onze Constitutie
 „ veraarte, indien de algemeene overvloed
 „ het Hof bedierf, en het Hof de Natie; in-
 „ dien onze Koningen, wien wy zo veele
 „ schrikwekkende voorbeelden hebben gegee-
 „ ven, eindelyk dezelve vergaten; indien wy
 „ gedreigd wierden, wy die wel eer een door-
 „ luchtig volk waren, niet beter dan een laf-
 „ hartige en slegte hoop te zullen worden,
 „ door ons zelven te verkoopen: dan zou het
 „ schouwspel van uwe wetten en deugden
 „ ons kunnen doen herleeven. Het zou in
 „ onze harten herroepen het denkbeeld van
 „ de waarde en de verhevenheid der vryheid:
 „ en indien dit voorbeeld onvermogene wor-
 „ de; indien de slaaverny, een gevolg van om-
 „ koopinge en zedenbederf, ten eenigen dage
 „ gevestigd worde in dat zelfde land, 't welk
 „ om de zaak der vryheid van bloed gestroomd
 „ heeft, en alwaar onze Vaders voor de dwin-
 „ gelanden schavotten hebben zien planten:
 „ dan zullen wy in menigte dat ondankbaar
 „ land verlaaten, 't welk der dwingelandye
 „ tot een prooi is geworden, en het wange-
 „ drogt over eene woestyn laten regeeren.
 „ Dan zult gy ons in de hoedanigheid van
 „ vrienden en broeders ontvangen. Met ons
 „ zult gy deeze vrye lucht en aarde deelen,
 „ gelyk de zielen der edelmoedige bewooners
 „ vry zyn; en, dank zy uwer deugden, wy
 „ „ zul-

„ zullen Engeland en een Vaderland weder-
„ vinden.

„ Ziet daar , braave medeburgers , onze
„ hoop en wenschen. Ontvangt dan onze
„ eeden , als de onderpanden van eene zo
„ heilige verbintenisfe. Laaten wy , om dit
„ verdrag te plegtiger te maaken , onze ge-
„ meene Voorvaders aanroepen , die allen ,
„ gelyk gy , met den geest der Vryheid be-
„ zield waren , en niet schroomden aan haare
„ bescherming het leeven op te offeren. Laa-
„ ten wy als getuigen aanroepen de naagedag-
„ tenis der doorluchtige grondleggeren van
„ uwe Volkplantingen , die van uwe vermaar-
„ de Wetgeeveren , van den Wysgeer L O C K E ,
„ die 't eerst op de aarde een wetboek van
„ verdraagzaamheid maakte , van den eerwaar-
„ digen P E N , die 't eerst eene Broederftad
„ bouwde. De zielen deezer groote mannen ,
„ die , op dit oogenblik , ongetwyfeld hunne
„ oogen op ons gevestigd houden , zyn waar-
„ dig om het opperbewind te hebben over
„ een Verdrag , 't welk den vrede der beide
„ wacelden moet verzekeren. Laaten wy in
„ hunne tegenwoordigheid zweeren , laaten wy
„ zweeren op de zelfde wapenen , met welke
„ gy ons hebt bevogten , dat wy altoos ver-
„ eenigd en getrouw zullen blyven ; en naadat
„ wy gezamentlyk een eed des vredes zullen
„ gezworen hebben , neemt dan die zelfde
„ wapenen , brengt ze na een heilige bewaar-
„ plaats , alwaar de Vaders dezelve aan ieder
„ nieuw geslagt zullen vertoonen ; bewaart ze
„ aldaar getrouwelyk van eeuwe tot eeuwe ,
„ om ze te gebruiken tegen den eersten , 't
„ zy

„ zy Engelschman of Amerikaan, welke het
 „ zal durven onderneemen, om deeze verbinte-
 „ nis, even nuttig en eerwaardig voor beide
 „ volken, te verbreeken.”

Naa deeze aanspraak, hoor ik, dunkt my, de steden, de gehugten, de velden, alle de oorden van Noord-Amerika van de hartlykste toejuichingen weergalmen, en den naam van hunne broeders de Engelschen, nevens den naam van 't Moederland, met aandoening noemen. Vreugdevuuren vervangen de plaats van den brand des tweedragts, terwyl ondertuschen de Natien, nayverig van uwe magt, in een diep stilzwygen en verbaasdheid opgetogen staan, en in wanhoop nederzinken.

Uw Parlement vergadert. Wat mag men daarvan hoopen? Zal de Reden zich aldaar doen hooren, of zal het in zyne dwaasheid volharden? Zal 't de handhaaver der volken, of het werktuig van de dwingelandye der Staatsdienaaren zyn? Zullen deszelfs Akten de Besluiten zyn van eene vrye Natie, of Bevelschriften door het Hof voorgezegd? Ik ben by de raadpleegingen van beide Kamers tegenwoordig. Deeze geëerbiedigde plaatsen weergalmen van redevoeringen, vol van gemaatigheid en wysheid. De zagte overreeding schynt aldaar van de lippen der doorluchtigste Redenaars te vloeien. Zy perzen de traanen uit de oogen. Myn hart is vol van hoope. Een stemme, het spraaktuig der dwingelandye en van den Oorlog, doet eensklaps deeze zoete opgetogenheid verdwynen.

„ Engelschen,” dus roept een doldriftig Kakeelaar, „ kunt gy een oogenblik in twyfel
 „ han-

„ hangen? het zyn uwe regten, uwe gewig-
„ tigste aangelegenheden, 't is de ere van
„ uwen naam, welke thans moeten gehand-
„ haafd worden. Deeze groote goederen
„ worden niet door eene buitenlandsche Mo-
„ gendheid aangerand. Een binnenlandsch
„ vyand dreigt dezelve. Grooter is het gevaar,
„ in 't ooglooper is de beleediging.
„ Tusschen twee mededingende volken, en
„ die om wederkeerige aanmatigingen de wa-
„ pens hebben aangegord, kan de Staatkunde
„ zomtyds de geschillen byleggen. Tegen
„ muitende onderdaanen is langzaamheid de
„ grootste mislag, alle gemaatigdheid is zwak-
„ heid. De standart van den opstand wierdt
„ door de stoutmoedigheid geplant, laat zy
„ door het geweld verscheurd worden. Laat
„ het zwaard der gerechtigheid nederdaalen,
„ laat het nederdaalen op de handen, welke
„ dien standart ontrold hebben. Laaten wy
„ ons haasten. Ter beteugeling der Staats-
„ omwentelingen, moet men zich van het
„ eerste oogenblik bedienen; laaten wy aan
„ de verbysterde gemoederen den tyd niet
„ gunnen om zich aan hunne misdaad te ge-
„ wennen; niet aan de opperhoofden den tyd
„ om hunne magt te bevestigen, noch aan het
„ volk om gehoorzaamheid te leeren aan hun-
„ ne nieuwe meesters. In eenen opstand
„ wordt het volk veelal door eene vreemde
„ beweeging voortgesleept. Noch zyne woe-
„ de, noch zyn haat, noch zyne liefde be-
„ hooren aan hem in eigendom. Het ontvangt
„ zyne driften, even gelyk zyne wapenen, uit
„ andere handen. Laaten wy voor hunne
„ oogen

„ oogen de magt en de majesteit der Britsche
 „ heerschappye ten toon spreiden. Zy zullen
 „ voor onze voeten nedervallen; in een oog-
 „ blik zullen zy van schrik tot wroeging over-
 „ gaan; van wroeging tot gehoorzaamheid.
 „ Moet de strengheid der wapenen gebruikt
 „ worden, dat men dan geene genade betoone.
 „ In eenen burgerkryg is het medelyden de
 „ ontydigste van alle deugden. Het zwaard
 „ eenmaal uitgetoogen, moet alleen door de
 „ onderwerping in zyne plaats wederkeeren.
 „ Zy zelven alleen zullen voortaan zich voor
 „ hunne eigen rampen by den hemel en de
 „ aarde moeten verantwoorden. Weest ge-
 „ dachtig dat eene kortduurende strengheid, in
 „ deeze oproerige gewesten, ons de gehoor-
 „ zaamheid en den vrede voor veele eeuwen
 „ moet verzekeren.

„ Om onze slagen af te wenden, om onze
 „ handen te ontwapenen, zegt men ons, en
 „ men zegt het by herhaaling, dat dit land
 „ bevolkt is met onze medeburgers, onze
 „ vrienden, onze broeders. Hoe! zal men
 „ ten hunnen behoefte naamen aanvoeren,
 „ welke zy ontheilgd, banden, welke zy ge-
 „ broken hebben! Deeze naamen, deeze ge-
 „ heiligde banden zyn het, die hen be-
 „ schuldigen en schuldig stellen. Zints wan-
 „ neer hebben deeze geheiligde tytels ons al-
 „ leen onder verpligting gelegd? Zints wan-
 „ neer hebben oproerige kinders het regt ge-
 „ had om zich tegen hunne moeder te wape-
 „ nen, haar erfdeel te ontfteelen, haaren boe-
 „ zem te verscheuren? Zy spreken van Vry-
 „ heid. Ik eerbiedig dien naam zo wel als
 „ zy;

„ zy; maar is deeze vryheid die der onafhank-
„ lykheid? Is zy het regt om eene wetgeving,
„ zedert twee eeuwen gegrondvest en vastge-
„ steld, het onderst boven te keeren? Is zy
„ het regt om alle onze regten te overweldi-
„ gen? Zy spreken van Vryheid; en ik, ik
„ spreek van de Oppermogendheid en hoogste
„ magt van Engeland.

„ Hoe! indien zy eenige klagten hadden in
„ te brengen, indien zy weigerden nevens ons
„ een klein gedeelte van den last te draagen,
„ welke ons drukt, om deel te neemen in
„ onze belastingen, gelyk wy hun deel gee-
„ ven in onze grootheid, stondt daartoe voor
„ hun geen andere weg open dan die des op-
„ stands en der wapenen! Men noemt hen on-
„ ze medeburgers en vrienden; maar ik zie
„ in hun niets anders dan de wreedsste vervol-
„ gers en vyanden van ons Vaderland. Wy
„ hebben, in de daad, de zelfde Voorvaders;
„ maar de schimmen dier eerwaardige Vade-
„ ren roep ik met vertrouwen aan. Indien
„ zy van nieuws hier op aarde hunne plaats
„ konden bekleeden, hunne verontwaardiging
„ zou de onze evenaaren. Met welk een mis-
„ noegen zouden die deugdzaame burgers ver-
„ neemen, dat de zulke hunner naaktoome-
„ lingen, welke zich aan geene zyde der
„ zeeën hebben neergezet, niet zo ras hunne
„ sterkte gevoelden, of zy namen daarvan eene
„ heillooze proeve tegen hun eigen Vader-
„ land; dat zy tegen hetzelve, met deszelfs ei-
„ gen weldaaden, de wapenen hebben aange-
„ schooten? Ja, allen, zelf die vredelievende
„ aanhang, welken de Stigter het als eenen
„ pligt

„ pligt voorschreef, nimmer zyne handen met
 „ bloed te bezoedelen; zy, welke het leeven
 „ en de regten van woeste volken gespaard
 „ hebben; zy, welke uit een menschlieven-
 „ den geestdrift de ketens hunner slaaven ver-
 „ broken hebben: deeze, thans even trouw-
 „ loos aan hun Vaderland en Godsdienst, heb-
 „ ben hunne handen tot moorden gewapend,
 „ en zulks tegen u. Alle menschen behande-
 „ len zy als broeders; en gy, gy alleen zyt,
 „ onder alle volken, van deezen eernaam uit-
 „ geslooten. Zy hebben aan de waereld ge-
 „ leerd dat de wilde Amerikanen, dat de
 „ Negers van Afrika hun voortaan minder
 „ vreemd zyn dan de burgers van Engeland.

„ Wapent u dan. Wreekt uwe geschonde-
 „ ne regten. Wreekt uwe gehoonde groot-
 „ heid. Spreidt ten toon die magt, die zich in
 „ Europa, in Afrika en in Indië doet ontzien;
 „ die Amerika zelve zo dikmaals heeft doen
 „ verbaasd staan; en dewyl, tusfchen een op-
 „ permogend volk en een wederspannigen on-
 „ derdaan, voortaan geen andere zegsman plaats
 „ heeft dan het geweld, laat dan het geweld
 „ beslifen. Bewaart, herneemt dat Heeläl,
 „ welk u toebehoort, en 't welk de ondank-
 „ baarheid en de stoutmoedigheid u willen
 „ ontweldigen.”

Engeland neemt het besluit, de Volkplantingen door geweld te onder te brengen.

De drogredenen eens driftigen Redenaars, gerugsteund door den invloed van den throon en door den Nationaalen hoogmoed, versnooren, in de meeste Afgevaardigden des volks, het verlangen na vreedzaame schikkingen. De nieuwe besluiten gelyken naar de oude. Alles draagt 'er meer en meer het kennelyk merktken van woestheid en overheerschinge. Men brengt Legers op de been, men rust Vlooten uit. De Generaals en Admirals gaan onder zeil na de nieuwe waereld, voorzien van vernielende en bloeddorstige bevelen en ontwerpen. Niets dan eene onbepaalde onderwerping kan de verwoesting, over de Volkplantingen beslooten, afwenden of voorkoomen.

Tot op dit merkwaardig tydftip, hadden de Amerikanen zich vergenoegd met het bieden van eenen tegenftand, door de Engelsche wetten zelve gewettigd. Niets anders verlangden en begeerden zy, dan gehandhaafd te worden in de zeer bepaalde regten, welke zy dus lang bestendig genooten hadden. De opperhoofden zelve, in wien men uitgebreide inzigten mogt onderstellen, hadden dus lang tot de me-

E
nig-

nigte niet durven spreken dan van eene voordeelige verzoening. Verder gaande, zouden zy gevreesd hebben, het vertrouwen der landzaaten te zullen verliezen, door gewoonte verknogt aan eene heerschappy, onder de schaduwe van wier vleugelen zy voorspoedig geweest waren. Het gerugt der toebereidzelen, welke in de oude waereld gemaakt wierden, om de nieuwe waereld in boeiens te kluisteren of te verbranden, verstikte het overschot der genegenheid voor de aloude regeering. Het was nu alleen te doen om vuur en kragt te geeven aan de gemoederen. Deeze uitwerking hadt een geschrift, tot tytel voerende *Het gemeen gevoel*. Zonder ons aan de juiste orde te bepaalen, zullen wy de hoofdleere, in dit werk vervat, voordraagen.

Nimmer, zegt de Schryver van dit vermaard geschrift, nimmer heeft een grooter belang de Natiën bezig gehouden. Het is niet het belang van eene stad of van eene provincie, 't is dat van een uitgebreid vast land, van een groot gedeelte des aardbodems. 't Is niet het belang van eenen enkelen dag, 't is het belang van eeuwen. Het tegenwoordige zal een langduurig toekoomende beslissen; en veele honderden van jaaren naadat wy niet meer zyn zullen, zal de zon, over dit halfmond opgaande, onze schande of onzen roem bestraalen. Lang hebben wy gesproken van verzoening en vrede; alles is veranderd. Zints men de wapens heeft opgevat, zints de eerste druppel bloeds is vergooten, is het de tyd niet meer van raadpleegende overleggingen. Eén dag heeft

heeft eene Staatsomwenteling doen gebooren worden. Eén dag heeft ons in eene nieuwe eeuw verplaatst.

Schroomvallige lieden, lieden die het toekomende by het voorleedene afmeetten, gelooven dat wy de bescherming van Engeland behoeven. Zy kan nuttig zyn voor eene eerst opkoomende Volkplanting; voor eene reeds gevestigde Natie is zy gevaarlyk geworden. De kindsheid moet geleid worden; maar de jongelingschap moet vry en met de moedigheid, haar voegende, voorttreeden. Het is met de Natiën gelegen even als met ieder mensch afzonderlyk genomen; zy, welke de magt en het regt kan hebben om my te beschermen, kan ook de magt en den wil hebben om my te beschadigen. Ik verzaak eenen beschermmer, op dat ik geenen Meester te duchten hebbe.

In Europa zyn de volken te dicht op een gepakt, om dat gedeelte van den aardkloot een bestendigen vrede te doen genieten. De belangen der Natiën en der Hoven loopen 'er gestadig tegen elkander aan. Vrienden zynde van Engeland, zyn wy genoodzaakt om alle zyne vyanden ook tot de onze te hebben. Deeze verbintenis zal Amerika tot een huwelyksgoed aanbrengen een altoosduurenden Oorlog. Laaten wy ons afzonderen, laten wy ons afzonderen. Onzydigheid, Koophandel en Vrede, deeze zyn de grondslagen onzer grootheid.

Het gezag van Engeland over Amerika moet vroeg of laat een einde neemen. Dit is het bevel der Natuure, der noodzaaklykheid en des tyds. De Engelsche heerschappy kan, der-

halven, ons flegts eene kortftondige vastigheid geeven; en wy zullen aan de naakoomelingfchap niets anders nalaaten, dan een onzekeren toetftand, oneenigheden en fchulden. Indien wy haar geluk op een vasten grond willen bouwen, laaten wy ons dan afzonderen. Indien wy vaders zyn, indien wy onze kinderen liefhebben, laaten wy ons afzonderen. Wetten en Vryheid, dit is het erfdeel, welk wy hun fchuldig zyn.

Te verre afgelegen is Engeland om over ons te regeeren. Hoe! zullen wy telkens een weg van twee duizend mylen over zee afleggen, om wetten te haalen, om regt te verzoeken, om ons te verdedigen wegens ingeebeelde misdaden, om het Hof en de Staatsdienaars van een vreemd gewest lafhartig te voet te vallen! Hoe! zullen wy jaaren lang op antwoord wagten, en dan nog maar al te dikmaals de ongerechtigheid van over zee haalen! Neen! in een uitgebreiden Staat moet het middelpunt en de zetel der magt in den Staat zelven zyn. De dwingelandy van het Oosten alleen heeft de volken kunnen gewennen om dus hunne wetten te ontvangen van afgelegene Meesters of van Pachas, de plaatsbekleeders van onzichtbaare dwingelanden. Maar, vergeet dit nimmer, hoe de afstand grooter worde, hoe de dwingelandy zwaarder drukt; de volken, in zulk een geval, van bykans alle voordeelen der Regeeringe verfteeken, gevoelen alleen derzelver nadeelen en gebreken.

De Natuur heeft niet een waereld gefchapen, met oogmerk om die te onderwerpen aan de bewooners van een Eiland in een ander

Half-

Halfrond. De Natuur heeft de wetten van evenwigt vastgefteld, welke zy overal volgt, in de hemelen zo wel als op de aarde. Uit kragt van de wet der hoegrootheden en afstanden, kan Amerika alleen zich zelve toebehooren.

'Er is geene Regeering zonder een wederzydsch vertrouwen, tusſchen hem die regeert en hem die gehoorzaamt. 't Is gedaan met dit vertrouwen: deze band is gebroken; hy kan niet wederom vernieuwd worden. Te duidelyk heeft Engeland laaten blyken, dat het ten oogmerke hadt om over ons als ſlaaven te regeeren. Amerika, daarentegen, heeft doen zien, dat het zyne regten en vermogens even klaar bemerkte. Beiden hebben hun geheim verraden. Thans kan 'er geen verbond meer plaats hebben. Het zou ondertekend worden door den haat en het wantrouwen: door den haat, die niet kwytſcheldt; door het wantrouwen, 't welk uit zynen aart onverzochbaar is.

Wilt gy weeten, welke de vrugt eener verzoeninge zyn zou? Uw ondergang. Gy hebt wetten noodig, maar gy zult ze niet verkrygen. Wie zou ze u geeven? De Engelsche Natie? Zy is nayverig tegen uwe aangroeiende magt. De Koning? Hy is uw vyand. Gy zelve, in uwe vergaderingen? Zyt gy niet meer gedagtig, dat alle wetgeving onderworpen is aan het ontkennend regt des Monarchs, die u onder 't juk wil brengen? Een verſchrikkelyk regt zou dit zyn, onophoudelyk tegen u gewapend. Maakt eifchen; zy zullen ontweeken worden. Beraamt ontwerpen van grootheid en koophandel; zy zullen voor het

Moederland een voorwerp van ontroeringe worden. Uwe Regeeringswyze zal niet meer dan een bedekte oorlog zyn, die van een vyand, welke zoekt te vernielen zonder te stryden. In de staatkundige orde der dingen, zal het een langzaame en verborgene moord zyn, die de kwyning doet gebooren worden, de zwakheid voedt en doet duuren, en door eene moorddaadige kunst zo wel belet te leeven als te sterven. Dit zal uw lot zyn, indien gy u aan Engeland onderwerpt.

Wy hebben regt om de wapens op te vatten. Onze regten zyn, de noodzaaklykheid, eene regtvaardige zelfverdediging, onze rampspoeden, die van onze kinderen, de overlast ons aangedaan. Ons regt is, de doorluchtige tytel, dien wy voeren, van eene Natie te zyn. 't Is de zaak van het zwaard om ons te oordeelen. De regtbank des Oorlogs is voortaan de eenige regtbank, die voor ons in wezen is. En dewyl men toch moet vegten, dat het dan ten minste geschiede voor eene zaak, welke vegtens waardig is, en die ons onze schatten en ons bloed betaalt. Hoe! zouden wy den kans willen waagen om onze steden te zien vernielen, onze velden verwoesten, onze gezinnen onder het zwaard neder vallen, alleen met dien uitslag dat wy eene bevrediging troffen; dat wil zeggen, om nieuwe ketens te bedelen? om met eigen handen het gebouw onzer slaavernye te vestigen? Hoe! zullen wy by het licht der vernielende vlammen, op het graf onzer vaderen, kinderen en vrouwen, een verdrag met onze onderdrukkers tekenen? en zullen zy over en over met bloed be-

bemorst, zich verwaardigen om ons kwyt te schelden? Ach! dan zullen wy niets meer zyn dan een veragtlyk voorwerp van verbaasdheid voor Europa, van verontwaardiging voor Amerika, van veragtinge zelf voor onze vyanden. Indien wy hun kunnen gehoorzamen, dan hebben wy het regt niet gehad om hen te bevegten. De Vryheid alleen kan ons vryspreken. De vryheid, en wel eene volkomene vryheid, is het eenige doelwit, onzer poogingen en gevaaren waardig. Wat zeg ik? Van dit oogenblik af behoort zy aan ons. Het is in de bloedige vlakten van Lexington dat onze regten beschreeven zyn; daar was het dat Engeland het verdrag, welk ons met hetzelfde vereenigde, met eigen handen heeft verscheurd. 't Is zo. In het oogenblik, dat Engeland op ons den eersten schoot deedt, heeft de Natuur zelve ons voor vry en onafhanklyk verklaard.

Laaten wy ons voordeel doen met de weldaad onzer vyanden. De jongelingschap der Natiën is de gunstigste leeftyd voor haare onafhanklykheid. Het is de tyd der sterkte en der kragt. Wy worden nog niet omringd van dien toefstel der weelde, welke tot een onderpand der dwingelandye verstrekt. Onze handen zyn nog niet verzwakt, in het kweeken en oefenen van de kunsten der weeklykheid. Onder ons ziet men niet dien Adel heerschen, welke, uit kragt van zyne eigen gesteldheid, de noodzaaklyke bondgenoot der Koningen is; die de vryheid niet bemint, dan wanneer hy dezelve tot een werktuig der onderdrukkinge kan doen dienen; die Adel, zo zeer gesteld op regten

en tytels, by welken, in tyden van Staatsomwentelingen, het volk een bloot werktuig, en de opperite magt een altoos gereedstaande omkooper is.

Uwe volkplantingen zyn opgericht uit eenvoudige en moedige, arbeidzaame en onverzaagde menschen, te gelyk eigenaars en beplanters hunner landeryen. De vryheid is hunne eerste behoefte. Het boerenwerk heeft hen voorshands tot den Oorlog gehard gemaakt. De algemeene geestdriift zal onbekende vermogens doen uitbotten. 't Is in de Staatsomwentelingen, dat de zielen groot worden, dat de helden zich vertoonen en hunne plaats inneemen. Herinnert u Holland, en die menigte ongemeene mannen, welke het geschil over zyne vryheid deedt gebooren worden; deeze zyn uw voorbeeld. Herinnert u zynen gelukkigen uitflag; ziet daar uwe voorpelling.

Laat onze eerste stap zyn, het beraamen van eenen Regeeringsform, welke ons verenigt. Het oogenblik is gekoomen. Meer tyds verbeidende, zou dit aan een onzeker toekomstende en aan de grilligheden des gevals worden overgelaaten. Hoe wy meer menschen en rykdommen verkrygen, hoe 'er meer scheidpaalen tusschen ons zullen geplant worden. Hoe zullen dan zo veele belangen en provinciën worden overeengebragt? Tot dusdanig eene vereeniging wordt vereischt, dat ieder volk te gader zyne eigen zwakheid en de sterkte van allen gevoele. Groote onheilen of groote gevaaren moeten 'er ontstaan. Dan ontstaan 'er tusschen de volken, even als
tus-

tusfchen byzondere perfoonen , die kragtige en diepgevestigde vriendschapsverbinteniffen , die de gemoederen en belangen onderling zamenbinden. Een zelfde geest allerwege verfpread , maakt alsdan den aart en het karakter der Staaten uit ; alle de verfpreade kragten , zich te zamen vereenigende , worden ééne eenige en geduchte magt. Dank zy onzen vervolgeren , wy zyn dit tydftip genaderd. Indien wy moed bezitten , is het voor ons een tydftip van geluk. Weinige Natiën hebben zich van het gunftig oogenblik bediend om een Regeeringsform te ontwerpen. Dit oogenblik , eens verloopen , keert nimmer weder ; en men wordt eeuwen lang daar voor geftraft met Regeeringloosheid en Slaaverny. Dat diergelyk een misflag ons niet den weg baane tot foortgelyken fpyt ; hy zou onvermogende zyn.

Laaten wy ons van een enig oogenblik ten onzen behoefte verzekeren. Wy hebben het in onze magt , de fchoonfte Regeeringswyze te beraamen , welke onder de menfchen ooit heeft plaats gehad. In uwe gewyde boeken hebt gy geleezen de gefchiedenis van het menfchlyk geflagt , onder eene algemeene overftrooming van den aardkloot. begraaven. Een enig gezin wierdt behouden , en kreeg last van het hoogfte Weezen om het aardryk te vernieuwen. Wy zyn dat gezin. De dwingelandy heeft alles overftroomd , en wy kunnen andermaal de wae-
reld vernieuwen.

Op dit oogenblik gaan wy het lot befliffen van een geflagt van menfchen , talryker , miffchien , dan alle volken van Europa gezament-

lyk. Zullen wy wagten tot dat wy de prooi van eenen veroveraar worden, en dat de hoop van het Heeläl verlooren gaa? Laaten wy ons verbeelden, dat alle geslagten der toekomstende waereld in dit oogenblik de oogen op ons gevestigd houden, en van ons de vryheid eischen. Wy zullen hun lot bepaalen. Indien wy hen verraaden, zullen zy, ten eenigen dage, met hunne boeiens beladen, op onze grafsteden wandelen, en, mischien, dezelve met vervloeking en overlaaden.

Herinnert u een geschrift, 't welk onder u is in 't licht gekoomen, en deeze woorden tot zinspreuke voerde: EENSGEZINDHEID OF DE DOOD.

Laaten wy ons vereenigen en eenen aanvang maaken met ons onafhanklyk te verklaaren. De Onafhanklykheid alleen kan den naam van rebelleerende onderdaanen uitwisfchen, welken onze moedwillige onderdrukkers ons durven geeven. Zy alleen kan ons doen opftygen tot de waardigheid, op welke wy regt hebben, ons bondgenooten aanbrengen onder de Mogendheden, en onzen vyanden zelve eerbied inboezemen, en, indien wy immer met hun in onderhandeling treden, het regt geeven om te handelen met de kragt en majesteit, aan eene Natie voegende.

Maar, ik herhaal het, dat wy ons haasten. Onze wankelmoedigheid maakt onze zwakheid uit. Laaten wy durven vry zyn, en wy zullen het zyn. Gereed staande om deezen stap te doen, deinzen wy te rugge. Wy allen slaan elkander gade met eene ongeruste nieuwsgierig-

righeid. Het ſchynt dat wy verbaasd ſtaan over onze ſtoutmoedigheid, en dat onze moed ons verſchrikt maakt. Maar het is de tyd niet meer van beraadſlaagen. In gewigtige zaaken, in welke een ſtoute ſtap moet gewaagd worden, houdt eene overmaate van omzigtigheid op voorzigtigheid te zyn. Alles, wat overmatig is, vordert een overmatig beſluit. De ſtoutſte ſtappen zyn dan de verſtandigſte; de overmaate van ſtoutmoedigheid wordt dan het middel en de waarborg eens gelukkingen uitſlags.

De Volkplantingen verbreeken de banden, welke haar met Engeland verenigden, en verklaaren zich onafhanklyk.

Zodanig was de hoofdsomme der gevoelens en denkebeelden, in dat werk verspreid. Zy versterkten in hunne beginzels die stoutte gemeederen, welke, zints lange, geëischt hadden dat men zich van het Moederland zou afscheiden. De bevreesde burgers, welke dus lange gewankeld hadden, beslooten eindelyk tot die groote afscheiding. Een genoegzaam getal van voorstanders hadt de zucht na Onafhanklykheid, dat het algemeen Congres, op den vierden van Hooimaand des Jaars 1776, de Onafhanklykheid openlyk afkondigde.

Waarom is my het vernuft en de welspreekenheid der waereldvermaarde Redenaaren van Rome en Athene niet ten deele gevallen! Op welk een hoogdraavenden toon, met welk een geestdrift zou ik spreken van die edelmoe-dige mannen, welke, door hun geduld, door hunne wysheid en hunnen moed, dit grootsch gebouw gestigt hebben? HANKOK, FRANKLIN en de beide ADAMSEN speelden den hoofdrol op dit gewigtig tooneel; maar zy speelden niet alleen. Het naageflagt zal hen allen kennen. Hunne beroemde naamen zullen,
door

door eene beter versneedene penne dan de myne, aan hetzelfde worden overgeleverd. Het marmer en het metaal zullen hen aan de afgelegenste eeuwen vertoonen. De vriend der vryheid, dezelve aanschouwende, zal zyne oogen van lieflyke traanen voelen overloopen, zyn hart van vreugde opspringen. Boven den lykbus van eenen hunner heeft men deeze woorden geschreeven: HY HEEFT DEN HEMEL ZYNEN BLIXEM, DEN DWINGELAND DEN SCHEPTEER ONTNOMEN. Allen zullen nevens hem in de laatste woorden deezer losspraake deelen.

Heldhaftig land! myn gevorderde leeftyd laat niet toe u te bezoeken. Nimmer zal ik my zelven aanschouwen in 't midden der eervwaardige personaadjen van uwen Raad; nimmer zal ik by de raadpleegingen van uw Congres tegenwoordig zyn. Ik zal sterven zonder gezien te hebben de verblyfsplaats der verdraagzaamheid, der zeden, der wetten, der deugd en der vryheid. Een vrygemaakt en geheiligd land zal myne beenderen niet dekken; maar ik zal hierna verlangd hebben: en myne laatste woorden zullen gebeden zyn, om uwen voorspoed tot den hemel opgezonden.

Hoewel Amerika van de algemeene goedkeuring verzekerd was, oordeelde het, nogthans, de beweegredenen van zyn gedrag voor de oogen der Natiën te moeten bloot leggen. Het gaf een Manifest in 't licht, en men las aldaar, dat de geschiedenis der Engelsche Natie en van derzelver Koning, in het toekomende niets zal opleveren dan eene aanëenschakeling van mishandelingen en overweldigingen, allen even zeer strekkende, ter invoeringe

van

van eene volflagene dwinglandye in de Provinciën.

Het zal zeggen, dat haar Monarch zyne toestemming heeft geweigerd aan de heilzaamste wetten en die meest dienstig waren voor het algemeene welzyn.

Dat hy de vergaderingen heeft overgebracht na ongelegene plaatzen, verre afgescheiden van de bewaarplaats der Staatsregisters, om alzo de Afgevaardigden te gemaklyker in zyne maatregelen te doen treden.

Dat hy meermaalen het huis der Afgevaardigden heeft doen scheiden, om dat men de regten der onderdaanen aldaar niet te veel kloekmoedigheids verceedigde.

Dat hy, naa deeze scheiding, de Staaten te lang zonder Afgevaardigden heeft gelaaten, en, gevolglyk, blootgesteld aan de ongelegenheden, uit het ophouden der vergaderingen voortvloeiende.

Dat hy zich 'er op toegelegd heeft om de bevolking te beletten, door het verkrygen van het regt van inboorlingschap moeilyk te maaken, en de landeryen, welker eigendom hy verleende, duur te verkoopen.

Dat hy de Regters te afhanklyk heeft gemaakt, door vast te stellen, dat ze van hem alleen hunne bedieningen en jaargelden zouden ontvangen.

Dat hy nieuwe ampten geschapen en deeze gewesten voorzien heeft met eene menigte amptenaaren, die onzen lyftogt verslonden en onze rust verstoorden.

Dat hy, in volien vrede, eene aanzienlyke krygsmagt onder ons heeft op de been gehou-

houden, zonder de toestemming der wetgeevende magt.

Dat hy de krygsmagt onafhanklyk heeft gemaakt van de burgerlyke wet, en zelf boven haar verheven.

Dat hy alles heeft beraamd met kwalyk gezinde lieden, om in onze huizen te huisvesten gewapende krygslieden, en dezelve te beveiligen voor de straffen, door de doodslagen verdiend, welke zy in Amerika zouden kunnen pleegen; om onzen koophandel in alle oorden van den Aardkloot te bederven; om ons, zonder onze bewilliging, belastingen op te leggen; om ons, in veele gevallen, van onze vonnisvellingen door middel van Gezworenen te berooven; om ons over te voeren aan geene zyde der zeeën om aldaar geoordeeld te worden; om ons onze handvesten te benemen, onze beste wetten af te schaffen, den grond en de gedaante onzer Regeeringe te veranderen; om onze eigen wetgeving op te schorten en ons dus andere wetten te kunnen geeven.

Dat hy zelve afftand heeft gedaan van zyne heerschappy over de Amerikaansche Provinciën, door ons van zyne bescherming vervallen te verklaaren en ons den Oorlog aan te doen.

Dat hy onze kusten heeft doen verwoesten, onze havens vernielen, onze steden verbranden, onze landzaaten vermoorden.

Dat hy onze medeburgers, in volle zee gevangen genomen, genoodzaakt heeft, de wapens tegen hun eigen Vaderland te draagen, en de beulen van hunne vrienden en broederen

te

te worden, of zelve door zo dierbaare handen te fneuvelen.

Dat hy binnenlandsche verdeeldheden onder ons verwekt, en getragt heeft tegen onze vreedzaame ingezetenen te doen opstaan woeste barbaaren, gewoon om alles, zonder onderscheid van rang, kunne of ouderdom, af te maaken.

Dat, in dat oogenblik, in onze oorden overkwamen, gehuurde en vreemde Legers, gelastigd om het werk der verwoesting en des doods te voltooiën.

Eindelyk, dat de Vorst, wiens aart dus door alle de trekken der dwingelandye gekenmerkt wierdt, niet geschapen was om over een vry volk te heerschen.

Een stap, die alle de banden, door het bloed, door den Godsdienst en door de gewoonte toegehaald, verbrak, moest door eene groote eensgezindheid van neigingen, door verstandige en kragtdaadige maatregels, onderschraagd worden. De Vereenigde Staaten van Amerika bezorgden zich zelve eene bondgenootschappelyke Regeeringswyze, welke met de inwendige voordeelen eener Gemeenebestregeringe alle de uitwendige sterkte van eene Monarchie paarde.

Ieder Provincie hadt eene Vergadering, bestaande uit de Afgevaardigden der onderscheidene gewesten, in welke de wetgeevende magt berustte. De President dier Vergaderinge hadt de uitvoerende magt: zyne regten en pligten waren, alle burgers te hooren; dezelve byeen te roepen, wanneer de omstandigheden zulks vorderden; te zorgen voor de uit-

rus-

rusting en het onderhoud der troepen, en nevens de opperhoofden derzelver verrigtingen te beraamen. Hy wierdt gesteld aan het hoofd van Gevolmagtigden, die geduurige gemeenschap moesten onderhouden met het algemeen Congres. De tyd zyner bedieninge wierdt gesteld op twee jaaren; maar de wetten gaven vryheid om dien tyd te verlengen.

De Provinciën waren niet verplicht reken-schap te geeven van haar bestuur aan den grooten Raad der Natie, hoewel zamengesteld uit de Afgevaardigden van alle Graaffschappen. De meerderheid van het algemeen Congres over de byzondere Congressen bepaalde zich tot zaaken, de Staatskunde en den Oorlog betreffende.

Zommigen zyn van gedagten dat de inrigting van dit lichaam niet zo volkomen was als de wetgeving der Provinciën. 't Schynt, in de daad, dat bondgenootschappelyke Staaten, die den stand van onderdaanen verlaaten hebben, om zich tot dien der onafhanklykheid te verheffen, niet zonder gevaar in handen hunner Afgevaardigden kunnen vertrouwen de onbepaalde magt van Oorlog en Vrede. Want, indien zy trouwloos of niet zeer kundig zyn, kunnen zy den geheelen Staat doen wederkeeren tot de slaaverny, welke dezelve zoekt te ontworstelen. 't Schynt dat in deeze oogenblikken van staatsomwentelingen de algemeene wil niet te duidelyk bekend zyn kan, en niet te letterlyk kan worden uitgedrukt. Ongetwyfeld, zegt men, is het noodzaaklyk, dat alle de stappen, alle de verrigtingen, welke ter algemeene verdediginge medewerken,

moeten beraamd worden door de algemeene Afgevaardigden des lichaams van den Staat; maar dat de voortduuring van den Oorlog en de voorwaarden van den Vrede moeten overleiden en beslist worden in ieder Provincie; en dat eindelyk van deeze raadpleegingen verslag gedaan worde aan het algemeen Congres door de Afgevaardigden, welke het gevoelen hunner Provincie aan de meerderheid zouden onderwerpen. Men voegt 'er nevens, dat indien het in gevestigde heerschappyen heilzaam zy, dat het volk zich met een volkomen vertrouwen verlaate op de wysheid van zynen Raad, in eenen Staat, daarentegen, welks Regeeringsform eerst gevestigd wordt, in welken het volk, tot nog toe onzeker omtrent zyn lot, zyne vryheid gewapender hand te rugge eischt, alle burgers geduurig zich moeten bevinden in den Raad, in het Leger en in de algemeene Vergaderplaatzen, en de oogen altyd gevestigd houden op de Afgevaardigden, wien zy hun lot hebben aanbevolen.

Hoewel deeze beginzels, in 't algemeen, gegrond zyn, zou men, egter, kunnen antwoorden, dat zy, mischien, bezwaarlyk zouden kunnen toegepast worden op het nieuwe Gemeenebest, 't welk door de Amerikanen wierdt opgericht. Het is niet met dit Gemeenebest eveneens gelegen als met de verbondene Republyken, welke wy met 'er daad in Europa gevestigd zien, ik bedoel de Republyken der Nederlanden en Zwitserland, die eene niet zeer groote uitgebreidheid beslaan, en daar de Provinciën zeer spoedig met elkander in onderhandeling kunnen treden. Het zelfde kan
van

van de bondgenootschappen van oud Griekenland gezegd worden. Op een kleinen afstand waren deeze Staaten van elkander gelegen; binnen de grenzen van Peloponnesus of binnen den omvang van een kleinen Archipel waren zy genoegzaam opgeslooten. Maar de vereenigde Staaten van Amerika, langs een wyd-uitgestrekt vast land verspreid; in de nieuwe waereld eene uitgebreidheid van bykans vyftien graaden beslaande; door wildernissen, bergen, zeeboezems en wydstrekkende kusten van een gefcheiden, kunnen zy geene zo spoedige gemeenschap onderhouden. Indien het Congres geenerlei uitspraak kan doen in de staatkundige belangen buiten de byzondere raadpleegingen van ieder Provincie; indien by ieder gelegenheid van eenig gewigt, by ieder onvoorziene gebeurtenis, de Afgevaardigden nieuwe bevelen, en, om zo te spreken, eene nieuwe magt noodig hadden, dit lichaam zou geheel werkeloos blyven. De overgroote afstanden, de vertraagingen en de menigte der overleggingen zouden te dikmaals aan het algemeene welzyn nadeelig weezen.

Daarenboven, in de opkomst eener heerschappye en te midden van geweldige gistingen der vryheid, heeft men nimmer te vreezen dat een lichaam van Afgevaardigden, door omkoopning of uit zwakheid, de belangen zal verraa-den, hun toevertrouwd. 't Is veeleer zulk een lichaam, waarin de geest van algemeenebestgezindheid zich verheft en vuur vat. Hier huisvest, in zyne volle kragt, het vernuft der Natie. Verkoozen door de agting hunner medeburgeren, verkoozen in eenen tyd, in welken

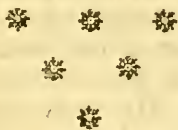

alle openbaare bediening gevaarlyk en het regt van stemmen eene eer is, geplaatstaan het hoofd van hun, welke voor altoos dien vermaarden Arcopagus zullen uitmaaken, en zelf daar door uit eigen aart geneigd om de algemeene vryheid als hun werk te beschouwen, moeten zy bezielde zyn met de geestdrift van grondleggers, die het hunnen roem agten dat hun naam eeuwen lang zal gegraveerd zyn in den voor-gevel van het doorluchtig gebouw, welk thans uit den grond opryst. Ongegrond is, derhalven, de vreeze der voorstanderen van het tegenovergesteld ontwerp, dit onderwerp betreffende.

Ik zal nog verder gaan. 't Zou kunnen gebeuren dat een volk, 't welk voor zyne vryheid strydt, vermoeid zynde door een langduurend en afmattend worstelen, en kragtiger getroffen van de tegenwoordige gevaaren dan van het toekomende geluk, zynen moed voelde verslappen, en, mischien, in de verzoeking wierdt gebragt om ten eenigen dage de afhankelijkheid en den vrede te schatten boven eene onstuimige onafhanklykheid, die gevaaren en bloed kost. In dat geval zou het voordeelig zyn voor het volk, zich ontdaan te hebben van de magt om den vrede met zyne onderdrukkers te sluiten, en dit regt te hebben overgedraagen in de handen van den Raad, welken het verkoozen heeft tot een werktuig van zynen wil, indien deeze wil vry, grootmoedig en dapper zy. In het oogenblik als het volk deezen Raad aanstelde, mogen wy ons verbeelden dat het dien aldus heeft aangeesproken: Ik plant den standaart des Oorlogs tegen my-

myne dwingelanden. Indien het gebeurde dat myn arm vermoeid wierdt van ftryden, indien ik my zo verre kon verlaagen dat ik aanzoeck deed om uit te rusten, ondersteun my dan tegen myne zwakheid. Hoor van my geene onwaardige geloften, welke ik voorshands verzaak; en noem het woord Vrede niet, dan wanneer myne ketens zullen verbroken zyn.

In de daad, indien men met de geschiedenissen der Gemeenebesten te raade gaa, zal men bevinden, dat de geweldige aandrang en gemoedsdrift der menigte slegts een oogenblik duurt, maar dat by een klein getal uitgeleezene mannen, bekwaam om als opperhoofden te werken, die bestendige en kragtdaadige besluiten moeten gezogt worden, die met vaste en kloekmoedige schreden na een bepaald doelwit streeven, nimmer wankelen en de rampspoeden, de fortuin en de menschen hardnekkig bestryden.

---

*De Oorlog, tusſchen de Verëenigde
Staaten en Engeland, neemt
een aanvang.*

Wat hiervan zy, en welke zyde in dit Staatkundig onderzoek men ook moge kiezen, de Amerikanen hadden hun Ontwerp van Regeeringe nog niet tot ſtand gebragt, wanneer, in Lentemaand, HOPKINS, op het Engelsch Eiland, *Voorzienigheid* genaamd, ecne zeer groote menigte ſchietgeweer en krygsbehoeften bemagtigde; wanneer, in het begin van Bloeimaand, CARLETON uit Canada de Provinciaalen verdreef, terwyl zy bezig waren met de bemagtiging van Quebec, om aan de verovering deezer uitgebreide bezittinge de laaſte hand te leggen; wanneer, in Zomermaand, CLINTON en PARKER, op de Kusten van Zuid-Amerika, zo kloekmoedig wierden te rug gedreeven. Grooter tooneelen volgden op de verklaaring van de onafhanklykheid.

HOWE hadt de plaats van den zwakken GAGE vervangen. De nieuwe Generaal zelve hadt Boston geruimd. Op den tweeden van Grasmaand binnen Hallifax ontvangen, was hy op den tienden van Zomermaand van daar vertrokken, om zich na het kleine Staaten-Eiland te begeeven. Van tyd tot tyd voegden zich aldaar by hem de Land- en Zeemagt, wel-

welke hy verwagtte; op den achtentwintigften ontfcheepte hy; zonder eenigen tegenftand, zyne troepen op het Lange-Eiland, onder befcherming van de Vloot, over welke de Admiraal zyn broeder het bevel voerde. Weinig meer kloekhartigheids vertoonden de Amerikaanen binnenslands dan op de kusten. Naa het bieden van een flauwen tegenftand en het lyden van een zwaar verlies, vlugten zy na de vaste kust, met zo veel gemak, als een overwinnaar, die zich van zyne voordeelen wist te bedienen, hun niet zou vergund hebben.

Nog gemaklyker verlieten de nieuwe Republikeinen de ftad Nieuw-York, dan zy het Lange-Eiland geruimd hadden; zy verzamelden zich by Kingsbridge, of Koningsbrug, alwaar alles genegen fcheen tot het bieden van een hardnekkigen tegenftand.

Indien de Engelfchen hunnen eerften voorfpoed vervolgd hadden, met den yver, dien de omftandigheden vorderden, zouden de nieuwe krygsbenden, welke men tegen hen aanvoerde, onfeilbaar verftrooid of genoodzaakt zyn geworden om de wapens neder te leggen. Men liet haar zes weeken tyd om zich in veiligheid te ftellen; zy verlieten haare verfehansingen niet vroeger dan in den nacht tufchen den eerften en tweeden van Slagtmaand, wanneer de beweegingen, welke onder haar oog gemaakt wierden, haar overtuigden dat haare Legerplaats eindelyk zou worden aangetast.

WASHINGTON, het opperhoofd der Amerikaanfche krygsmagt, wilde het lot van zyn Vaderland niet waagen aan een gevegt, 't welk befliffende zyn kon, en eigenaartig zyn

moest, tegen de gewigtige belangen, welke hem waren toevertrouwd. Hy wist dat het zamelen, altoos voordeelig voor den bewooner van een landschap, altoos nadeelig is voor den uitlander. Hier van overtuigd, besloot hy na Jersey te rug te wyken, met oogmerk om den Oorlog slepende te houden. Begunstigd door den winter, door zyne landkennis, door den aart der landstreeke, waar door de krygstucht van een gedeelte haarer voordeelen wierdt beroofd, konde hy zich vleien, het grootste gedeelte deezer vrugtbaare Provincie te zullen dekken, en den vyand op een afstand van Pensilvanie houden. Eensklaps zag hy zyne banieren verlaaten van de soldaaten, die zich voor zes of ook voor slegts drie maanden verbonden hadden; van een Leger van vyfentwintig duizend man hadt hy naauwlyks twee duizend vyf honderd overgehouden, met welke hy het een geluk rekende, zich aan geene zyde van de Delaware te kunnen bergen.

Zonder een oogenblik tydverzuim, moesten de Koninklyke legerbenden over de rivier trekken, om dit klein getal vlugtelingen te vervolgen, en hunne verstrooijing te voltooien. Indien de vyfduizend man, tot de verovering van Rhodus-Eiland bestemd, de rivier waren opgezeild met de vaartuigen, op welke zy waren ingescheept, zou de vereeniging der beide benden geschied zyn, zonder eenigen tegenstand, binnen Philadelphia zelve; en de nieuwe Republyk zou vernield zyn, in de vermaarde en gewigtige stad, welke haar tot een wieg gediend hadt.

Misfchien verweet men, in dien tyd, den
En-

Engelschen Generaal, dat hy te beschroomd en omzigtig geweest was in zyne verrigtingen te velde. Zeker is het, dat hy onbezonnen handelde in de verdeeling zyner Winterkwartieren. Hy betrok dezelve, even als of 'er in Amerika niemand was overgebleeven, welke den wil of de magt hadt om dezelve te ontrusten.

Deeze onbezonnenheid gaf moed aan de Krygsmagt van Pensilvanie, Maryland en Virginie, toegesprongen en vereenigd ten algemeenen beste. Op den vyfentwintigsten van Wintermaand trekken zy over de Delaware en vallen onverhoeds op Trenton aan, bezet door vyftienhonderd man van de twaalfduizend Hessens, zo lachhartig aan Groot-Britannie verkogt door hunnen gierigen Opperheer. Deeze geheele bende wordt in de pan gehakt, gevangen genomen of verstrooid. Acht dagen laater worden drie Engelsche Regimenten eveneens uit Princetown verjaagd; naa, egter, altoorens hunne agting beter gehandhaafd te hebben dan de vreemde troepen, welke zy in foldy hadden. Deeze onverwagte gebeurtenissen bepaalen de vyanden van Amerika binnen Jersey, nevens de posten van Amboy en Brunswyk; veel hadden zy hier, geduurende het overige gedeelte van het slegte jaargety, te lyden. Hevige driften en groote gevaaren hebben dikmaals ten gevolge, dat zy de ziel doen verbaasd staan en tot eenen staat van bedremmeling brengen, welke haar van het gebruik haarer vermogens berooft. Allengskens bekoomt zy weder, en herkent zich zelve. Alle de bekwaamheden, naa een oogenblik

opfchortens , ontwikkelen zich met dies te meerder kragt. Zy spant alle haare springveeren , en haare sterkte wordt evenredig aan haaren toestand. Onder eene groote menigte , gevoelen in 't eerst zommigen deeze uitwerking , en wel dra wordt zy aan allen gemeen. Zodanig eene omwenteling was in de Verëenigde Staaten voorgevallen. Allerwegen zag men uit dezelve gewapende mannen te voorschyn treden.

Zeer laat wierdt de Veldtogt des Jaars 1777 geopend. Het Engelsch Leger , wanhoopende om zich door Jersey een weg na Pensilvanie te baanen , ging eindelyk te sloop op den drieëntwintigsten van Hooimaand , en bereikte langs de baai Chesapeak eene landstreek , welke de Generaals al in den voorgaanden Jaare behoorden bemagtigd te hebben. Tot aan Brandywine wierdt de optogt van het Leger niet gestoord. Hier tast het de Amerikanen aan , en slaat ze op den elfden van Herfstmaand ; op den dertigsten dier maand koopt het te Philadelphia , 't welk op den vyfëntwintigsten van het Congres , en eenige dagen vroeger of later van het grootste getal inwooneren was verlaaten.

Van geen gevolg was deeze verovering. Niets ziet de Overwinnaar rondom zich dan haat en verwoesting. Binnen eene zeer eng beperkte uitgestrektheid opgeslooten , ontmoet hy onoverkoomelyke zwaarigheden om zich verder uit te breiden op eenen onbebouwd grond. Zyn geld zelf doet hem geene hulpmiddelen vinden in de nabuurige gewesten ; van over zee moet hem zyn lyftogt worden toe-

toegezonden. Het verdriet eener opsluitinge, welke negen maanden duurt, doet hem besluiten om den weg na Nieuw-York over Jersey te hervatten; onder het opperbewind van CLINTON, Opvolger van HOWE, volvoert hy deezzen langduurigen en gevaarlyken aftogt, met minder verlies, dan een meer ervaren vyand hem zou veroorzaakt hebben.

Terwyl de Engelschen in Pensilvanie verkwynden, wierdt 'er een groot tooneel geopend in de Noordlyker gewesten van Amerika. In Bloeci maand des Jaars 1776, hadt CARLETON de Provinciaalen uit Canada verjaagd, en in Wynmaand de Oorlogschepen vernield, welke zy aan het Meir Champlain gebouwd hadden. Deeze gelukkige uitflag opende, in Hooimaand des volgenden Jaars, BOURGOYNE den weg na Ticonderago. Op zyne aannadering verliet eene bezetting van vierduizend man dien gewigtigen post, met verlies van haar geschut, krygsbehoeften en agterhoede.

De Engelsche Generaal was uit den aart vermetel. Eene zo in 't oog loopende zwakheid vermeerderde zyne stoutmoedigheid. Hy hadt het ontwerp beraamd om langs de oevers van Hudsonbaai de legerbenden van Canada met die van Nieuw-York te vereenigen. Dit was een stout en grootsch ontwerp. Indien het gelukkig ware uitgevallen, zou het Noord-Amerika in tweeën verdeeld, en, mischien, een einde aan den oorlog gemaakt hebben. Maar, tot den gelukkigen uitflag wierdt vereischt, dat terwyl het eene Leger de rivier afzakte, het ander dezelve opzeilde. Toen dit mislukte, moest BOURGOYNE, van het eerste oogeblik

blik af, bemerkt hebben, dat zyn ontwerp een harsfenschim was. By elken optogt wierdt dit klaarblykelyker. De wegen van gemeenschap wierden uitgestrekter; zyne levensmiddelen verminderden; de Amerikanen, den moed hervattende, verzamelden zich van allerwege rondom hem. Eindelyk, deeze ongelukkige legerbende wierdt, op den dertienden van Wynmaand, te Saratoga ingeslooten. Met verbaasdheid verstonden de Natiën, dat zesduizend van de geoeffendste soldaaten der oude waereld de wapens hadden neêrgelegd voor de akkerlieden der nieuwe waereld, door den gelukkigen GATES aangevoerd. De zulken, welke zich herinnerden dat de dus lang onverwinnelyke Zweeden, onder KAREL DEN XII, in besprek waren getreeden met de nog barbaarsche Rusfen, beschuldigden de Engelsche troepen niet, maar wraakten alleenlyk de onvoorzigtigheid van haaren Veldheer.

Geen ander gevolg hadt deeze gebeurtenis, zo beslissende naar 't oordeel van onze Staatskundigen, dan min gelukkige krygsverrigtingen voor de Amerikaansche wapens zouden gehad hebben. Naa drie jaaren strydens, verwoestens en moordens, verschilde de toestand der dingen niet van 't geen dezelve veertien dagen naa het pleegen der eerste vyandlykheden geweest was. Laaten wy de oorzaaken deezer vreemdluidende byzonderheid trachten naa te spooren.

Waar-

---

*Waarom het den Engelschen niet gelukt
zy, de Verëenigde Provinciën te onder
te brengen.*

Groot-Britannie, in zyn eigen land aan onweërsbuien gewoon, bemerkte al het gevaar niet, welk de storm, die zyne afgelegene bezittingen over 't hoofd hing, kon naa zich sleepen. Zints lange waren zyne troepen binnen Boston vyandlyk aangevallen; in de Provincie Masfachuset was een gezag voortgesprooten, onafhanklyk van het zyne; thans maakten de andere Volkplantingen zich gereed om dit voorbeeld te volgen, zonder dat de Regeering zich aan deeze groote ontwerpen in goeden ernst hadt laten gelegen zyn. Toen zy voor het Parlement wierden bloot gelegd, ontstondt 'er een algemeen geroep in de beide Kamers; naa aldaar langen tyd te hebben uitgevaaren, hieldt men daarmede nog niet op. Ten langen laatste nam de Natie het besluit, dat het land, welk tegen haare uitspraaken zich oproerig toonde, door geweld tot onderwerping zou gebragt worden; maar dit gewelddadig besluit wierdt uitgevoerd met eene langwyligheid, te gewoon in vrye Staaten.

In 't algemeen was men in Engeland van gedagten, dat weerelooze kusten en geheel opene landstreeken geen tegenstand zouden kunnen bieden aan zyne Vlooten en Legers. Men
dagt

dagt dat deeze onderneeming niet lang genoeg zou duuren, dat de vreedzaame landlieden van Amerika zich, geduurende dezelve, in de Oorlogskunst zouden kunnen oeffenen. Men verzuimde in deeze rekening agt te geeven op de luchtstreeke, de rivieren, de enge wegen, de boschen, de moerasen, het gebrek aan leevensmiddelen, naar gelange men dieper in het land zou doordringen, en op eene menigte andere natuurlyke hinderpaalen, welke in den weg zouden koomen tegen een spoedigen voortgang in een land, waarvan drie vierde gedeelten onbebouwd waren, en 't welk men als nieuw land moest beschouwen.

Nog meer wierdt de gelukkige uitflag vertraagd door zedelyke oorzaaken.

Groot-Britannie is het land der verdeelde aanhangen. Ten allen tyde scheenen deszelfs Koningen overtuigd te zyn van de noodzaaklykheid om het bewind der zaaken te stellen in de handen van den heerschenden aanhang. Doorgaans bestuurde deeze dezelve met verstand en kloekmoedigheid, om dat de voornaamste bewindslieden van deezen aanhang van een gemeen belang bezielde wierden. By de algemeenebestgezindheid, welke in Engeland meer dan in eenig ander land van Europa heerscht, kwam in dat geval nog de sterkte van eenen aanhang, en de geest van partyzucht, mischien de eerste springveer der Republyken, welke de gemoederen zo kragtdaadig doet werken, om dat dezelve altoos een uitwerkzel van drift is. Om van deeze langduurende voogdyschap ontslagen te worden, formeerde GEORGE DE III. zynen Raad uit
op

op zich zelve staande leden. Geene groote ongelegenheden bragt deeze nieuwigheid te wege, zo lang de voorvallende gebeurtenissen in haaren gewoonen kring rond liepen. Maar, zo dra de Amerikaansche Oorlog een werktuig nog zamengestelder hadt gemaakt, 't welk reeds te veel van zyne eenvoudigheid hadt verlooren, bemerkte men dat het noch de kragt, noch de eenheid hadt, zo noodzaaklyk tot het uitvoeren van groote zaaken. Aan de te veel van een gescheidene raderen ontbrak, om zo te spreken, een algemeene aandrang, en een middelpunt van beweeginge. Hunne beweging was beurtelings langzaam en schielyk. Het bewind van zaaken geleek te veel naar dat van eene gewoone Monarchie, onder welke het beginzel van werkinge niet zynen oorsprong heeft in het hoofd van een werkzaam en verstandig Monarch, die alle de springveeren onder zyne hand als byeen verzamelt. 'Er was geen geheel meer in de onderneemingen; haare volbrenging bragt geene voordeelen aan.

Een Ministerie zonder eensgezindheid en zamenspanning zag zich blootgesteld aan de telkens herhaalde aanvallen van een eensgezind en naauw in een gedrongen vyandlyk lichaam. Deszelfs besluiten, van hoedanig een aart zy ook mogten wezen, wierden door jukkernyen of door redekavelingen bestreeden. Men berispte hetzelfde, dat het gewoed hadt tegen verre van de hand woonende burgers, op den zelfden toon als men het zou berispt hebben, om dat het dezelve hadt gespaard. Die geen zelf, welke in het Parlement hevigst uitvoeren tegen de behandeling, den Amerikaa-

nen

nen aangedaan; zy, die hen ter tegenstandbie-
dinge meest aanmoedigden; zy, die, misfchien,
hun heimelyken onderftand toefchikten: deeze
kantten zich even zeer tegen de Onafhanklyk-
heid, als de Staatsdienaars, welke men onop-
houdelyk tragtte veragt of gehaat te maaken.
Indien het den tegenftreeveren gelukt ware,
den Vorst afkeerig te maaken van zyne vertrou-
welingen, of van denzelven, door het geroep
der Natie, de opoffering te verwerven, zou
het ontwerp, om Amerika t'onder te brengen,
doorgezet zyn geworden; maar het zou ge-
fchied zyn met grooter eere, meerder kragt-
daadigheid en misfchien met beter ontworpen
maatregelen. Dewyl de t'onderbrenging der
muitende Provinciën het werk deezer tegen-
ftanderen niet zyn moest, verkoozen zy liever
dat dit uitgestrekt gedeelte der Britfche heer-
fchappyen daarvan wierdt afgefcheurd, dan dat
het, door andere handen dan de hunne, met
dezelve vereenigd bleef.

De voortvaarende werkzaamheid der Leger-
hoofden vergoedde het miskwaam deezer te-
genkantingen niet, noch van de verrigtingen,
welke dezelve ten gevolge hadden. Den fol-
daat vergunden zy te langduurige rust; den
tyd van werken befteedden zy aan overleggen;
de nieuw geworvene troepen naderden zy met
de zelfde behoedmiddelen, welke zy ten aan-
zien van wel afgerigte troepen zouden ge-
bruikt hebben. De Engelschen, die in de ver-
rigtingen van hunne aanhangen met zo veel
drifts te werk gaan, vertoonen elders overal
een koelzinnig en bedaard karakter. Geweldi-
ge driften zyn 'er noodig om hen in beweging
te

te brengen. Indien deeze springveer hun ontbreeke, passen en meeten zy alle hunne beweegingen. Dan laten zy zich befluuren door de hoedanigheid van hunnen aart, die, zo men de kunsten der verbeeldinge en van den smaak daar van uitzondere, over 't algemeen genomen, regelmatig en verftandig is. In den oorlog verliest hunne kloekhartigheid nimmer de vastgestelde beginzels uit het oog, en laat weinig aan het geval over. Zelden laten zy aan hunne zyden of agter zich iets, 't welk hun ongerustheid kan veroorzaaken. Dit ftelzel heeft zyne voordeelen, voornaamlyk in een weinig uitgestrekt en ingeslooten land, 't welk met sterkten en vestingen doorzaaid is. Maar in de tegenwoordige omftandigheden en in het wydftrekkende vaste land van Amerika, tegen een volk, 't welk men den tyd niet hadt moeten gunnen om zich te verfterken, noch zich in den Oorlog te befchaaven, zou, misfchien, de volmaaktheid der kunst vereischt hebben dit ftelzel te vergeeten, en in deszelfs plaats te ftellen een voortvaarenden en fpoedigen op- rogt, nevens die ftoutmoedigheid, welke verbaast, treft en tevens ontwapent. 't Was inzonderheid in de eerste oogenblikken, dat men den Amerikanen hadt behooren aan te jaagen, niet den fchrik der verwoestingen, die een volk, welk voor zyne Vryheid de wapenen heeft aange gord, meer met verontwaardiging vervullen, dan vervaard maaken; maar die vreeze, welke ontftaat uit de overmagt van bekwaamheden en wapenen, en welke een krygshaftig volk eigenaartig uit de oude na de nieuwe waereld moest overbrengen. Het vertrouwen

op de overwinning zou welhaast van de overwinning zelve gevolgd zyn geworden. Maar door te veel omzigtigheds, door eene te slaafsche verknogtheid aan grondbeginzels en regels, mislukte het aan niet zeer bekwaame Opperhoofden, hunnen Vaderlande den dienst te doen, welken het van hun verwagtte, en dien het met regt van hun mogt verwagten.

Van den anderen kant hielden de soldaaten niet sterk aan by hunne Bevelhebbers om hen ten stryde aan te voeren. Zy kwamen uit een land, alwaar de zaak, welke hen zo veele zeeën hadt doen oversteeken, geen gerugt maakte. Het was in de oogen der volken eene kortduurende opbruiscning, welke geene gevolgen kon hebben. De geschillen, welke dezelve in het Parlement veroorzaakte, verwarden ze met zo veele andere geschillen, dikmaals van zeer weinig aangelegenheids. Men sprak 'er niet van; of, indien eenige luiden daar over zamenkoutten, zy stelden 'er niet meer belangs in, dan in de nieuwstydingen, welke, in de groote steden, de ledigloopers elken dag bezig houden. De onverschilligheid der Natie was tot de verdedigers van haare regten overgeslagen. Mogelyk zouden zy zelf gevreesd hebben, te beslissende voordeelen te behaalen op medeburgers, die de wapens hadden opgevat alleen om hunne boeiens af te schudden. In alle Monarchien van Europa is een soldaat niets anders dan een werktuig der dwingelandye, en hy voedt de gevoelens van dezelve. Hy gelooft een eigendom van den Throon en niet van het Vaderland te zyn; honderdduizend gewapende menschen zyn niets an-

anders dan honderdduizend getuchtigde en geduchte slaaven. De gewoonte zelve van de heerschappy des gewelds te oefenen, die heerschappy, voor welke alles moet wyken, werkt mede om in hun alle denkbeelden van Vryheid te verdooven. Eindelyk, de krygsregeering en ondergeschiktheid, welke, op het woord van een' eenig' mensch, duizenden handen in beweging brengt, die niet gedooft te zien, noch te ondervraagen, en op het eerst gegeven zein eene wet afkondigt van te dooden of te sterven: dit alles bevordert en voltooit de verandering deezer gevoelens in vastgestelde beginzels, en maakt ze, om zo te spreken, tot de Zedekunde van hunnen Staat. Dus is het niet met Engeland gelegen. Zo kragtig werkt de invloed der Constitutie, dat dezelve zich zelf tot de Legerbenden uitstrekt. Een mensch is aldaar een burger voor dat hy soldaat wordt. Het algemeen begrip, met de Constitutie zamenspannende, vereert aldaar den eenen tytel, en maakt luttel werks van den anderen. Van hier dat uit de geschiedenis der staatsomwentelingen, op dit onrustig Eiland voorgevallen, blykt, dat de Engelsche soldaat, hoewel voor zyn geheele leeven verbonden, nogthans voor de Vryheid van den Staat eene drift behoudt, van welke wy, in veele gewesten der slaavernye, bezwaarlyk een denkbeeld kunnen vormen.

Hoe zou de dapperheid, welke de Britsche troepen ontbrak, hebben kunnen bezielen de Hesen, de Brunswykers en de overige Duitschers, onder de zelfde standaarten vergaderd, allen even misnoegd op de Vorsten, die hen

verkogt hadden, misnoegd op den Vorst, welke hen hadt gekogt, misnoegd op de Natie, welke hen in foldy hieldt, misnoegd op hunne spitsbroeders, welke in hun de hoedanigheid van huurlingen veragten? In hun eigen hart hadden deeze kloeke mannen geen deel genomen in een geschil, waar mede zy volstrekt niets te doen hadden. Daarenboven zagen zy in de vyandlyke legerplaatze broeders, welken zy vreesden den dood te zullen aandoen, van de hand van welke zy geene kwetzuure zouden hebben willen ontvangen.

De geest der Engelsche legerschaaren was daarenboven nog veranderd, in gevolge der omwentelinge, zedert vyftien of achttien jaaren in de zeden hunner Natie voorgevallen. De gelukkige uitslag van den jongstvoorgaanden oorlog; de meerdere uitgebreidheid, welke de koophandel, naa 't sluiten van den Vrede, hadt ontvangen; de wydftrekkende veroveringen in de Oostindiën: alle deeze middelen des geluks hadden in Groot-Britannie, zonder eenige tuschenpoozing, verbaazende schatten opeen gestapeld. Deeze schatten tokkelden de begeerte na nieuwe genietingen. De grooten gingen de vermaakskunsten in vreemde landen, voornaamlyk in Frankryk, zoeken, en verspreidden dit sinetgif in hun eigen Vaderland. Van de hoogere standen verspreidde het zich onder lieden van allerlei rang. Op een moedig, ingetoogen en eenvoudig karakter volgde de smaak voor weelde, uithuizigheid en galanterie. De reizigers, welke voormaals dit zo vermaard Eiland bezogt hadden, verbeeldden zich onder een anderen hemel zich te bevinden.

den. De befinetting was tot de troepen overgeslagen. In het nieuw halfgrond bragten zy mede de zucht voor het ſpel, gemak en goedſier, welke hen in de oude waereld hadt bevangen. Door zich van de kusten te verwyderen, zou men hebben moeten afzien van de overtolligheden, op welke men zo zeer geſteld was; en deeze ſinaak voor weelde, deeze drift, te ſterker werkende, om dat zy nog nieuw was, verſchafte kleine aanmoediging om diep in 't land een vyand te vervolgen, ſteeds gereed om zich nog dieper landwaarts te begeeven. Nieuwe Staatkundigen, die met zo veel vertrouwen ſtaande houdt, dat de zeden geenerhanden invloed hebben op het lot der Staaten; dat ten hunnen opzigte de regelmaat der grootheid die van den rykdom is; dat de weeldegeneugten van den Vrede en de welluſtigheden van den Burger de uitwerking dier groote werktuigen niet kunnen verzwakken, welke men Legers noemt, en wier zeker en ſchroomwekkend ſpel, door de Europiſche krygstucht, naar uwe gedagte, tot zulk eene hooge volkomenheid gebragt is: gy, die ter handhaavinge van uw gevoelen, uwe oogen afrekt van de aſch van Karthago en de puinhoopen van Rome, ſchort ten minſte, naa het verhaal, welk ik u doe, uw oordeel op, en gelooft dat 'er gevallen zyn kunnen, in welke de gelegenheden tot een gelukkigen uitſlag door de weelde worden afgeſneeden. Gelooft dat zelf voor dappere krygsbenden de onafhanklykheid van behoeften dikmaals tot een eerſte bron der overwinninge diende.' Te gemaklyk is het, miſchien, niets dan den dood te tarten; op

eene nog zwaarder proeve kunnen de Natiën gesteld worden; door den overvloed bedorven, die van het verlies haarer vermaaken te kunnen draagen.

Voegt nog by alle deeze redenen, dat de oorlogsbehoeften, over zo uitgebreide zeeën, zelden overkwamen in het bevoegde tydftip voor de krygsverrigtingen voegende; als mede dat de Raaden van GEORGE DEN III. te veel invloeds begeerden te hebben op de oorlogsbedryven, welke op een zo verren afstand van hun moesten volvoerd worden: en gy zult de meeste hinderpaalen kennen, welke zich aankantten tegen den gelukkigen uitslag der verderflyke aanslagen van het Moederland tegen de Vryheid der Volkplantingen.

Waar

---

*Waarom het den Verëenigde Provinciën
niet gelukt zy, de Engelschen uit
het Vastland van Amerika te
verdryven.*

Maar, waarom heeft Amerika zelve niet van zyne kusten verdreeven de Europeaanen, gekomen om den dood of de slaaverny aan te brengen?

De nieuwe waereld wierdt beschermd door geregelde troepen, welke men in den beginne voor slegts drie of zes maanden hadt aangenomen; naderhand wierdt deeze tyd verlengd tot drie jaaren, of zo lang de vyandlykheden zouden duuren. Zy wierdt beschermd door burgers, die niet eerder te velde toogen, dan wanneer hunne byzondere Provincie aangevalen of gedreigd wierdt. Noch het Leger, 't welk steeds op de been was, noch de toevallige en voor een tyd aangenomen landmagt bezat eenen krygsgeest. Het waren akkerlieden, kooplieden, regtsgeleerden, eeniglyk afgeregt op de kunsten van den Vrede, en ten stryde aangevoerd door leidsmannen, even weinig als hunne onderhoorigen in de zeer zamengestelde weetenschap der krygsgevegten bedreeven. Welk eene hoop kon men, in deezen staat der dingen, voeden, met voordeel het hoofd te zullen bieden aan menschen, in de krygstucht

grys geworden, op de legerbeweelingen afgeleerd, in de krygswerktuigkunde onderweezen, en overvloedig voorzien van alle de noodige werktuigen tot een geweldigen aanval en een hardnekkigen tegenstand?

De geestdrift alleen zou deeze zwaarigheden hebben kunnen te boven koomen; maar was dezelve weezenlyker in de Volkplantingen dan in het Moederland voorhanden?

In Engeland heerschte het algemeen begrip, dat het Parlement in de daad het regt hadt om belastingen te vorderen van alle gewesten, die een gedeelte der Britsche heerschappye uitmaakten. Geene honderd menschen zou men, mischien, in den aanvang der onlusten gevonden hebben, welke dit gezag in twyfel trokken. Nogthans deedt de weigering der Amerikanen, om dit gezag te erkennen, de gemoederen van hun niet afkeerig worden. Men droeg hun geenen haat toe, zelf naadat zy, ter handhaavinge van hunne eischen, de wapens hadden opgevat. Dewyl de handwerken in het hart des Koninkryks niet kwynen, en het onweer slegts van verre locide, hieldt een iegelyk zich in vrede met zyne zaaken onledig, of gaf zich ongestoord aan zyne vermaaken over. Zonder eenig ongeduld wagtten allen het slot af van een bedryf, welks ontkenning hun, in de daad, geenzins onzeker scheen.

Veel in 't oogloopender moest in den beginne de gemoedsgisting zyn in de nieuwe dan in de oude waereld. Gebruikte men ooit by de Natiën den gehaaten naam van dwingelandye, of den zo zoetluidenden naam van onafhank-

hanklykheid, zonder dat zy daar door in beweeging gebragt wierden? Maar was deeze drift van langen duur? Indien de verbeeldingen haare eerste kragt hadden behouden, zou dan niet de noodzaaklykheid, om derzelver overmaate te beteugelen, de bemoeijingen van een opkoomend gezag hebben bezig gehouden? Maar verre van de stoutmoedigheid te moeten in bedwang houden, vondt het zich verplicht om de lafhartigheid te vervolgen. Men zag het overloopen der krygslieden met den dood straffen, en den standdaart der Vryheid met bloed bezoedelen. Men zag 't de uitwisseling der gevangenen van de hand wyzen, uit vreeze van in de troepen de geneigdheden te zullen aanmoedigen om zich op de eerste opontbieding over te geeven. Men zag het in de noodzaaklykheid gebragt tot het oprechten van Regtbanken, gelastigd ter geregtelyke vervolginge van de Legerhoofden of derzelver Stedchouderen, die te ligtvaardig posten zouden verlaaten, aan hunne waakzaame zorge toevertrouwd. 't Is waar dat een tachtigjarige Gryzaart, dien men na zyn huis en haardstede wilde te rug laten gaan, uitriep: *Myn dood kan van nut zyn; met myn lyk zal ik eenen, die jonger is dan ik, bedekken.* Het is waar dat PUTNAM tot eenen Koningsgezinden gevangene zeide: *Keer weder tot uw Opperhoofd, en indien hy u vraage hoe veel manschap ik hebbe, antwoord hem dan dat ik genoeg heb; dat, indien het hem gelukte dezelve te slaan, ik nog genoeg zou overhouden, en dat hy in 't einde zal ondervinden, dat ik te veel heb voor hem*

en voor de dwingelanden, welke hy dient.
Dit waren heldhaftige, maar zeldzaame gevoelens; dag aan dag wierden zy schaarscher.

Nimmer was de brooddronkenheid algemeener, maar zy kon slegts een oogenblik duuren. Van alle de kragtigwerkende oorzaaken, die zo veele omwentelingen op den Aardbodem hebben voortgebracht, was 'er geene in het Noorden van Amerika voor handen. Noch de Godsdienst, noch de Wetten waren aldaar geschonden. Het bloed der martelaren of der burgeren hadt aldaar niet op de schavotten gestroomd. Men hadt 'er de goede zeden niet gekwetst. De gewoonten, de gebruiklykheden, geenerhande voorwerpen, dierbaar aan het volk, waren 'er der spotternye tot een prooi gegeven. De eigendunkelyke magt hadt aldaar den landzaat niet uit het midden van zyn gezin of van zyne vrienden vervoerd, om hen na eene akelige gevangenis te slepen. De algemeene orde was aldaar niet omgekeerd. De beginzels van het landbestuur waren 'er niet veranderd; en de grondregels van Regeringe waren 'er altoos de zelfde gebleeven. Alles kwam hierop uit, of het Moederland al of niet het regt hadt om middelyk of onmiddelyk eene geringe belasting op de Volkplantingen te leggen; want de bezwaarnissen, in het Manifest opeen gestapeld, waren van geene kragt dan in gevolge van dit eerste bezwaar. Deeze bykans overnatuurkundige vraag was niet bekwaam om de menigte tot opstand te verwekken, immers niet om haar veel belangs te doen stellen in een geschil, om 't welk zy de landeryen beroofd zag van handen, bestemd
om

om dezelve vrugten te doen draagen, haare oogften verwoest, haare velden bedekt met de lyken van nabestaande bloedverwanten of geverfd met haar eigen bloed. By deeze onheilen, het werk der Koningsgezinde troepen langs de kusten, kwamen eerlang nog ondraaglyker onheilen binnen 's lands.

Nimmer hadt de rustelooze woelagtigheid der Hoven van Londen en Versailles de rust van 't Noordlyk gedeelte van Amerika verstoord, of deeze Mogendheden hadden in haare bloedige geschillen ingewikkeld de landzaaten, welke in dit gedeelte der nieuwe wereld ginds en herwaarts zwerven. Door de ondervinding overtuigd van het gewigt, welk deeze zwerfende horden op de schaal konden leggen, namen de Engelschen en de Volkplanters gelykelyk het besluit, om ter hunner wederzydsche verdelginge zich van dezelve te bedienen.

CARLETON was de eerste, die het ondernam om deeze barbaarsche horden in Canada de wapens te doen opvatten. „Het is,” dit kreeg hy tot antwoord, „het is een geschil van een Vader met zyne Kinderen, het voegt ons niet ons met deezen huistwist te bemoeien.” — „Maar, indien de Rebellen deeze Provincie kwamen aanvallen, zoudt gy ons dan niet helpen om ze te verdryven?” — „Zedert den Vrede, is de Oorlogsbyl veertig vademen diep in de aarde begraven.” — „Gy zult dien zekerlyk wedervinden, indien gy in de aarde graaft.” — „De steel is verrot, en wy
„kun-

„ kunnen 'er geen gebruik van maaken. ”

Niet gelukkiger slaagden de Vereenigde Staaten. „ Wy hebben vernomen, ” dus sprak de Stam der Onéidas tot derzelver Afgevaardigden, „ dat 'er oneenigheden ontstaan zyn tus-
 „ fchen Oud- en Nieuw - Engeland. Nimmer
 „ zullen wy deel neemen in uwe fnoode ver-
 „ deeldheden. De Oorlog tusfchen broeders
 „ is eene vreemde en ongehoorde zaak in dee-
 „ ze gewesten. In onze overleveringen ont-
 „ moeten wy geen voorbeeld van deezen aart.
 „ Maakt een einde aan uwen uitzinnigen haat;
 „ en dat een gunstige hemel de donkere wolk
 „ doe verdryven , welke boven uwe hoofden
 „ hangt. ”

De Masphis alleen fcheenen deel te neemen in het lot der Amerikanen. „ Ziet daar zes-
 „ tien fchellingen, ” dus spraken deeze goed-
 „ hartige Wilden; „ dit is alles wat wy bezit-
 „ ten. Wy zouden 'er Rhum voor gekogt
 „ hebben, maar nu zullen wy water drinken.
 „ Wy gaan op de jagt. Indien wy dan eeni-
 „ ge wilde dieren vellen, zullen wy de hui-
 „ den verkoopen, en de penningen, welke 'er
 „ van koomen, by u lieden brengen. ”

Naa verloop van tyd gelukte het, nogthans, de zeer werkzaame Zendelingen van Groot-Britannie, verfcheidene landingeboorene Natiën op hunne zyde te krygen. De belangen der Engelschen fchatteden zy boven die van derzelver vyanden, deels om dat de eerstge-
 noemden, op een grooter afstand van de wil-
 den woonagtig, hun niet zo veel kwaads had-
 den toegebracht, als zy van hunne moedige na-
 buu-
 buu-

buuren geleeden hadden: deels om dat de Engelschen de diensten, welke men van hun zou kunnen genieten, beter konden en wilden betaalen. Onder hunne standaarten deden deeze bondgenooten, wier woeste geaartheid geen teugel kent, honderdmaal meer nadeels aan de Volkplanters in den omtrek der bergen gevestigd, dan de Koningsgezinde troepen in de nabuurschap van den Oceaan, van dezelve konden geleeden hebben.

Slegts een meer of min aanmerkelyk getal Amerikaanen wierdt van deeze rampspoeden aangetast; en inwendig gebrek deedt wel haast hen allen lyden.

Nimmer waren de metaalen, die over den geheelen aardkloot alle de voorwerpen van den Koophandel verbeelden, zeer overvloedig geweest in dit gedeelte der nieuwe waereld. Het weinige, dat men 'er zag, verdween wel haast by het eerste uitbreken der vyandlykheden. In de plaats van deeze tekens van algemeen verdrag wierden andere tekens gesteld, aan deeze gewesten byzonder eigen. Het papier verving het geld. Om aan dat nieuwe onderpand eenige waardigheid te geeven, wierdt het bestempeld met zinnebeelden, welke de landzaaten geduurig moesten doen gedenken aan de grootheid hunner onderneeminge, aan de onschatbaare waarde der vryheid, en aan de noodzaaklykheid eener volhardinge, boven alle rampspoeden verheven. Niet gelukkig slaagde deeze vond. De ingebeelde rykdommen wierden verworpen. Hoe de nood om ze te vermenigvuldigen dringender wierdt, hoe
de

de kleinagting voor dezelve meer aangroeide. Met een verontwaardigend misnoegen zag het Congres den hoon, zyner geldmunte aangedaan; het verklaarde voor verraders des Vaderlands alle de zulken, die dezelve niet even gewillig aannamen, als zy het goud zouden aangenomen hebben.

Was dit Genootschap onkundig, dat de gemeederen zich even min als de gevoelens laaten regeeren? Bemerkte het niet, dat in den regenwoordigen lachelyken toestand elk redelyk burger schroomde, zyne goederen in de waagschaal te stellen? Begreep het niet, dat het, by de opkomst van een Gemeenebest, overheerschende bedryven ondernam, onbekend in de gewesten zelve tot slaaverny gevormd? Konde het ontveinzen, dat het een gebrek van vertrouwen met de zelfde straffen tuchtigde, welke men door oproer en verraad naauwlyks zou verdiend hebben? Het Congres zag dit alles. Maar het ontbrak hetzelve aan keuze van hulpmiddelen. Zyne veragtelijke en veragte papieren waren in de daad dertigmaal beneden hunne wezenlyke waarde. Op den dertienden van Herfstmaand des Jaars 1779 waren 'er onder het gemeen voor 799,744,000 Livres aan papieren geld. Behalven de byzondere schulden van ieder Provincie, was de Staat 188, 670, 525 Livres schuldig.

Van eenen geesfel, dien men huislyk of binnenlandsch mag noemen, wierden de landzaaten niet schadeloos gesteld, door eene gemaklyke gemeenschap met alle andere gewes-

ten

ten des Aardkloots. Groot-Britannie hadt hunnen ſcheepvaart geſtoord op Europa, op de Weſindiën, op alle de vaarwaters, welke van Engeliſche ſchepen krielden. Toen ſpraken de Amerikaanen tot het Heeläl: „ Het is „ de Engeliſche naam, welke ons gehaat ge- „ maakt heeft; wy zweeren dien plegtig af. „ Alle menſchen zyn onze broeders. Wy zyn „ vrienden van alle Natiën. Alle Vlaggen „ kunnen zonder ſchroom van te zullen ge- „ hoond worden, zich op onze kusten ver- „ toonen, onze havens bezoeken.” Eene in ſchyn zo verlokken- de uitnoodiging hadt de bedoelde uitwerking niet. De met regt zo genaamde handeldryvende Staaten, onderregt dat Noord-Amerika in de noodzaaklykheid gebragt was om zich in ſchulden te ſteeken, en zelf in het tydſtip van zynen bloeiendſten voorſpoed, waren op goeden grond van gedagten dat het, in den tegenwoordigen geldeloozen ſtaat, zeer weinige goederen zou kunnen betaalen, welke derwaarts gevoerd wierden. De Franſchen alleen, die alles durven beſtaan, durfden de ongelegenheden deezer nieuwe verbintenisſe waagen. Maar door de welonderleide waakzaamheid van den Admiraal HOWE, wierden de meeste ſchepen, welke zy derwaarts zonden, genomen voor dat zy ter beſtemde plaatze aankwamen; de overige vielen hem in handen naa hun vertrek van de Amerikaanſche kusten. Van eenige honderden vaartuigen, uit Frankryk gezeild, kwamen niet meer dan vyfentwintig of dertig behouden over; en nog bragten deeze in 't geheel geen
of

of zeer weinig voordeel hunne Reeders aan.

Eene menigte verliezen, gevoegd by zo veel andere geesfels, kon de Amerikaanen hunne oude rust doen betreuren, en na eene verzoening met Engeland doen wenschen. Vergeefs hadt men de landzaaten door de verbintenis van eeden en door de heerschappy van den Godsdienst aan de nieuwe Regeering verbonden. Vergeefs hadt men hen zoeken te overtuigen van de onmogelykheid, om zeker en veilig in onderhandeling te treden met een Moederland, alwaar het eene Parlement om verre wierp 't geen het ander hadt opgebouwd. Vergeefs hadt men hen gedreigd met het nimmer ophoudend misnoegen eens beleedigden en wraakgierigen vyands. 't Was mogelyk dat deeze afgelegene bezorgdheden het gewigt der tegenwoordige onheilen niet konden opweegen.

Dus redekavelde het Britsche Ministerie, wanneer het na de nieuwe waereld van staatswege Afgevaardigden zondt, gelastigd om alles, behalven de onafhanklykheid, aan te bieden aan de zelfde Amerikaanen, van welke men, twee jaaren geleeden, eene onbepaalde onderwerping hadt geëischt. Van waarſchynlykheid is het niet ontbloot, dat dit ontwerp van bevrediging, eenige maanden vroeger, een vergelyk zou hebben uitgewerkt. Maar in het oogenblik als het Hof van Londen dit ontwerp liet voorſlaan, wierdt het trotslyk van de hand gewezen, om dat men deezen ſtap aanmerkte als een gevolg van vreeze en zwakheid. Reeds waren de landzaaten gerust ge-

gesteld. Het Congres, de Legerhoofden, de Troepen, listige of onderneemvolle Ingezeeten, die zich in elke Volkplanting van het gezag hadden meester gemaakt: alles hadt zyne eerste stoutmoedigheid hervat. Dit was het gevolg van een Verbond van vriendschap en koophandel, tusfchen de Verëenigde Staaten en het Hof van Versailles, getekend op den zesden van Sprokkelmaand des Jaars 1778.

*Frankryk erkent de Onafhangelykheid der
Verëenigde Staaten. — Deeze stap
heeft ten gevolge den Oorlog tus-
schen deeze Kroon en die van
Engeland.*

Indien het Britsche Ministerie onzydig hadt geredekaveld, zou het begreepen hebben, dat de zelfde onzinnigheid, welke het hadt vervoerd om de Volkplantingen aan te tasten, ten gevolge moest hebben de noodzaaklykheid om oogenblikkelyk aan Frankryk den Oorlog te verklaaren. In de Raadsvergaderingen dier Kroone heerschte toenmaals die naauwlettende omzigtigheid, welke eene nieuwe Regeering altoos moet inboezemen. Haare geldmiddelen bevonden zich in eenen staat van verwarringen, het gevolg eener twintigjarige dwaasheid. Het verval der Zeemagt jaagde alle de burgers ongerustheid aan. Spanje, reeds afgemat door zynen dolzinnigen togt na Algiers, bevondt zich in belemmeringen, welke het niet zouden veroorloofd hebben, zynen bondgenoot by te springen. Zonder vermetelheid kon Engeland zich een gelukkigen uitslag belooven tegen den magtigsten zyner vyanden, en Amerika eenen schrik aanjaagen door behaalde overwinningen of door veroveringen in deszelfs nabuurschap gedaan. De aangelegenheid van welke het

voor

vóór deeze Kroone was , haare muitende onderdaanen den eenigen steun te hebben benomen , dien zy nog hadden behouden , zou de verontwaardiging vermeerderd hebben , welke het schenden der plegtigste Verbonden inboezemt.

Niets van dit alles zag GEORGE DE III. De heimelyke onderstanden , welke het Hof van Versailles overzondt na de Provinciën , welke , t'er verdediginge van haare regten , de wapens hadden opgevat , openden hem de oogen niet. De Timmerwerven van Frankryk krielden van werklieden. De Tuighuizen waren opgevuld met geschut. In de Magazynen was geene plaats meer voor de nieuwe scheepsbehoefkens. Zyne Havens vertoonden den dreigendsten toefstel. Met dit alles bleef deeze vreemde verblindheid nog al duuren. Om St. James uit deeze slaapziekte op te wekken , was het noodig dat LODEWYK DE XVI, op den veertienden van Lentemaand , aldaar deedt aankondigen , dat hy de Verëenigde Staaten voor onafhanklyk hadt verklaard.

Deeze aankondiging was eene Oorlogsverklaaring. Onmogelyk was het dat eene Natie , meer gewoon om beleedigingen aan te doen dan te lyden , met geduldige oogen aanzag , dat haare onderdaanen van den eed van getrouwheid ontslagen , dat zy met luister tot den rang van oppermogende magten verheven wierden. Geheel Europa voorzag , dat twee Volken , welke eeuwen lang om het meesterschap gestreden hadden , de wateren van den Oceaan met bloed zouden verwen , en nogmaals dat verschrikkelyk spel zouden spelen ,

waarin de voorſpoed van den Staat nimmer als eene vergoeding zou kunnen dienen voor de onheilen der burgeren. De zulken, in welke de eerzucht alle beginzels van goedwilligheid jegens hunne naasten niet geheel vernietigd hadt, beſchreiden voorshands de rampen, welke, in de beide waerelden, gereed ſtonden om op het menſchlyk geſlagt neder te daalen.

Het bloedig tooneel werdt nogthans niet geopend, en deeze verwyling deedt eenige ligtgeloovigen op de voortduuring van den vrede hoopen. Men was onkundig, dat eene Vloot, uit de haven van Toulon gezeild, laſt hadt om de Engelfchen in het Noorden van Amerika aan te taſten. Men was onkundig, dat van Londen bevelen na de Ooſtindiën waren afgezonden, om de Franſchen van daar te verdryven. Zonder toegelaaten te zyn tot de verborgenheden eener trouwloosheid, welke het eener looze Staatkunde gelukt is om ze als gewigtige onderneemingen van Staat te doen beſchouwen, waren de waarlyk verſtandigen van oordeel dat de vyandlykheden onvermydelyk, dat zy zelf op onzen Oceaan aanſtaande waren. Deeze voorziene ontknooping gebeurde met 'er daad door het gevegt tuſſchen twee Fregatten, op den zeventienden van Zomermaand des Jaars 1778 voorgevallen.

Mocilyker wordt hier van tyd tot tyd onze taak. Ons eenig doelwit is, nuttig en waarſpreekende te zyn. Verre - zy van ons alle partyzucht, die de zulke verblindt en vernedert, welke de menſchen beſtuuren en de geenen, die 'er na durven ſtreeven om hen

te

te onderregten. Onze gebeden zyn voor het Vaderland, en onze huldebetooningen aan de Gerechtigheid. Aan welke plaatze, en onder welk eene gedaante zich de deugd vertoone, zy is het welke wy vereeren. De onderscheidingen van Maatschappyyen en Staaten kunnen haar ons niet vreemd doen worden; de regtvaardige en grootmoedige mensch is overal onze medeburger. Indien wy in de verschillende gebeurtenissen, welke onder onze oogen voorvallen, moedig berispen 't geen ons berispenswaardig dunkt, zyn wy, nogthans, niet gesteld op het droefgeestig en ydel vermaak eener onbescheidene berispinge. Maar wy spreken tot de Natiën en tot het Nageslacht. Aan hen moeten wy getrouwelyk overhandigen 't geen invloed kan hebben op het algemeen geluk. Wy zyn hun de geschiedenis der mislagen schuldig, op dat zy dezelve leeren vermyden. Indien wy een zo edelen pligt durfden verzaaken, zouden wy, mischien, het tegenwoordige geslacht, 't welk nu voorby gaat, vleien; maar de gerechtigheid en de waarheid, welke eeuwige en onveranderlyk zyn, zouden ons verklaagen by de toekomstige geslachten, welke en met veragting zouden leezen, en niet versmaading onzen naam noemen. In deeze lange loopbaane zullen wy regtvaardig zyn jegens den geenen, die nog bestaan, gelyk wy regtvaardig zyn geweest jegens hen, die niet meer zyn. Indien 'er onder de mannen in hoogheid gesteld, gevonden worden, die zich aan deeze vryheid stooten, laaten wy niet schroomen hun te gemoete te voeren, dat wy niets meer zyn dan de spraak-

tuigen van een oppersten Regtbank, welken de Reden eindelyk op een onwankelbaaren grondslag vestigt. 'Er is geene Regeering meer in Europa, welke deszelfs uitspraaken niet moet vreezen. Het algemeen begrip, 't welk meer en meer verlicht wordt, en 't welk niet tegen gehouden en bevreesd kan worden, heeft de oogen op de Natiën en op de Hoven geslagen. Het dringt door in de Kabinetten, in welke de Staatskunde zich opsluit. Het beoordeelt aldaar de handhaavers der magt, hunne driften, en hunne zwakheid; en door de heerschappy van het vernuft en der kundigheden, verheft het zich allerwege boven de Ryksbestuurders, om hen te geleiden of in bedwang te houden. Ongelukkig zy, welke dit algemeen begrip versmaaden of tarten! Een bloot onvermogen is dit voorkomen van stoutmoedigheid. Ongelukkig zy, welke door hunne bekwaamheden zich niet weten te handhaaven! Laaten zy zich zelve regt doen en eenen last nederleggen, te zwaar voor haare zwakke handen. Ten minsten zullen zy ophouden van zich zelve en den Staat in de waagschaal te stellen.

Met onwaardeerbare voordeelen begon Frankryk den Oorlog. De plaats, de tyd, de omstandigheden: alles was vooraf beraamd. Niet dan naa altoorens op zyn gemak zyne toebereidzels gemaakt, en de krygstoerustingten tot eene voegzaame sterkte te hebben doen aangroeien, verতোonde het zich op het slagveld. Het hadt alleen te sryden met eenen vyand, door zyne binnenlandsche oneenigheden vernederd, verzwakt en moedeloos ge-

wor-

worden. De gunst der andere Natiën hadt het geheel op zyne zyde tegen deeze heerschzugtige meesters, of, gelyk men het noemde, tegen deeze dwingelanden der zeeën.

De uitkomsten scheenen aan den wensch van Europa te beantwoorden. De Fransche bevelhebbers, die nog eenige oude vernederingen hadden uit te wischen, volvoerden heldendaaden, van welke het geheugen nog lang zal duuren. Eene dooroeffende kennis en onwrikbaare dapperheid vergoedden 't geen hun aan ervaarenisfe mogt ontbreken. In alle de byzondere gevechten behaalden zy grooten roem; en de meeste eindigden ten hunnen voordeele. Nog grooter gevaar liep de Britsche vloot, dan de byzondere schepen. Zodanig was zy gehavend, dat zy voor eene geheele of gedeeltlyke verdelging vreesde, indien de vloot, welke haar in dien bykans wanhoopigen staat by Heisant gebragt hadt, niet gehoopt ware door schroomagtige bevelen, haatlyke kuiperyen, de zwakheid haarer Admiralen, of door alle deeze beweegredenen gezamentlyk, om de zee te ruimen en 't eerst in haare havens binnen te loopen.

In de uitgelatenheid over deeze mischien onverwagte voorspoeden, scheen Frankryk zyne dierbaarste belangen uit het oog te verliezen. Zyn voornaame doelwit behoorde geweest te zyn, den koophandel zyner vyanden te belemmeren, en den dubbelen zenuw af te snyden, dien zy ontleenden van hunne matroozen en kapitaalen, en alzo de beide grondslagen der Engelsche grootheid te ondermynen. Niets zou gemaklyker hebben gevallen voor

eene Mogendheid, zints lange tot de vyandlykheden toegerust, dan eene Koopvaardyvloot te onderscheppen, in welke terstond de schrik zou geslagen hebben, en die een zwak geleide hadt. Dit gebeurde niet. De onnoemelyke schatten, welke Groot-Britannie uit alle gewesten des aardbodenis verwagtte, liepen veilig binnen in de havens, zonder eenigen aanstoot te hebben geleeden.

De Koophandel van Frankryk, daarentegen, wierdt in de beide wacelden belemmerd, en overal onderschept. Zyne Volkplantingen zagen, op haare eigen Reeën, de levensmiddelen wegneemen, welke zy met alle de onverduldigheid der behoefte verwagttten; en het Moederland zag zich beroofd van tachtig of honderd millioenen, bykans onder zyn oog gekoomen. Deeze wederspoeden hadden eene oorzaak. Laaten wy dezelve trachten op te spooren.

Zedert langen tyd was de Fransche Zee-magt ongelukkig; aan haare gebrekkige gesteldheid werden zo veele wederspoeden toegeschreeven. Meermaalen hadt men getragt haare inrigtingen gedeeltlyk of geheel te veranderen; doch deeze nieuwigheden, het zy goed of kwaad, werden telkens met eene meer of min in 't ooglopende versmaading van de hand geweezen. Eindelyk schreeven de Admiralen zelve, in den Jaare 1776, eene Ordonnantie voor, welke hen volstrekke meesters maakende van de Reeën, de Tuighuizen, de Timmerwerven en de Magazynen, die wederkeerige opzigtneeminge vernietigde, welke **LODEWYK DE XIV.** oordeelde te moeten plaats

plaats hebben tusſchen de Krygsofficieren en de Leden der Regeeringe. Zints dien tyd was 'er geen regel, geene verantwoording, geene zuinigheid meer in de havens. Alles raakte in verval en verwarring.

Een ander nog heilloozer invloed hadt het nieuw Ontwerp. Tot op dit tydſtip hadt het Ministerie de krygsverrigtingen ter zee tot het oogmerk doen uitloopen, voor zyne Staatskunde voegende. Ongemerkt, miſſchien, ging dit gezag over tot de geenen, welke deeze verrigtingen moesten volvoeren. Ongevoelig namen zy den ſtempel van hunne vooroordeelen aan. Deeze vooroordeelen deden hen gelooven dat men niet door de ſcheepen der Natie kragtdaadig te geleiden, en door zich op gevaarlyke kruistogten te waagen om de vyandlyke ſchepen te veroveren of te vernielen, eenen naam zou maaken. Deeze tweevoudige pligt wierdt dan geheel verwaarloosd of zeer gebrekkig volvoerd, in gevolge van een te Brest algemeen heerſchend gevoelen, dat dusdaanig eene dienstbetooning niets edelaartigs behelsde en geenerleiën roem aanbragt.

Men moet bekennen dat dit vooroordeel van een zonderlingen aart en volſtrekt ſtrydig is tegen alle wetten der zamenlevinge. Wat toch mag het oogmerk der Staaten geweest zyn met het oprichten der Zeemagt, beſtemd om de zeeën te doorkruisfen? Was het alleen om waardigheden en bedieningen te verzorgen aan hun, die het bevel voeren of dienen? om hun de gelegenheid te verſchaffen tot het betoonen eener kloekmoedigheid, onnut voor eenen iegelyk behalven hun zelve? om een

Element te meer met moord en bloed te verwen? Ongetwyfeld neen. De Oorlogsvlooten zyn het zelfde op den Oceaan, 't geen de fterkten en vestingen voor de burgers in de fteden, 't geen de Nationaale Legers voor de Provinciën zyn, aan de vyandlyke plonderingen blootgefteld. 'Er zyn zekere eigendommen aan den grond verknogt; 'er zyn nog andere, welke door den koophandel gefchapen en vervoerd worden, en die, om zo te fpreken, op den Oceaan zwerven. Beide foorten van eigendommen hebben befchermers noodig. Krygslieden, dit is uw werk. Wat zou men zeggen, indien de Legers te velde weigerden den inwooner der fteden en den landman tegen den vyand te beveiligen, en de verwoeftingen, welke den oogst dreigen, af te weeren? Kapiteinen ter zee, zoudt gy het te laag rekenen, den koophandel te befchermen en te geleiden? Maar indien de koophandel niet meer befchermd worde, wat zal 'er dan worden van de rykdommen van den Staat, van welke gy zekerlyk een gedeelte vordert, ter belooninge van uwe dienften? Wat zal 'er zelf worden van de inkomsten uwer landeryen, welke de koophandel en de omloop der rykdommen alleen kunnen vrugtbaar maaken? Gy waant u vernederd te hebben. Hoe! vernederd door nuttig te zyn aan uwe medeburgers? En wat anders zyn alle de rangen van den Staat, wien de Regeering eenig gedeelte van de algemeene magt heeft toevertrouwd, dan handhaavers en befchermers van den burger en van zyne bezittingen? Uw post is op de zee, gelyk die van den Wethouder in de vierfchaaren, van den

den Officier en den foldaat te lande in de legerplaatzen, die van den Monarch zelven op den throon, alwaar hy niet op eene hooger plaats regeert, dan om verder te kunnen zien, en met een enkelen opflag te kunnen bevatten, allen welke zyne handhaaving en befcherming noodig hebben. Gy dingt na roem. Leert hier dat overal roem wordt behaald daar men dienst doet aan den Staat. Leert van my dat het grooter roem is te behouden dan te verdelgen. Ongetwyfeld was men in het oude Rome ook op roem gefield. Nogthans wierdt hier de eere van een enkelen burger behouden boven de eere gefchat van eene menigte vyanden gedood te hebben. Hoe, ziet gy niet, dat gy, de koopvaardyschepen beveiligende, den rykdom van den Staat beveiligt? 't Is zo, uwe dapperheid is fchitterende; door geheel Europa zo wel als in uw Vaderland is zy bekend; maar raakt het uwen medeburgeren, dat zy zich by eene luisterryke gelegenheid heeft vertoond, dat zy een vyandlyk fchip bemagtigd of de baaren van den Oceaan met puinhoopen en wrakken heeft bedekt, indien gy, door uwe fchuld, hebt laaten vergaan of wegneemen alle de fchepen, welke met de rykdommen van uw Vaderland waren beladen; indien in de zelfde haven, welke gy zegepraalende binnen loopt, eene menigte bedorvene familien het verlies haarer bezittingen betreuren? By uw landen zult gy het vreugdegeroep der overwinninge niet hooren. Alles zal ftom en bedremmeld ftaan, en uwe verrigtingen zullen alleen dienen tot ftoffe voor de Hofverhaalen, of voor de openbaare Nieuwspapieren, uitgedagt om

om de ledigheid te vermaaken, en die flegts voor een enkelen dag roem aanbrengen, wanneer deeze roem niet in het hart der burgeren gegraveerd wordt door het herdenken van eene weezenlyke nuttigheid voor het Vaderland.

Van een gantsch anderen aart waren de gewyde grondregels te Portsmouth. Men gevoelde, men eerbiedigde aldaar de waardigheid van den koophandel. Men rekende het aldaar eenen pligt, zo wel als eene eer, dien te beschermen. De uitkomst leerde, wie der beide Krygsbevelhebberen ter zee de regtmatigste begrippen van hunne posten hadden.

Een zeer vernederenden tegenspoed hadt Groot-Britannie geleeden in de nieuwe waereld. Met de zwaarste wederspoeden wierdt dat Ryk gedreigd in de oude waereld, door een vermogender vyand. Door deezen ontrustenden toestand van zaaken werden alle gemeederen met wantrouwen en onzekerheid vervuld. De Nationaale rykdommen kwamen behouden over; die der mededingende Mogendheid deden de reeds verbaazend groote somme merkelyk aangroeien. Eensklaps is het openbaar Crediet hersteld. De hoop herleeft, en dat zelfde volk, welk men met genoeg als vernederd en ter neêr geslagen beschouwde, hervat en handhaaft zyne gewoone fierheid.

Van den anderen kant weêrgalmen de Fransche Reeën van zuchten en kermen. Eene vernederende en verderflyke werkeloosheid vervangt aldaar eene werkzaamheid, welke aan dezelve luister byzette en ze verrykte. Het misnoegen der kooplieden slaat tot de geheele Natie over. De eerste oogenblikken van voor-
spoed

spoed zyn altoos oogenblikken van brooddronkenheid, welke de mislagen schynen te bedekken en te regtvaardigen. Maar de tegenspoed doet een strenger oordeel vellen. Dan beschouwt de Natie meer van naby de zulken, welke haar regeeren, en vordert met eene moedige vryheid rekenschap af van de toevertrouwde magt en gezag. Men verwyrt den Raaden van LODEWYK DEN XVI. dat zy de majesteit van de eerste Mogendheid des aardbodems geschonden hadden, door in het aanschyn van 't Heelal eenen onderstand te lochen, dien men onophoudelyk den Amerikaaenen heimelyk toezendt. Men verwyrt hun, dat zy, door de kuiperyen van Staatsdienaaren of door den invloed van eenige heimelyke Bewindslieden, den Staat in een heilloozen Oorlog hadden ingewikkeld, terwyl men zich hadt moeten bezig houden met het herstellen van de springveeren des Staatsbestuurs, en het geneezen der langduurige wonden eener Regeeringe, van welke de geheele laatste helft veragtlyk en zwak geweest was, verdeeld tuschen plonderingen en schande, tuschen de laagheid der ondeugd en de stuiptrekkingen der dwingelandye. Men verweet hun, dat zy de frydgevegten getart hadden door eene listige Staatkunde, dat zy zich gemengd hadden in redenwisselingen, Frankryk onwaardig, dat zy tegen Engeland gebruikt hadden de taal eener schroomagtige stoutmoedigheid, welke scheen te logenstraffen de ontwerpen, die men beraamd hadt, en de gevoelens, die men in 't hart koesterde: eene taal, welke hem, die 'er zich van bedient, alleenlyk met on-

oneere kan bedekken, zonder dat zy den geenen kan misleiden, tegen welken zy gebruikt wordt, en die onteert, zonder dat deeze oneere heilzaam zyn kan voor den Staatsdienaar, noch voor den Staat. Hoe veel edeler zou het geweest zyn, indien men met alle de openhartigheid, aan de waardigheid voëgende, hadt gezegd: „Engelschen, gy hebt de overwinning misbruikt. Thans is het oogenblik gekoomen om regtvaardig te zyn; en indien niet, dan is het oogenblik der wraake gekooren. Eurôpa is moede van te zuchten onder dwingelanden. Het hervat ten langen laatste zyne regten. Voortaan, evengelykheid of oorlog. Kiest een van beiden?”. Dus zouden zy aangesproken geworden zyn van dien RICHELIEU, dien, in de daad, alle burgers moeten haaten, om dat hy een bloedдорstig moordenaar was, en, om een dwingeland te worden, alle zyne vyanden met de byl des Scherpregters velde; doch dien, met dit alles, de Natie en de Staat moeten eeren als een Staatsdienaar, om dat hy de eerste was, die Frankryk zynere waardigheid indagtig maakte, en in Eurôpa het woord deedt voeren; aan zyne magt voëgende. Dus zouden zy aangesproken geworden zyn van dien LODEWYK DEN XIV, die, veertig jaaren lang, zynere eeuw wist waardig te zyn, die altoos grootheid met zyne mislagen zamenpaarde, en zelf onder vernederingen en rampspoeden nimmer zich zelve noch zyn volk verlaagde. Ach! om over eene talryke Natie te heerschen, wordt een verheven karakter vereischt. Vooral kunnen daartoe niet dienen zulke menschen, welke

ke onverschillig en koelzinnig zyn uit ligtvaardige onbezonnenheid, voor wien de opperste magt niets anders dan eene laatste tydskorting is, die de gewigtige aangelegenheden op het los geval, laten vlotten en dryven, en zich meer toeleggen op de handhaving dan op het daadlyk te werk stellen der magt. Waarom, vraagt men nogmaals, hebben menschen, die de geheele magt van den Staat in handen hebben, en die, om gehoorzaamd te worden, alleenlyk hebben te gebieden, waarom hebben deeze menschen op alle zeeën zich laten voorkoomen door eenen vyand, wiens staatsgesteltens noodzaaklyke verwylingen medebrengt? Waarom heeft men zich, door een onbedagt verbond, in boeiens laten sluiten door een Congres, 't welk men, door ruime en geregelde onderstanden, in een staat van afhankelijkheid zou hebben kunnen houden? Waarom heeft men, eindelyk, de Staatsomwenteling niet bekragtigd, door gestadig op de Noordlyke kusten der nieuwe waereld eene Vloot te onderhouden, welke de Volkplantingen beschermde en tevens onze verbintenis deedt eerbiedigen? Maar Europa, 't welk de oogen op ons houdt gevestigd, ziet een grootsch ontwerp en geene weloverleide maatregels; ziet in onze Havens en Arzenaalen verbaazende toebereidzels, en geene uitvoering; ziet dreigende Vlooten, en al dien toefstel bykans nutteloos asloopen; ziet de stoutmoedigheid en dapperheid in de byzondere leden, de weekelykheid en besluiteloosheid in de opperhoofden; ziet alles, wat van den eenen kant de verbluffende kragt en mogendheid van een groot

groot volk aankondigt, en alles wat aan de andere zyde de zwakheid en langzaamheid te kennen geeft, aan het karakter en de inzigten verknogt. 't Is deeze in 't oog loopende tegenstrydigheid tusfchen onze ontwerpen en maatregels, tusfchen onze hulpmiddelen en den geest, wien ze te werke ftelde, dat het Engelsche vernuft, naa de beteuterdheid van een oogenblik, zyne oude kragt hervat heeft; en 't is tot heden toe een vraagstuk, 't welk aan Europā ter beantwoordinge wordt voorgesteld, of wy zelve, door ons voor Amerika te verklaren, de kragten van Engeland niet hebben doen herleeven.

Deeze zyn de klagten, welke ginds en verre weergalmen, en welke wy niet fchroomen hier in één punt te verzamelen en onder het oog van het opperfte gezag te brengen, indien het zich verwaardige dezelve te hooren of te leezen.

Eindelyk, de Wysbegeerte, wier eerfte aandoening is alle Regeeringen regtvaardig en alle Volken gelukkig te zien, een vlugtig oog flaande op deeze verbintenis tusfchen eene Monarchie en een Volk, welk zyne vryheid verdedigt, zoekt de beweegredenen hier van te ontdekken. Te duidelyk ziet zy, dat het geluk van het menschdom daar by geen belang heeft. Zy is van oordeel dat indien de regtvaardigheid het Hof van Versailles tot een rigtsnoer hadt gediend, hetzelve in het eerfte artikel van het Verdrag met Amerika zou hebben neergefteld, *dat alle onderdrukte Volken regt hebben tegen hunne onderdrukkers op te ftaan.* Maar deeze grondregel, welke een

een der wetten van Engeland is; welken een Koning van Hungarye, den throon beklim-
mende, tot eene der grondwetten van den
Staat durfde stellen; welken een der grootste
Vorsten, die op aarde geregeerd hebben, ik
heb het oog op TRAJANUS, omhelsde, toen
hy in de tegenwoordigheid van het geheele
Romeinsche volk, tot den eersten Staatsamp-
tenaar zeide: *Ik stel u dit zwaard in handen
om my te beschermen indien ik regtvaardig
ben, doch om my te bestryden en te straffen,
zo ik een dwingeland worde*: deeze grondre-
gel is te vreemd voor onze zwakke en bedor-
vene Regeeringsformen, onder welke het lyden
een pligt is, en de onderdrukte moet schroomen
zyn ongeluk te gevoelen, uit vrees van daar
over als eene misdaad te zullen gestraft worden.

Maar Spanje is het bovenal, tegen 't welk de bitterste klagten worden uitgeboezemd. Men berispt het wegens zyne verblindheid, zyne onbestendigheden, zyne verwylingen, zomtyds zelf wegens zyne trouwloosheid: beschuldigingen, allen ongegrond.

Zommige Staatskundigen, Frankryk zonder noodzaaklykheid ziende deel neemen in eenen Oorlog ter zee, verbeeldden zich dat deeze Kroon zich magtig genoeg oordeelde om de Britsche heerschappy te scheuren, zonder met een bondgenoot de eere deezer gewigtige omwenteling te deelen. Wy zullen niet onderzoeken, of de geest, welke in het Kabinet van Versailles heerschte, deeze gisfing bekrachtigde. Thans is het algemeen bekend, dat deeze Kroon, welke, zedert den aanvang der onlusten, den Amerikanen onder de hand hulp hadt toegeschikt, het gunstig oogenblik afwagte om

zich openlyk ten hunnen voordeele te verklaaren. Het gebeurde by Saratoga beschouwde zy als de voordeeligste omftandigheid tot het doen van den voorflag aan zyne Katholyke Majesteit om de handen in elkander te slaan. 't Zy dat deeze Vorst toenmaals van oordeel was dat de vryheid der Verëenigde Staaten met zyne belangen ftreedt, 't zy dat andere staatkundige bedoelingen al zyne aandacht tot zich trokken, hy wees dien voorflag van de hand. Uit hoofde van zyn byzonder karakter was alle verdere aanzoek noodeloos. Zedert de eerfte voorflagten onderhieldt men hem zo weinig over deeze gewigtige zaak, dat, zonder hem daar van te verwittigen, het Hof van Versailles aan dat van St. James kennis gaf, dat het de Verëenigde Provinciën voor onafhanklyk hadt verklaard.

Midlerwyl waren de land- en zeetroepen, welke Spanje op Brazil tegen de Portugeezen gebruikte, in Europa wedergekeerd. De ryke Vloot, welke het uit Mexiko verwagtte, was in zyne havens behouden aangekoomen. De fchatten, welke uit Peru en de overige Spaansche bezittingen moesten overkoomen, waren in veiligheid. Deeze Mogendheid was vry van alle bekommernissen en meesteresfe van haare onderneemingen, toen zy na den roem ftondt van de beide waerelden te hebben bevredigd. Haare bemiddeling wierdt aangenomen, zo wel van Frankryk, welks veelwaagende ftontheid niet de gelukkige gevolgen hadt, die het zich beloofd hadt, als van Engeland, 't welk reden hadt om te duchten dat het zich eenen nieuwen vyand zou op den halze haalen.

* * *

Span-

---

*Spanje , Engeland en Frankryk niet
hebbende kunnen bevredigen , ver-
klaart zich voor de laatstgenoem-
de Kroone.*

Met eene betaamelyke waardigheid speelde KAREL DE III den fraaien rol, dien hy hadt aangenomen. Hy stelde tot voorwaarden, dat men de wapens zou nederleggen; dat ieder der oorlogvoerende magten gehandhaafd zou worden in het bezit der landen, welke zy bezaten tyde als het verdrag geslooten wierdt; dat 'er eene Vredehandeling zou belegd worden, in welke de verschillende eischen zouden overwoogen worden; dat men elkander niet van nieuws vyandig zou aantasten, zonder een jaar te vooren daarvan kennis te hebben gegeven.

Deeze Monarch was niet onkundig, dat deeze schikking aan Groot-Britannie eene voegzaame gelegenheid verschaftte om zich met zyne Volkplantingen te verzoenen, of ten minste om haar voor groote voordeelen voor zynen koophandel te doen koopen de opoffering der havens, welke de Engelschen in Amerika bezaten. Hy was niet onkundig dat hy de waardigheid van den Koning zynen neeve kwetste, die zich verbonden hadt de Verëenigde Staaten in het volle genot van hun grondgebied te zullen handhaaven. Maar hy wilde

regtvaardig zyn ; en zonder alle perfoonlyke bedenkingen ter zyde te stellen , kan men niet regtvaardig zyn.

Dit ontwerp van bevrediging vondt geen genoege te Versailles ; men wierdt aldaar alleenlyk eenigzins gerust gesteld door de hoop , dat het te Londen zou verworpen worden. Dit gebeurde ook met 'er daad. Engeland kon niet besluiten om de Amerikanen met 'er daad voor onafhanklyk te verklaaren ; hoewel zy niet geroepen wierden by de onderhandelingen , welke een aanvang stonden te neemen ; hoewel Frankryk ten hunnen behoeve niet kon handelen ; hoewel hunne belangen alleenlyk moesten gehandhaafd worden door een middelaar , die door geen verbond aan hun verknogt was , en die , misfchien , in zyn hart , na den goeden uitflag daarvan niet verlangde ; hoewel de weigering van Engeland hetzelfde met een nieuwen vyand dreigde.

In eene omftandigheid , waarin de fierheid de ziel boven alle vervaardheid verheft ; wanneer men niets meer heeft te fchroomen dan de fchande van de wet te zullen ontvangen , en wanneer men niet meer in zyne keuze weifelt tusfchen den ondergang en de ongere : 't is in zulk eene omftandigheid dat de grootheid eener Natie zich ontwikkelt en ten toon fpreidt. Met dit alles erken ik dat de menfchen , gewoon om door de uitkomst over de dingen te oordeelen , de gewigtige en gevaarlyke besluiten met den naam van heldhaftigheid of dwaasheid bestempelen , naar gelange zy gelukkig of ongelukkig flaagen. Indien men my dan vraage , welk een naam men naa
ver-

verloop van etlyke Jaaren geeven zal aan de kloekmoedigheid, welke de Engelschen in dit oogenblik betoond hebben, zal ik antwoorden het niet te weeten. Wat den naam aanbelangt, dien zy verdient, deeze is my bekend. 't Is my bekend, dat de Jaarboeken der Waereld ons zelden het doorluchtig en luisterryk schouwspel opleveren van eene Natie, welke liever verkiest haare voortduuring dan haaren roem af te staan.

Niet zodra hadt het Britsche Ministerie zyne meening verklaard, of het Hof van Madrid koos in het geschil de zyde van Versailles, en gevolglyk die der Amerikanen. Spanje hadt toenmaals drieënzestig schepen van linie en zes op stapel. Frankryk hadt 'er tachtig, en acht op de werven. De Verëenigde Staaten hadden slegts twaalf Fregatten, maar eene groote menigte Kaapers.

Tegen zo veele verëenigde Magten kon Engeland niet meer dan vyfennegentig schepen van linie aanvoeren, nevens drieëntwintig, die nog op stapel stonden. De zestien schepen, welke nog in zyne havenis lagen, waren afgekeurd; men gebruikte dezelve tot gevangenisfen of hospitaalen. Deeze Mogendheid, minder voorzien van krygstuig, was het nog minder ten aanzien van allerlei middelen om ze te werk te stellen. De sterkte, welke zy nog hadt overgehouden, wierdt nog meer verzwakt door binnenlandsche onlusten. Het is de aart der waarlyk vrye Regeeringen, geduurende den vrede beroerd te worden. 't Is door deeze inwendige beweegingen dat de gemoederen hunne werkzaamheid en het geheugen bewaa-

ren van de regten der Natie. Maar in den Oorlog moet alle gisting ophouden, moet de haat gedempt worden, en de belangen zich onder elkander vermengen en zich over en weder ten dienste staan. Het tegenovergestelde van dit alles gebeurde op de Britsche Eilanden. Heviger woedden aldaar nimmer de onlusten. Nimmer vertoonden zich aldaar in eenige omstandigheid met minder ingetogenheids de wederzydsche eischen. Door den eenen en anderen aanhang wierdt het algemeen welzyn baldaadig met voeten getreden. Die kamers van het Parlement, alwaar men voormaals de gewigtigste vraagstukken, op een welsprekenden trant, met kragt en waardigheid hadt naagespoord en beslist, weergalmden nu alleen van een woedend geroep, van de hoonendste spotternyen, van even nadeelige als onbetaamelyke kibbelaaryen. De weinige burgers, die 'er nog overgebleeven waren, riepen met luider stemme om een nieuwen PITT, om een Staatsdienaar, welke, even gelyk hy, *geene bloedverwanten noch vrienden hadt*: maar deeze ongemeene man tradt niet te voorschyn. Van hier dat men algemeen van gedagte was dat dit volk zou bezwyken, in weerwil van de fierheid van zyn karakter, in weerwil van de goeffende ervarenheid zyner Admiralen, in weerwil van de stoutheid zyner matroozen, in weerwil van den kragtigen aandrang, welke eene vrye Natie moet ontvangen van de schokken, die haar overkoomen.

Maar de heerschappy van het geval is zeer uitgebreid. Wie weet voor welk eene zyde de Elementen zich zullen verklaaren? Een op-
koo-

koomende wind neemt of geeft de overwinning. Een kanonschoot brengt een geheel Leger in verwarring door het ineuvelen van den Generaal. De zeinen worden niet verstaan, of niet gehoorzaamd. De ervarenis, de moed, de bekwaamheid worden gedwarsboomd door de onkunde, de jaloersheid, een verraad, en de zekerheid van straffeloosheid. Een opkoomende mist de beide vyanden bedekkende, scheidt hen vaneen, of verwart ze onder elkander. De stilte en een storm zyn even voordeelig of ongunstig. De sterkte wordt in tweeën verdeeld, door de ongelyke snelzeilendheid der schepen. Het juiste oogenblik mislukt, of door de zammelende kleinmoedigheid, of door de overhaastende ligtvaardigheid. Met wysheid zullen 'er ontwerpen beraamd zyn; maar zy zullen zonder uitwerking blyven, door gebrek aan eenpaarigheid in de uitvoerende bewegingen. Eene onbedagte order van het Hof beflist het ongeluk van eenen stryd. De ongunst of het fwyken van een Staatsdienaar verandert de ontwerpen. Is het mogelyk dat eene naauwe vereeniging van lange duur zyn kan tusfchen bondgenooten van zo verschillende karakters als den driftigen, versmaadenden en ligtzinnigen Franschman; den langzaamen, hoogmoedigen, jaloerschen en koelzinnigen Spanjaard; en den Amerikaan, die heimelyk het oog heeft geslagen op het Moederland, en die zich zou verheugen in de wederspoeden zyner bondgenooten, indien zy bestaanbaar waren met zyne onafhanklykheid? Kan 't lang aanhouden, dat deeze Natiën, 't zy ze afzonderlyk of gezamentlyk werken, elkander be-

schuldigen, zich beklagen en oncenig worden? Zou het voornaamste doelwit haarer hoope niet weezen, dat eene vermenigvuldiging van tegenspoeden op zyn best genomen haar wederom deelt nederstorten in den staat der vernederinge, uit welken zy wilden verlost worden, en den schepter der zeeën bevestigde in de handen van Groot-Britannie; terwijl een of twee aanmerkelyke nederlaagen dit eerzuchtig volk voor altoos zouden doen nederstorten van den rang der eerste Mogendheden van deeze waereld?

Wie kan dan beslissen, wie kan zelf voorzien, hoedanig de uitkomst zyn zal? Het vereenigd Frankryk en Spanje hebben in hun voordeel vermogende hulpmiddelen; Engeland heeft in zyn voordeel de kunst om de zyne ten nutte aan te wenden. Frankryk en Spanje hebben hunne schatten; Engeland een groot Nationaal Crediet. Van de eene zyde de menigte van menschen en de talrykheid van troepen; aan de andere zyde de meerderheid in de kunst om de schepen te bestuuren en in de scheepsgevegten de zeeën zynen wille te onderwerpen. Hier de hevigheid en kloekmoedigheid; daar de kloekmoedigheid en de ondervinding. By den eenen de werkzaamheid, welke de ontwerpen eener volstreckte Monarchie kunnen ontvangen; by den anderen de kloekmoedigheid en de voortvaarendheid der vryheid. Hier de zucht ter wraakneeminge over den spyt van geleedene nadeelen en langduurige mishandelingen; daar de trek om eenen versch behaalden roem, en de opperheerschappy over Amerika, nevens die van den

den Oceaän te handhaaven. De twee verbondene Natiën genieten het voordeel, welk de vereeniging van twee uitgebreide Mogendheden geeft, maar het nadeel uit deeze vereeniging zelve voortvloeiende, de bezwaarlykheid van overeenstemminge en eensgezindheid, 't zy in de ontwerpen, 't zy in het gebruik der vermogens; Engeland is aan zich zelve overgelaten; maar, dewyl het alleen zyne eigen sterkte heeft te bestuuren, geniet het het voordeel van eenheid in de ontwerpen, van eene zekerder en misfchien vaardiger zamenvoeginge van denkbeelden; het kan met meer gemak zyne ontwerpen van aanval en verdediginge aan een eenig doelwit doen ondergeschikt zyn.

Om de rekening naauwkeurig op te maaken, moet nog in aanmerking genomen worden de verschillende kragt van werkzaamheid, welke de mededingende Natiën kunnen ontvangen van eenen Oorlog, die, van den eenen kant in veele opzigten, niets anders is dan een Oorlog tusfchen Koningen en Staatsdienaars, en, van de andere zyde, een met regt genaamde Nationaale Oorlog, in welke het Engeland te doen is om zyne gewigtigfte aangelegenheden, om eenen Koophandel, welke zynen rykdom uitmaakt, en eene heerschappy en glorie, waarin zyne grootheid gelegen is.

Eindelyk, indien men in aanmerking neemt den aart der Fransche Natie, in tegenoverstelling van de Natie, welke zy bestrydt, zal men bevinden dat de drift van den Franschman misfchien even spoedig kan opkoomen als be-
daaren; dat hy alles hoopt wanneer hy begint,

dat hy aan alles wanhoopt, zodra hy door eenen hinderpaal wordt tegen gehouden; dat hy, uit kragt van zyn Karakter, de gemoedsdrift behoeft, welke de voorspoed inboezemt, om nieuwe voordeelen te behaalen. Dat de Engelschman, daarentegen, in 't eerst minder vermetel, in weerwil van zyne natuurlyke onderneemendheid, wanneer het de nood vereischt, dappermoedig weet te worstelen, zich met het gevaar te verheffen en onder den weder spoed staande te blyven; hy gelykt dus naar dien zwaaren Eikeboom, by welken HORATIUS de Romeinen vergelykt, die, door de byl getroffen en door het yzer verminkt, van nieuw uitspruit, onder de slagen hem toegebracht, en uit zyne wonden zelve nieuwen bloei ontleent.

Daarenboven leert ons de Geschiedenis dat weinig Eedgenootschappen den buit der Natie gezamentlyk gedeeld hebben, tegen welke zy waren opgestaan. Athene over Persie zegevierende; Rome tegen de onderneemingen van HANNIBAL beveiligd; en in latere tyden, Venetie tegen het berugt verbond van Kameryk behouden gebleeven; en in onze dagen, Pruisen door het vernuft van een eenig mensch aan geheel Europa het hoofd biedende: dit alles moet ons oordeel doen opschorten over den uitflag des tegenwoordigen Oorlogs.

---

*Hoedanig eene Staatskunde het Huis van
Bourbon moet volgen, indien het de
overwinning behaale.*

Maar laten wy onderstellen dat het Huis van Bourbon de voordeelen behaale, met welke het zich heeft kunnen vleien; hoedanig een gedrag behoort het dan te houden?

In alle opzigten is Frankryk de best bevestigde heerschappy, van welke de Jaarboeken der Waereld de geheugenis bewaard hebben. Zonder daar mede te kunnen vergeleeken worden, is Spanje insgelyks een Koningryk van groote sterkte, welks middelen van voorspoed dag aan dag aangroeien. Het gewigtigste doelwit van het Huis van Bourbon behoort derhalven te zyn, te wege te brengen dat zyne nabuuren met een goed oog aanschouwen de voordeelen, welke het van de natuur ontleent, die het aan de kunst verschuldigd is, of de voorvallende gebeurtenissen hebben aangebragt. Indien het zyne meerderheid zegt te vergrooten, zou de ontsteltenis algemeen worden, en men zou meenen met eene algemeene slaavernye bedreigd te worden. Mischien is het al veel, dat dé Natiën het nog niet gedwarsboemd hebben in zyne ontwerpen tegen Engeland. Het misnoegen, welk de onregtvaardigheden en trotsheden van dit hoogmoedig Eiland allerwege hebben ingeboezemd, moet als
de

de oorzaak deezer werkeloosheid worden aangezien. Maar de haat zwygt, wanneer het belang zich doet hooren. Mischien oordeelt Europa de verzwakking van Groot-Britannie in de oude en nieuwe waereld met zyne veiligheid te stryden; en naa alvorens van deeze hoogmoedige en dwingelandsche Natie vernederingen en nadeelen te hebben geleeden, ten langen laatste ter haarer bescherminge de wapens opvat. Indien dit gebeurde, zouden de Hoven van Versailles en Madrid zich versteeken zien van de hoope, welke zy hadden opgevat, van eene onwederspreekelyke meerderheid op den aardbodem te zullen bezitten. Deeze bedenkingen moeten hen doen besluiten om de aanvallen te verhaasten, en aan eene verre uitziende of enkel jaloersche Staatskunde den tyd niet te gunnen om nieuwe verbintenissen aan te gaan. Dat zy bovenal ten bekwaamen tyde stand houden, en dat eene overmaatige begeerte om hunnen gemeenen vyand neder te vellen hun niet de oogen doe sluiten voor hunne waaragtige belangen.

De Verëenigde Staaten hebben openlyk hun ontwerp vertoond, om geheel Noord-Amerika in hun Eedgenootschap te lokken. Verscheiden stappen, de uitnodiging bovenal van de ingezeetenen van Canada tot eenen opstand, moeten doen gelooven dat dit ingelyks de wensch van Frankryk was. Spanje mag verdagt gehouden worden, dit ontwerp insgelyks begunstigd te hebben.

Het gedrag der Provinciën, welke het juk van Groot-Britannie hebben afgeschud, is eenvoudig, en zodanig als het moest verwacht wor-

worden. Maar zou het hunne bondgenooten niet aan vooruitzicht mangelen, indien zy met 'er daad het zelfde ontwerp volgen?

De nieuwe waereld moet zich ten eenigen dage van de oude afscheuren. Tot deeze grootte scheuring wordt in Europa de weg gebaad door de gisting in het onderling wederstreeven onzer gevoelens; door het omverre werpen van onze regten, die onze dapperheid uitmaakten, door de weelde onzer Hoven en de elende ten platten lande; door den altoosduurenden haat tusfchen lafhartige luiden, welke alles bezitten, en tusfchen klokke, zelf deugdzaame menfchen, die niets anders dan het leeven hebben te verliezen. In Amerika wordt daartoe de weg bereid door den aanwas der bevolkinge, van den landbouw, de nyverheid en kundigheden. Alles werkt mede tot deeze vaneen fcheiding, de voortgang van het kwaade in de eene, en van het goede in de andere waereld.

Maar ftrookt het met de belangen van Spanje en Frankryk, wier bezittingen in het ander waerelddeel eene onuitputbaare bron van rykdommen zyn, deeze vaneen fcheuring te verhaasten? Maar, dit zou gebeuren, indien het geheele Noordlyk gedeelte van deeze gewesten onderworpen ware aan de zelfde wetten, of door gemeene belangen zamenverbonden.

Naauwlyks zou de vryheid deezer wydftrekende kust op een vasten voet gebragt zyn, of zy zou tot een fchuilplaats verftrekken, van alle listige, oproerige, gefchandvlekte of bedorvene luiden, welke onder ons gevonden worden. De akkerbouw, de kunften, de
koop-

koophandel zouden de toevlugt niet zyn van vlugtelingen van dit karakter. Een minder werkzaam en minder gerust leeven zouden zy moeten leiden. Deeze geartheid, even afkeerig van den arbeid als van de rust, zou zich op veroveringen toeleegen; en eene drift, welke zo veele verlokzels heeft, zou gemaklyk de eerste volkplanters te onderbrengen, die door een langduurigen Oorlog van hunne aloude werkzaamheden wierden afgetrokken. Het nieuwe volk zou de voorbereidzels tot zyne invallen voltooid hebben, voor dat het gerugt daarvan onze gewesten bereikt hadt. Het zou zyne vyanden, de legerplaats en het oogenblik zynner veroveringe verkiezen. Deszelfs blixem zou altoos nederdaalen op weere-looze zeeën, of op kusten, die onverhoeds bemagtigd wierden. Eerlang zouden de Zuidelyke Provinciën een prooi van die van het Noorden worden, en door den rykdom van derzelver voortbrengzelen de geringheid van de haare vergoeden. Mischien zelf zouden de Vastigheden van onze onafhanklyke Monarchiën 'er na tragten om in het verbond der vrye volken te worden aangenomen, of zich van Europa affcheuren, om een eigendom op zich zelve te zyn.

Indien de Hoven van Versailles en Madrid eene vrye keuze mogen doen, is 't van hun belang, in het Noorden van Amerika twee Mogendheden te laten in weezen blyven, die elkander gadeslaan, elkander in bedwang houden, elkander opweegen. Dan zullen 'er eeuwen verloopen, voor dat Engeland en de Gemeenebesten, op kosten van hetzelfde opgericht,

richt, tot een gebragt worden. Dit wederzydsch wantrouwen zal hen beletten om iets van verre te onderneemen; en de Vastigheden der andere Natiën in de nieuwe waereld zullen eene rust genieten, welke tot heden toe zo dikmaals is gestoord.

Dit, waarfchynlyk, is de orde der dingen, welke best voor de Verëenigde Provinciën zou voegen. Haare wederzydsche grensfcheidingen zyn niet bepaald. Een groote nayver heerscht 'er tusfchen de landen van het Noorden en die van het Zuiden. Van de eene rivier tot de andere zyn de ftaatkundige beginsels onderscheiden. Geweldige afkeerigheden en verbitteringen befpeurt men tusfchen de burgers van ééne ftaad, tusfchen de leden van ééne familie. Iedereen wenscht van zich te weeren den drukkenden last der openbaare uitgaaven en fchulden. Duizend zaaden van verdeeldheden leggen doorgaans in den fchoot der Verëenigde Staaten gereed om uit te botten. De gevaaren eenmaal verdweenen zynde, hoe zal men dan de uitbarfting van zo veele misnoegdheden voorkoomen? Hoe zullen zo veele wyd vaneen loopende verftanden, zo veele verbitterde harten aan één middelpunt verbonden gehouden worden? Laaten de waare vrienden der Amerikanen hier aan gedagtig zyn, en zy zullen bevinden, dat het eenige middel, om de onlusten onder deeze volken te voorkoomen, is, dat zy op hunne grenzen een vermogenden mededinger laaten blyven, die altoos gereed en gezind is om met hunne verdeeldheden zyn voordeel te doen.

De Monarchien hebben vrede en zekerheid;
de

de Gemeenebesten onlusten en een geduchten vyand noodig. Rome hadt Karthago noodig; niet SYLLA, noch CESAR, maar de eerste CATO heeft de Romeinsche Vryheid den bodem ingeslagen, wanneer zyne bekrompene en woeste Staatskunde Rome van eenen mededinger verlost, door in den Raad de fakkels te ontsteeken, die Karthago in de asche leiden. Al voor verscheidene jaaren, mischien, zou Venetie zynen Regeeringsform en zyne Wetten verloren hebben, indien het niet voor zyne poort en bykans onder zyne muuren hadt gehad vermogende nabuuren, welke zyne vyanden of zyne meesters konden worden.

---

*Hoedanig een denkbeeld men zich moete
vormen van de dertien Verëenigde
Provinciën.*

Maar tot welk een trap van voorspoed, luister en magt, zouden de Verëenigde Provinciën, in deezen toestand van zaaken, door den tyd kunnen opklimmen?

Laaten wy, om hier over een juist oordeel te vellen, een aanvang maaken met het ter zyde stellen van het belang, welk alle menschen, de slaaven zelve niet uitgezonderd, stellen in de edelmoedige poogingen eener Natie, welke zich bloot stelt aan de schroomlykste rampspoeden, met oogmerk om vry te worden. Zo welluidende klinkt de naam van Vryheid, dat allen, welke voor haar stryden, zich mogen verzekerd houden van onze heimelyke gebeden ten hunnen behoefte. Hunne zaak is die van het geheele menschlyke geslacht; zy wordt ook de onze. Wy wreken ons van onze onderdrukkers, door ten minsten in vryheid onzen adem uit te blaazen tegen de vreemde onderdrukkers. Op het hooren van het gedruis van breekende ketens, meenen wy dat wy de onze ligter voelen worden; en wy verbeelden ons, eene zuiverder lucht te ademen, wanneer wy verneemen dat het Heelal een Dwingeland minder telt. Daarenboven

zyn deeze groote omwentelingen der Vryheid zo veele lesfen voor de Dwingelanden. Zy leeren hen, zich niet te verlaaten op eene te lang uitgerekte lydzaamheid der volken en op eene eeuwigduurende straffeloosheid. Wanneer dus de Maatschappy en de Wetten zich wreken van de misdaden der byzondere leden, hoopt de deugdzaame mensch dat de straffe der boosdoeneren nieuwe misdaden zal voorkoomen. De schrik bekleedt zomtyds by den roover de plaats der regtvaardigheid, en by den moordenaar die van het Geweten. Deeze is de bron van dat kragtig werkende belang, welk alle oorlogen, die om de vryheid gevoerd worden, doen ontstaan. Zodanig is het belang, welk de Amerikaanen ons hebben ingeboezemd. Onze verbeelding is hunnent halve ontflooken. Wy hebben deel genomen in hunne overwinningen en nederlaagen. De geest der regtvaardigheid, welke met genoegen ziet dat de voorleedene rampen door een toekomstig geluk vergoed worden, gelooft ook met een heimelyk genoegen dat het niet kan missen, of dit gedeelte der nieuwe waereld zal eenmaal een der bloeiendste gewesten van den aardbodem worden. Men begint zelf te vreezen dat Europa ten eenigen dage zyne meesters in zyne kinders zal vinden. Laaten wy ons durven aankanten tegen den stroom van het algemeen begrip en der algemeene geestdrift. Laaten wy ons niet laten misleiden door de verbeelding, die alles opschikt, door het gevoel, 't welk gaarne begochelingen schept, en weezenlykheid geeft aan alles wat

zy

zy hoopt. Onze pligt vordert, alle vooroordeelen te keer te gaan, zelf de zulke, welke meest met den wensch van ons hart strooken. De hoofdtak is, waarheid te spreken en het zuiver en oprecht geweeten niet te verraaden, welk over onze schriften het bewind voert en alle oordeelvellingen ons in de penne legt. Op dit oogenblik zullen wy, mischien, niet geloofd worden; maar eene stoutte gisting, die naa verloop van eenige eeuwen bewaarheid wordt, doet meerder eere aan een Geschiedschryver, dan eene lange reeks van gebeurtenissen, welker verhaal niet kan tegengesproken worden; en ik schryve niet alleen voor myne tydgenooten, welke my slegts eenige weinige jaaren zullen overleeven. Nog eenige zonsomwentelingen, en zy en ik zullen niet meer zyn. Maar ik geeve myne bedenkingen aan het naageslagt en aan den tyd over. Zy moeten my beoordeelen.

De uitgestrektheid, welke de dertien Provinciën tuschen de bergen en de zee beslaan, is niet grooter dan zevenenzestig zeemylen; maar langs de zeekusten strekken zy zich in eene rechte lyn, van de rivier St. Croix tot aan de Savannah, driehonderdvysenveertig mylen verre.

In dit gewest zyn de landen bykans algemeen van slegten aart, of in hun soort middelmatig.

In de vier Noordlykste Volkplantingen groeit niets dan Maïs. De eenige toevlugt haarer bewooneren is de Visschery, wier jaarlyksche opbrengst niet boven de zes millioenen Livres bedraagt.

Koorn is het voornaamfte voortbrengzel der Provinciën van Nieuw-York, Jerfey en Pensilvanie. Maar de grond is 'er zo fpoedig verbasterd, dat een plek, welke voormaals zestig fchepels tarwe plagt te geeven, nu zelden meer dan twintig fchepels uitlevert.

Hoewel de velden van Maryland en Virginie boven alle de overige uitmunten, kunnen zy, nogthans, niet als zeer vrugtbaar worden aangemerkt. De oude plantaadjen geeven flegts het derde gedeelte van de Tabak, welke 'er voormaals wierdt ingezameld. Nieuwe plantaadjen kunnen 'er met geene mogelykheid worden aangelegd; de landlieden zyn genoodzaakt geworden zich op andere dingen toe te leggen.

Noord-Karolina levert eenig Koorn, maar zo flegt van foort, dat het op alle markten vyfentwintig of dertig ten honderd minder opbrengt, dan het Koorn van andere Provinciën.

Tot op den afstand van vyftig mylen van den Oceaan, is de grond van Zuid-Karolina en Georgie volmaakt vlak en effen. Dewyl het menigvuldig regenwater, welk hier valt, niet kan afloopen, ontstaan daaruit menigvuldige moerasfen, in welke de Ryst geplant wordt, tot groot nadeel der vrye lieden en der flaa-ven, welke tot dien arbeid gebruikt worden. Op de drooge gronden, tusfchen deeze menigvuldige waterplasfen, groeit een flegt foort van Indigo, welke jaarlyks moet verplaut worden. Daar de grond ryst, ontmoet men niets dan dorre zandgronden of akelige rotzen, hier en daar met weiden doorfneeden, op welke een plant groeit, naar biezen zwcemende.

Het

Het Britsche Ministerie niet kunnende onkundig zyn, dat Noord-Amerika het Moederland nimmer zou verryken met de voortbrengzels, aan hetzelve byzonder eigen, verzon het veel vermogend hulpmiddel van belooningen aan de zulken, welke het vlas, den wynstok en de zydeteeft na dit gedeelte der nieuwe waereld zouden overbrengen. De onvrugbaarheid van den grond wederstreefde de eerste bedoeling; de sleghheid van het klimaat weêrstonde den gelukkigen uitflag van het tweede ontwerp; en van het derde moest men by gebrek aan handen afzien. Niet gelukkiger dan het Ministerie slaagde eene Maatschappy van Kooplieden, ter aanmoediging van Kunsten, byzonder opgericht. Haare gunstbetooningen deedt geen der ontwerpen gelukken, aan de arbeidzaamheid en nyverheid dier gewesten voorgeslagen.

Groot-Britannie moest 'er zich mede vergenoegen, dat het jaarlyks aan deeze gewesten voor ongeveer vyftig millioenen Livres aan koopmanschappen verkogt. Die dezelve ontvingen, leverden, by uitsluiting van andere landen, hunne indigo, yzer, tabak en pelteryen. Daarenboven leverden zy het geld en de oorspronklyke stoffen, welke zy van andere oorden des aardbodems hadden ontvangen, in betaaling van hun hout, koorn, visch, ryst en gezouten vleesch. Ondertuschen was de rekening steeds zo ongelyk, dat, ten tyde als de onlusten eenen aanvang namen, de Volkplantingen aan het Moederland tuschen de honderdëntwintig en honderdëndertig millioenen

Livres schuldig waren, en geene geldspeciën in de wandeling hadden.

In weerwil van deeze nadeelen, was de bevolking der dertien Provinciën op haaren eigen bodem aangegroeid ten getale van 2.981.678 perfoonen, vierhonderdduizend Negers daar onder gerekend. Dagelyks deede de onderdrukking en onverdraagzaamheid nieuwe bewooners derwaarts zich begeeven. De Oorlog heeft den ongelukkigen deeze toevlugt afgefneden; maar de Oorlog zal dien weg van nieuws openen, en zy zullen in grooter getale dan immer derwaarts oversteeken. Zy, die zich daarheen begeeven, met oogmerk om zich op den Landbouw toe te leggen, zullen niet zo gelukkig slaagen, als zy zich beloofd hadden, omdat zy de goede, zelf de middelmaatige landeryen, reeds beslagen zullen vinden, en men hun niets anders zal kunnen aanbieden dan onvrugtbare zandgronden, ongezonde moerasfen, of spitze bergen. Voordeelijker zal de verhuizing zyn voor de Reeders en Kunstenaars, zonder dat zy, misfchien, by de verandering van luchtftreke en vaderland iets zullen gewonnen hebben.

Onbezonnenheid zou het zyn te bepaalen, hoe veel de bevolking der Verëenigde Staaten ten eenigen tyde zal bedraagen. Deeze berekening, doorgaans moeilyk, wordt onmogelyk ten aanzien van een gewest, alwaar de landeryen zeer spoedig veraarten, en alwaar geene juiste evenredigheid plaats heeft tusfchen den arbeid en het verfchot en tusfchen de hervoortbrenging. Indien tien millioenen

menschen immer in deeze Provinciën een vast bestaan vinden, zal 't veel zyn. In dat geval zullen de te verzendene goederen weinig of niets bedraagen; maar de binnenlandsche nyverheid zal de plaats der buitenlandsche vervangen. Na genoeg zal het land op zich zelve kunnen bestaan, mids de landzaaten de kunst verstaan om met spaarzaamheid en in een middelbaaren staat gelukkig te leeven.

Inwooners van Noord-Amerika! laat het voorbeeld van alle Natiën, welke u zyn voorgegaan, en vooral laat het voorbeeld van het Moederland u leeren. Vreest voor den toevloed van het goud, welk, nevens de weelde, het zedenbederf en de veragting der wetten medevoert; vreest voor eene al te ongelyke verdeeling der rykdommen, welke een klein getal burgers ryk en eene menigte arm en elendig laat; het gevolg hiervan is de toomlooze losbandigheid van de eene en de laagkruipende vernedering van de andere. Behoedt u tegen den geest der veroveringe. De rust der heerschappye neemt af naar gelange zy uitgebreider wordt. Hebt wapens om u te verdedigen; maar hebt 'er geene om aan te vallen. Zoekt onbekrompenheid en gezondheid in den arbeid; den voorspoed in het bebouwen van landeryen en in de werkplaatzen der nyverheid; de sterkte en magt in de goede zeden en de deugd. Doet de kunsten en wetenschappen bloeien, welke den beschaafden van den wilden en woesten mensch onderscheiden. Draagt vooral zorg voor de opvoeding uwer kinderen. Uit de openbaare scholen, twyfelt
daar

daar niet aan, koomen voort verlichte Overheden, geoeffende en dappere Krygslieden, goede Vaders, braave Echtgenooten, goede Broeders, goede Vrienden, deugdzaame Menschen. Overal daar men de Jeugd ziet verbasteren, neigt de Natic tot haaren ondergang. Laat de Vryheid een onwankelbaaren grondslag hebben in de wysheid uwer Instellingen, en laat dezelve de onlosmaaklyke band zyn, welke uwe Provinciën zamenbindt. Laat de eene Gezinte boven de andere niet door de Wet begunstigd worden. Laat dus, indien het zyn kan, uwe voortduuring niet dan met die der waereld eindigen.

